

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Beszélő számok.

Budapest, április 10.

(v.) Negyedfélszáz nagy kvártoldal telehintve számokkal: teremlő Isten, melyik magyar fej nem szédül meg e szám-óceán pusztá látásától! Pedig, tisztelt közvélemény, ezt a töméntelen adatmennyiséget illik nemcsak figyelemre méltatni, hanem fontolórra is venni nagyon elfogulatlanul és nagyon lelkiismeretesen, mert amit ezek a számok beszélnek, az a jelenkor bajait a mult hibáiból vezeti le s egyszerűsödés kiszabja az irányát nemzetünk egészséges politikai és társadalmi kibontakozásának. A negyedfélszáz oldalnyi adattömeg egy épp most megjelent könyvben foglalják, melyet Darányi Ignác miniszter bocsát közre mint hazánk mezőgazdasági statisztikájának negyedik kötetét.

A statisztika egyike azoknak a tudományoknak, amelyek igen csekély foku rokon-ságot mutatnak a magyar géniusszal. A mi lendületes nemzeti temperamentumunk irtózik a számok ridegségétől; eleme a páthosz, nem a matematika. A magyar ember könnyebben ad ki magából száz frázist, semmint befogadjon magába egyetlen számadatot. Hogy ezer esztendeig fenn tudott állani ez a nemzet, azt nem a matematikai igazságok hatalmának, hanem a maga érzébeli erejének, izzó reményeinek s kitartó lelkesedésének tulajdoníthatja. Tehát nem a mi kenyerünk a statisztika. De noha nem a mi kenyerünk, ez egyszer együnk belőle. Erőszakoljuk magunkra ezuttal az érdeklődést e több száz oldalnyi adattömeg tanulságai iránt. Mert komolyak és sürgős megvizsgálást követelnek ezek a tanulságok. Van bennük szigorú korholás a multa, vizsgálatás a jelenre s oktatás a jövőre nézve. Van bennük kalau-

zoló tartalom, bölcs intelem, okos buzdítás. S megvan bennük kivált az, amire leginkább van ez idő szerint a nemzetnek szüksége: utbaigazítás egy sikeres, hathatós faji politika tekintetében. Hadd szóljanak hát a számok.

Magyarország összes gazdaságainak területére kerek számban 37 millió kataszteri holdat tesz. Ennek egy harmada — teljes tizenkét milliárd kataszteri hold — esik az ezer holdon felüli nagyságúkat, tehát a nagybirtokra. Még tanulságosabb az az adat, amely szerint a magyar gazdáknak 99-84 százaléka bírja a föld kétharmadát, 0-16 százaléka pedig egyharmadát. Mindjárt az első szempillantásra felötlök, hogy ez a birtokmegoszlás egészségtelen és aránytalan. A nagybirtoknak ilyen foku túltengése a társadalmi és gazdasági egyensúly szempontjából erős veszedelmeket rejt magában. S ha számításba vesszük a többi birtokkategóriákat, rábukkanunk arra az eredményre, hogy ez az állapot a nemzeti fejlődés tekintetében is súlyos aggodalmakat ébreszt. A 37 millió kataszteri holdból ugyanis tizenkilenc millió esik az egytől száz holdig terjedő kisgazdaságra és nem egészen 6 millió a száztól ezer holdig terjedő középbirtokra. A nagybirtok 12 milliója és a kisbirtok 19 milliója közt tehát az alig 6 milliónyi középbirtok valósággal megörlődik. A középbirtokos osztály, a nemzettestnek politikai gerincszelvénye, a multa a történelmi fejlődésnek s a jövőben a nemzeti kibontakozásnak ez a leg-erősebb tényezője, a földbirtok ilyen megoszlása által állandó sorvadásra van kárhoztatva. Életerejének egyik részét a földéhségtől hajtott kisbirtok, másik részét a jövedelmeinek fölöslegét tőkésítő nagybirtok szívja el. Nagyon sajnáljuk, hogy ez a különben rengeteg szorgalommal összeállított statisztikai mű nem nyújt semmi tájékozást — még

hozzávetőlegest sem — a fejlődés irányára nézve. Igen tanulságos lett volna összehasonlító adatok révén megtudni, milyen uton haladt a fejlődés: mennyit veszített 1867 óta a középbirtok s veszteségéből mennyit ragadott a kisbirtok és mennyit a nagybirtok magához. Nekünk az az érzésünk, hogy a felszámoló középbirtokos osztály likvidacionális tömegnek orozslánrésze nem a parasztsztyál, hanem a latifundiumok tulajdonába ment át. Nem akarunk tüzetesen beszámolni e sejtelmünk indító okairól. Csak röviden utalunk arra, hogy a kisgazda — a hanyatló gabonaárak az emelkedő közterhek mellett — nem igen gondolhatott tőkeképzésre az utolsó harminc év során, holott a költséges társadalmi reprezentációtól nagyobb részt visszavonult főnemesség igenis tőkésíthette s köztudomás szerint tőkésítette is jövedelmeinek fölöslegét és így magához válthatta a forgalomba jutott középbirtokot. Maga az a jelenség, hogy az arisztokrácia gazdagodik, korántsem aggodalmas. A nemzeti erőnek egyik kiváló tényezője, a magyar fajpolitikának egyik erős támasztéka a mi főnemességünk. De amely országban a tömegek földéhsége már vulkanikus tüneteket vált ki a társadalomból, ott nem a latifundiumok erősebbek, hanem épp ellenkezőleg a kisbirtok terjedése és a középbirtok megszürlődése tekinthető olyan jelenségnek, amely megnyugtató fejlődésre vall.

Am vizsgáljuk ezuttal a birtokmegoszlásnak ezt a folyamatát tisztára a nemzeti politika szempontjából s nézzük, megüti-e a középbirtok a nemzetiségi vidékeken az országos átlagot. A magyar földnek 15-27 százaléka esik a középbirtokra. Ez a szám fejezi ki tehát az országos átlagot. Érdekes és nyugtalanító tünet, hogy a középbirtok a három legerősebb nemzetiségi vidéken, tudniillik a

TÁRCA.

Mécsbogárka.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Ita: Lux Terka.

I.

Két szál gyertya mellett virrasztottak a halott Kutsera mellett a barátjai. Ott volt a katólikus kántor, egy részeges sváb, Pavlovszki, a lengyel kötélverő, — meg Glasner, az asztalos.

Ezek hármán ittak, meg kártyáztak, míg az asszonyaik sóhajtoztak és beszélgettek.

Az ablak alatt, egy madaras ábrájú, kartonnal behuzott kanapén ült a három asszony, középen az özvegy s ennek osztogatták a tanácsokat, hogy mitévő legyen most már, mikor a sors megfosztotta a kenyérkeresőjétől.

Az özvegy, egy szép, kővér szőke asszony, zavart, ijedt tekintettel nézett bele a gyertyák lángjaiba és semmire sem volt szava, megjegyzése. A kántorné, egy meszelőrud soványaság, kaján szemű asszony, egyre valami falusi plébániát emlegetett, ahol mint gazdasszony meghuzhatná magát Kutseráné az egyetlen gyermekével, — a kötélverőné meg azt tanácsolta, hogy adjon kosztot meg kvártélyt deákoknak, míg az asztalosné a mesterség folytatása mellett szavazott.

— Ugyan, — fördémt rá az asztalosnéra a másik két asszony, — hát ez már hogy lehessen! A borbélyaság nem eszmádiaság, vagy szürszabóság, eszmát varni, meg szűrt szabni asszony is tudhat, de beretválni már csak nem állhat oda!

— Ej, — legyintett kezével az okos Glasnerné, — tudnak is ehhez komámasszonyomék! Persze, hogy Kutseráné nem beretválhat, de hozhatat Kolozsvárról egy legényt, mi?

— Az ám! — s a három asszony szája távta maradt a csodálkozástól.

Bíri, a kis Kutsera leány is felütötte fejét az ágyból erre a beszédre és csodálkozva nézett Glasnernéra.

— Egy legényt! Itt, az ő apja helyén... És visszafeküdt a párnáira, mialatt lassan rebbenő pillantását rászegelte a szoba gerendás padlására.

Az asszonyok tovább tanácskoztak a madaras kanapén, csak aki legközelebről volt érdekelve ebben a dologban, az özvegy — ez hallgatott s a férfiak neki pirulva a bortól, tüzesen verték az asztalhoz kártyáikat. Közbe politizáltak. Hosszu időközökben, sűrű: haj-hajozás után mondtak ki egy-egy ehhez tartozó szót, idegen ember nem tudta volna, hogy miről beszélnek, de ők egy negyedóra mulva is tudták, hogy: „Haj-haj Lombardia!”, azt teszi, hogy: Ferenc József ezt is elveszítette, a „Haj-haj Andrássy!” meg azt, hogy: tessék, az a cigányprímás mégis belelökte egymásik háboruba. (Bosznia járt akkor.)

A kis leány pedig az ágyában, ott mindjárt közel a ravatalhoz, azon gondolkodott, hogy hát hogy is lesz itt, ha az apja mesterségét más folytatja majd? És eszébe jutottak az apjának hozzá intézett utolsó szavai: vigyázz az anyádra...

...Hogy ő vigyázzon!... Ő, a tizenhárom éves, ostoba, esztri kis leány, aki egyebet se tudott még eddig, mint az apja réztányérjait minden szombat este tükröfényesre kipucolni a bécsi mészszelet. Mégis, hogy ő vigyázzon... Milyen furesa... És egy pillantást vetett szép kővér, szőke anyjára...

Azután eszébe jutott sok minden. Az apja — bocsássa meg neki az ur isten s részletesse szent színének dicső látásában — ugy ivott életében mint a pótyka. Ivott, kártyázott, veszedelmeit s akárhányszor megverte az ő szép kővér anyját... Csak az isten tudja azt, hogy hány

éjszakát töltött ő reszkette az ágyában és várvá: na, most jön, itt jön, káromkodik már... És ilyenkor reszkette kapta magára a szoknyáskáját és könyörgött az anyjának:

— Ne szóljon hozzá, édes anyám. A részeg ember elől Krisztus urunk is kitért. Hagyjon rá mindent...

— Hogy hagyóék! — ugrott ki az ágyból az anyja. — A gazember, az akasztófára való! Holnap reggelre kávéraivalom sincs. Hisz csak ide tegye be a lábát!...

A gyermek pedig kétségbeesetten tördelte a kezét és — borzasztó — közé vetette magát verekedő szülőinek... Az apja egyszer vállon ragadva, bősziúten ordította a tülebe: Kit védsz? — Az anyámat! — vágta vissza merészen, elfuladva a gyermek, mire az apja egyet lódított rajta s a falhoz dobta.

— Te fattyu! — ordította a részeg ember rekedten, mire az anyja sikoltva kiabálta:

— Nom igaz, nem igaz!

Ez három év előtt történt s a kis leány ekkor töltötte be a tizedik évét. Ez időtől fogva nagyon megváltozott. Azelőtt is esőndes, szomorú gyerek volt, hanem attól a szótól megfagyott benne minden sugara a gyermekkor aranyos napjának...

II.

Kutseráné megfogadta a Glasnerné tanácsát és Birivel levelet íratott egy kolozsvári ismerőséhez, hogy küldjön neki egy segédet.

„Egy jó segédet, iratta a levélben, aki hajlat nyírni és „sütni”, beretválni, köpülőzni, piócázni és eret vázni tud, és — kevés fizetést kér, mert ott ő náluk télen nem nyíratkoznak az emberek, nyáron is csak sátoros ünnepekre, e helyett inkább köpülőzetik magukat, de ez sem úgy megy már mint régen, mert azt mondják: nincs már vérük az embereknek...”

Két hét mulva megjött aztán a segéd.

Duna jobb partján, a Tisza-Maros szögében és Erdélyben erősen alája hanyatlott az országos átlagnak. Ugyanis 15-37 százalék helyett a középbirtok a Duna jobb partján csupán 11-16, a Tisza-Maros szögében csupán 11-88 és Erdélyben csupán 13-85 százalék. Ki kell egészítenünk ezt a megfigyelést még azzal a sokkalta jellemzőbb tünettel, hogy olyan országokban is, ahol a középbirtok erősebb az országos átlagnál, a kifejezett nemzetiségi jellegű vidékek a középbirtokos osztálynak ijesztő sorvadását mutatják. Így a Duna bal partján Esztergom-megyében 8-70, Zólyomban 10-15, sőt Arvában csupán 2-63 százaléka a területnek jut a középbirtokra. Ugyanez a jelenség mutatkozik a Tisza bal partján, ahol Bihar és Máramaros, továbbá a Tisza-Maros szögében, ahol Arad, Krassó-Szörény, Temes és Torontálmegyék maradnak a kisbirtokosok számára tekintetében mélyen az országos átlag alatt. Ez a komor tünet nem kíván bőbeszédű kommentárt. A nemzetiségi vidékeken az állami és nemzeti érdekek egyetlen öre a középbirtokos osztály. A köznép idegen ajku, a magyar társadalmat s a magyar nemzeti politikát azokban a heterogén tömegekben egyes-egyedül a középbirtok képviseli. Az ő kuriában s csakis ezekben lakik magyar érzés, lüktet magyar szellem s él és munkálkodik magyar befolyás. Hát mit jelent az, ha a nemzetiségi vidékeken a középbirtok sorvad? Jelenti a nemzeti erőnek csökkenését, a magyar fajpolitikának gyöngülését, a magyarság társadalmi és politikai szervezetének kóros elfajulását.

Ime, a jelenkori bajoknak diagnózisa. A beszélő számok ezt hirdetik és ebben az igében könnyű megtalálni az utmutatást az orvoslásra nézve is. A magyar politikának ügyet kell vetnie az egészségesebb birtokmegosztás következtetés és könyörtelen inau gurálására. A földbirtok demokratizálása nélkül nincs egészséges fajpolitika Magyarországon. A latifundium-képződés szűnjön meg az Alföldön és a Dunán túl és gravitáljon ezentúl Észak-Magyarország és Erdély felé. Az egész ország területén pedig induljon meg s folytatódjék rendszeresen a középbirtok regenerálása. Németországban a nagybirtok csupán egytizedét teszi az összes területnek, nálunk

egyharmadát. A kis- és középbirtok a német birodalomban 81 százalékát foglalja magában a földnek, nálunk csak 72 százalékát. Maga a statisztikai mű, amelyről beszélünk, kiemeli, hogy a német birodalom földbirtokának tagozása jóval egészségesebb a miénkénél. Pedig Németországban csupán a társadalmi és gazdasági egyensúly követeli a helyes birtokmegosztást, holott minálunk e két szemponthoz hozzájárul a nemzeti kibontakozásra, a hathatós fajpolitikára való tekintet is. Ime, kihántottuk a számadatokat némegéből a nagyjelentőségű tanulságokat. Nem mesterségesen vezettük le e következtetéseket, hanem csak tolmácsoltuk, amit a birtokstatisztika szuggerált. Ezt a statisztikát pedig, noha tanulságai összeütközésbe jutnak a tulzó agrárizmus tanaival, nem lehet érdek-elfogultással vádolni. Mert azt a férfit, aki e művet közrebocsájtotta, Darányi Ignácnak hívják. Ugy hisszük, a tükös merkantilizmus gyanuja nem fog ehhez a névhez tapadni.

BELFÖLD.

Tibád Antal kinevezése. Tibád Antal országgyűlési képviselőnek közigazgatási bírónak való kinevezését ma publikálja a hivatalos lap. Az erről szóló királyi kézirat a következő:

Magyar miniszterelnökünk a minisztérium nevében tett előterjesztésére Tibád Antal országgyűlési képviselőt a közigazgatási bírósághoz ítélő bírónak kinevezem.

Kelt Bécsben, 1900. évi április hó 1-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

E kinevezés következtében új képviselőt kell választania Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi választókerületének. Mint értesülünk, a kerület szabadelvű pártja Ugron Jánost, a vármegye volt alispánját szándékozik képviselőjelöltjéül kikiáltani. Ugron János tudvalevőleg tevékeny tagja volt a szabadelvű párttal egyesült nemzeti pártknak s Bánffy Dező báró miniszterelnöksége idejében kénytelen volt megválni alispáni állásától. Megválasztása valószínűleg egyhangú lesz.

Bosznia új polgári adatlása. Ezzel a címmel, több fővárosi lap társunkkal együtt, mi is tudomást vettünk a bácsmezei lapoknak arról a híreről, hogy

Akkor becsapta s azután is még vagy három hétig.

... Később fünek-fának panaszkodott Kutseráné, hogy nem bír a leányával, olyan rossz lett. Szófogadatlan, mogorva, hétszámra se hallani a szavát, egész nap künn kószál a temetőben, csak estére jön haza, de ekkor sem akar a házban benn aludni, hanem künn alszik az eresz alatt egy rossz hárságyon.

Nem is aludt volna a kis leány többé az anyjával egy fedél alatt, ha ketté hasítják sem. Hogy miért? nem lehetett belőle kicsikarni az okát. — Csak... — felelte csöndesen a kérdezősködésre.

— De hát mégis... — faggatták minden oldalról.

— Künn jobban tudok gondolkodni — felelte végre, ha már nem tudott kitérni a kérdezősködések elől.

— Gondolkodni! — s a szomszédok sutgó szájalommal néztek össze: Megbomlott ennek a gyerekek esze...

Később kezdett az emberek szeme kinyílni, hogy miért vadult el a kis leány s a szomszédok innen is, onnan is hívták őt magukhoz:

— Gyere hozzánk, Birike! Szegény kis leány! Mert Kutseránéknál szemmel láthatólag felfordult a világ. Alig pár hónap múlva az oláh lett az ur a házban s azt rebesgették már mindenfelé, hogy elveszi az özvegyet.

Sőt Glasnerné, meg a lengyel kötélverőné egyebet is beszéltek. Hogy: Kutseránéknak muszáj hozzá menni az oláhhoz, ha akar, ha nem, — a becsület miatt...

IV.

— Testvérkéd lesz, — mondta egy nap Birinek valamelyik kis cimborája, aki odahaza hallhatott ilyesmit, mire a kis leány feje sápadtan esett le a mellére...

... Két nap múlva pedig az alsószegei mal-mok alatt, puha kis hulláját kifogták a halászkok a Szamosból.

báró Fojnicák István bácsmezei főispán lesz Bosznia új polgári adatlása. Most illetékes forrásból arról értesülünk, hogy a kombinációnak ninos alapja és hogy báró Fojnicák eszéágában sincs főispáni székét a boszniai adatlás állásával fölserélni.

A valutaszabályozás. A bécsi félhivatalos *Politische Correspondenz*nak írják Budapestről a valutaszabályozásra vonatkozólag: Ismételen felhangzott az a szemrehányás, hogy a valutaszabályozás nagyon lassan halad és még most sem fejeződött be. Igaz, hogy a valuta-reforma vonatkozó alapvető törvények már nyolc évvel ezelőtől hoztak és akkor talán rövidebb határidő lebegett az illetékes tényezők szeme előtt a készpénzfizetés megkezdésére nézve, ámde előtérbe veendő, hogy a valuta-reform minden egyes aktusához a két kormány megegyezése és a két parlament közreműködése szükséges. Így történt, hogy az osztrák reikherathban uralkodó állapotok két éven át megakasztották a valuta reformját. Az a kiváló gondosság, amellyel a valutaszabályozást készült-viszik, éppenséggel nem róható fel hibául és nem is tulajdonítható a kezdeményező bátorság hiányának. A valutaszabályozásnak egyik legfontosabb aktsa, tudniillik a 212 millió forintot tévő állami jegyek bevonása nem történt meg egyszerre, hanem két részben, nyilván azért, hogy az e célra szükséges arany mennyiség könnyebben legyen beszerezhető. A 200 millió forint értékű államjegyeknek 1894-ben elrendelt beváltása már részbe be van fejezve. A még hátralevő 112 millió forintnyi államjegy beváltását rendelő törvényt megvan már, az a rendelet pedig, amely ezt a törvényt végrehajtja és az 5 forintos és 50 forintos bankjegyek beváltásának határidőjét megállapítja, mint halljuk, még ebben az esztendőben fog napvilágot látni. A korábbi beváltási határidők analógiájára ezt a műveletet körülbelül két év alatt fogják végrehajtani. Ha azután ilyen módon a most még forgalomban lévő 112 millió forint értékű államjegyek bevonása is be lesz fejezve, meglesz a készpénzfizetés megkezdésének legfőbb feltétele. Bizonyos oldalról azt hangoztatták, hogy illetékes helyen az arany esetleges kiözönlését tartanak és azért halogtatják egyre a készpénzfizetés megkezdését. Ezzel szemben értesülünk alapján határozottan kijelenthetjük, hogy kormánykörökben egyáltalában nem táplálnak ilyesféle aggodalmakat, hanem teljesen tisztában vannak az arany kiözönlésének és beözönlésének feltételeivel és biznak benne, hogy ezt a processzust megfelelő bankpolitika segítségével sikerül majd szabályozni. A valutaszabályozás teljes végrehajtásának és befejezésének időpontja hozzávetőleges pontossággal meg is határozható. Éppenséggel nem áll, hogy ezt a dolgot szándékosan halasztják, ellenkezőleg valamennyi tényező arra törekszik, hogy sietesse a befejezést ennek a nagy reformnak, amely oly nagy áldozatokat követelt és amelynek megvalósulásához oly nagy remények fűződnek.

Egy Zichy gróf a néppártól. A *Keleti Értesítő* írja: A *Bács-Topolyán* megalakult *Katolikus Népkör* védnökeül idősb gróf Zichy Jánost kérték föl. Gróf Zichy — az országgyűlési néppárt vezérének nagybátyja — a védnökséget elfogadta, de a kör elnököhöz intézett hosszabb levelében *őve intette a kör vezetőjét, nehogy a néppárt tanainak utat nyisson a nép köze.* Kifejtette, hogy bármennyire is tiszteli rokonnát és barátját gróf Zichy Nándort, a magyarországi néppárt megteremtőjét, politikai működését hosszú élete tanulságai alapján *az országra károsnak tartja;* és hogy nem egyszermind veszélyesnek is, az csak azon mulik, hogy a magyar nép zömének a néppárt irányában eddig tanusított visszautasító magatartása azzal a reménnyel tölti el, hogy a néppárti mozgalom, mint egy erőszakosan előidézett hullámverés, előbb-utóbb magától meg fog szűnni. Végül kijelentette, hogy amennyiben a kör részéről ellenkező magatartást tapasztalna, a védnökségtől azonnal visszálép és ugy erkölcsi, mint anyagi támogatását megvonja a köről. A kör, védnökének állásfoglalása folytán, címét *Katolikus Körre* változtatta.

Gazdátlan mandátumok. A *székely-udvarhelyi* választókerületen kívül — amely Tibád Antal kinevezése következtében üresedett meg — a *Rimaszombati* kerületben is új választás lesz legközelebb. Ennek a kerületnek a képviselője, *Kubinyi Andor* ugyanis rimaszombati pénzügyigazgató lesz. A képviselőház elnöksége még a husvétit szünet alatt meg fogja tenni mindkét új választásra nézve a szükséges intézkedéseket.

Kicsi, szélesképű, ritka bajszu, hetyke oláh legény volt, Kutseránéknak kezét csókolta, mikor meg érkezett, finoman té'asszonynak nevezte s Birinek meg akarta simogatni az arcát, de a kis leány idegenkedve húzódott hátra.

Kutseránéknak ellenben nagyon tetszett a jövevény. Akkor este ők maguk káposztát ettek vacsorára, hanem hogy az új embere tartósan maradjon nála, babonából — savanyu eledel helyett édesselel traktálta s kávéat adott neki, meg hamarosan palacsintát sütött.

Vacsora után, amint két csupor kávé, meg tizenkét darab palacsintát becsapott az oláh, egyszerre énekelni kezdett. „Angot asszony” volt ekkor a divatos új operett, s ebből énekelte a „török basát.”

Az özvegy a madaras kanapé sarkából gyönyörködve hallgatta a jóhangú fickó énekét, csak a kis leány ült a sparhet mellett a sötétben, mogorván, hanem ezt senki sem vette észre. Az anyja, meg az éneklő trubadur nagyon jól érezték magukat.

III.

Jöttek a Biri cimborái:

— Gyere a népkertbe labdáznai!

— Fáj a fejem — húzódozott a kis leány s otthon maradt. Csakugyan fájhatott a feje, vagy akár egybe, mert nagyon sápadt volt egyre és fázott, mindig fázott, míg a szemei alatt kék karikák képződtek az álmatlan éjszakáktól.

Nagyon keveset aludt azóta, hogy az oláh hozzájuk jött, aki már a harmadik este kacagva mondta az anyjának, mikor ez az ő szobájuk ajtaját be akarta csukni:

— Én nem bánom, ha nyitva felejtí is a té'asszony...

A kis leány már az ágyában feküdt s erre kitágult orrcimpákkal, légaborult arcát fél fel és várta, hogy azt a kis pimasz oláh most mindjárt arcul üti az anyja. De nem ütötte...

— Menjen, maga bolond — kacagott Kutseráné s becsapta az oláh orra előtt az ajtót.

KÜLFÖLD.

Ferdinánd fejedelem áttérése. A multkor egy vezéreikünkben elmondtuk, hogy *Ferdinánd* bolgár fejedelem legközelebb áttér az ortodox vallásra és mindjárt hozzá is tettük, hogy ennek azért nincs valami nagy jelentősége, mert hisz a trónörökös ugyis ortodox vallású. Így hát csak idő kérdése, mikor lesz Bulgáriának ortodox fejedelme. Most egy szófiai távirat szerint ez a valóságosre aktuálisává válik, amennyiben egy bolgár félhivatalos lap kerekben bejelenti ezt az eseményt. A távirat így szól:

Az előző kormány követelte a bolgár trónörökösnek a görög-keleti hitre való áttérését. A jelenlegi kormány ezzel nem elégedett meg. Azt követeli, hogy a fejedelem egész családjával térjen át a görög-keleti vallásra. S ez legközelebb befejezett tény lesz, mert ez nemcsak a kormány, hanem az egész bolgár nemzet óhaja. Elleneseinket kérjük, hogy ezt ne feledjék.

A király Berlinben.

Budapest, április 10.

A német birodalom fővárosában és a császári udvarban, mint a *Kölnische Zeitung* is konstataálja, nagy örömmel fogadták azt az értesítést, hogy Ferenc József király jelen akar lenni Frigyes Vilmos herceg nagykorúsításának ünnepén, amelyet nagy ünneppességgel fognak megülni. Régióta történik először, hogy külföldi uralkodó ilyen ünnepen jelen van s ez a meglepetés annál kedvezőbb, mert Ferenc József uralkodó saját szántából jelentette be odajövetelét, hogy tanúságot tegyen arról, hogy milyen bensős részt vesz a hű barát és szövetséges minden örömeiben.

Maga Vilmos császár lelkesedéssel adja tudtára székvárosa lakosságának az örvendetes eseményt Berlin főpolgármesteréhez intézett következő táviratában:

Ferenc József császártól azt az örvendetes értesítést kaptam, hogy a császárnét és engem május havának első napjaiban meg szándékozik látogatni. Meglévén róla győződve, hogy a székesfőváros polgárai hű tisztelettel és meleg odaadással tekintenek föl arra az előkelő vendégre, aki egykor hű barátja volt felejthetetlen nagy császáruknak, értesítem önt a küszöbön álló látogatásról, hogy berlini alatlalóimnak módjuk legyen a várost idejékorán méltóan fölékesíteni tisztelt, hű szövetségestársam fogadására.

Vilmos I. R.

Bécs, április 10.

Ferenc József császár és király május 1-én megy Berlinbe. E hó vége felé, valószínűleg 28-án, a király Budapestre utazik, ahol május 4-éig marad, aztán Bécsen át Berlinbe megy. Az utazás programja még nincs pontosan megállapítva, valószínű azonban, hogy a király május 5-én érkezik Berlinbe és három napig marad ott. Berlinből, ismét Bécsen át, Budapestre utazik vissza. Gróf Goluchowski külügyminiszter elkíséri az uralkodót berlini útjára. E hó 17-én nyílik meg a schönbrunni séur.

Ferenc József már tízezer év óta nem járt a német fővárosban. Legutóbb 1889. augusztus 11-én járt ott. Azóta a német uralkodóval — a német császárnak bécsi látogatását és a hadgyakorlatokon való találkozást nem számítva — kétszer találkozott, nevezetesen a porosz-sziléziai Rohnstockban 1890. szeptember 17-én és Abbaziában 1894. március 29-én. Legutóbbi találkozásuk 1898. szeptember 17-én volt Bécsben, Erzsébet császárné és királyné temetésén.

Köln, április 10.

A *Kölnische Zeitung*nak írják Berlinből: A berlini udvarnál nagy örömmel fogadták Ferenc József ő felségének azt az értesítést, hogy személyesen óhajt jelen lenni a trónörökös nagykorúsításán. Régióta most történik először, hogy egy külföldi uralkodó jelen lesz ezen az ünnepen. Annál nagyobb örömmel fogadja az egész német nemzet is azt a hírt, hogy Ferenc József őszántából bejelentette az ünnepségen való részvételét és csaknem teljesen betöltött 70 éves kora ellenére nem riad vissza a hosszú utól, csak-hogy ismét bebizonyítsa a világnak, mennyire osztozik a hű barátja és bizalmas szövetséges társa családjában előforduló minden örvendetes eseményben. Császári páruknak Ferenc Józseffel való legutóbbi találkozás óta mind a két uralkodóházat súlyos csapások érték: annál örvendetesebb lesz most mind a két félre nézve a találkozás. Trónörökösünk kiváló kegynek fogja tekinteni, hogy császári atyjának legjobb barátja ilyen rendkívüli módon tünteti ki. A nagykorúsítás után a trónörökös nemcsak hosszabb

ideig az első testőr-gyalogezredben fog szolgálni, azután pedig Bonnba költözik, hogy ott a főiskolát látogassa.

Berlin, április 10.

A *Nationalzeitung* Ferenc József király berlini utazásához a következő megjegyzéseket fűzi:

Ferenc József császár 1888. óta nem volt Berlinben. Annál nyájasabb lesz a fogadás, melyben a német nép császáruknak és népünk hű barátját és szövetségesét részesíteni fogja.

A *Yossische Zeitung* hosszabb cikket ír a bejelentett látogatásról és azt így végzi: Midőn a Habsburgok monarchiája nemeselekkü uralkodójának idejöttében új bizonyítékát látjuk ama szövetség fennállásának, mely a béke fenntartásának van szentelve, csak örömlenket fejezhetjük ki a császárlátogatás felől. A berlini polgarság a német császár barátját és szövetségesét szívesen fogja abban a meleg fogadtatásban részesíteni, melyet nemes és rokonszenves egyénisége és a két állam közt való barátság bensősége német földön mindenütt biztosít neki.

Róma, április 10.

Ferenc József király berlini utazását az olasz sajtó rokonszenvesen fogadja.

London, április 10.

Ferenc József király berlini látogatásának bejelentése alkalmából a *Morning Post* kiemeli azokat a rendkívüli szolgálásokat, amelyeket ő felsége birodalmának tett s azt mondja, hogy a berlini látogatásnak rendkívül nagy értéke lesz úgy Németországra, mint Ausztria és Magyarországra nézve. A két uralkodó szövetsége, mondja az angol lap, kezkesedik róla, hogy egy hatalmasság sem fog a többi fölé kerekedni Európában.

A háború.

Budapest, április 10.

Az oranjei helyzet változatlanul rossz az angolokra nézve. Roberts tábornagnak és csapatvezéreinek sokkal inkább kell a védekezésre, semmint a támadásra gondolnia, s mivel alig mulik el nap, hogy angol csapatok itt vagy ott vereséget ne szenvednének s a boerok, ha egyebet nem, hát egy pár angol tisztet fogdosnak el, könnyen bekövetkezhetik az angol seregben a demoralizáció, amelyből nem fognak olyan könnyen felocsudni, mint a boerok Cronje és Joubert elvesztése után. Ha a boeroknak sikerül Robertset teljesen elvágni a Fokfölddel való közlekedéstől, akkor nyert ügyük van, mert Roberts végleges vereségét nem heverheti ki többé Anglia, amely hiába szállítja a lovakat, lőszerket, téli ruhákat és csapatokat Fokföldre, ha a vasuti összeköttetés Bloemfonteinrel meg van szakítva.

Mai távirataink a következők:

London, április 10.

A lapok táviratai szerint annak a csatának, amelyet Plumer ezredes április elsején Mafeking felszabadítása végett Ramatlabama mellett vívott a boerokkal, nagyon komoly karaktere volt. A boerok számos közlegényen kívül elfogtak két őrnagyot és három századost, akiket Pretóriába szállítottak.

London, április 10.

Fokvárosból jelentik, hogy a nyolcadik hadosztály *Rundless* parancsnoksága alatt oda érkezett s innen néhány nap múlva Kimberley felé fog indulni. Az angol kormány Newyorkban ötezer lovat vásárolt, darabját husz fontért.

London, április 10.

A *Times*-nek jelentik Wepenerből 7-iki kelettel, hogy az ottani helyőrség csakugyan izolálva van, az angol erődített vonalak azonban rendkívül erősek és a sereg bőven el van látva élelmiszerekkel. Az előőrsök állandóan lövöldöznek egymásra.

London, április 10.

A Reuter-ügynökség jelenti *Aliwalnorthból* mai kelettel: Hír szerint Wepener mellett ma reggel ismét heves ütközet folyt, amelynek eredménye még ismeretlen. A boerok hadereje három kommandóból áll, amelyeknek Maxim-féle és más ágyúk vannak.

London, április 10.

A Reuter-ügynökség jelenti *Aliwalnorthból* tegnapi kelettel: Wepener mellett tegnap egész nap heves összeütközés folyt. Az ellenség megvertük, de mindkét oldalon súlyosak a veszteségek. Egy másik hadosztály Dewetsdorpól Wepener felé indult.

A Reuter-ügynökségnek egy másik távirata jelenti *Aliwalnorthból* tegnapi kelettel: A mai ütközetben a boerok Maxim-ágyú elainte nagy pusztítást vittek végbe sorainkban, de a brit ágyúk csakhamar beletaláltak a helyes távolságba s az ellenségnek nagy kárt okoztak. Roupvilleből egy hadosztály elindult Wepener felé.

Dublin, április 10.

A királynő ma keresztül hajtattott azokon a főbb utcákon, amelyeket megérkezésekor nem érin-tett. A királynőt mindenütt, de különösen a st.-stephens-greeni főiskola előtt nagy lelkesedéssel fogadták.

London, április 10.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Fokvárosból: Bunde tábornok a 8. hadosztályal ocelomdulatot végzett Springfontein felé. Carrington Fokvárosba érkezett és onnan azonnal Beirába megy.

Páris, április 10.

A minisztertanács elhatározta, hogy Delcaux külügyminiszter ne válaszoljon Berry képviselőnek arra az interpellációjára, amelyet az angol csapatoknak Beirán át való szállítása tárgyában benyújtott.

Norwalepont, április 10.

A philippolisai és fauresmithi kerületekben nagy nyugtalanság mutatkozik. Steyn proklamációjára nagyon elterjedt. Az angol helyőrséget a szomszédokból nemrég visszavonták, de azonnal nagy mozgolódás mutatkozott a republikánusok között. Az angol lakosság aggodalmában a springfonteini angol hatóságokhoz fordult, amelyek megígérték, hogy azonnal mindent megtesznek megnyugtatójukra.

Mafeking, április 10.

Az ellenség ma reggel hét ágyúval kezdte bombázni a várost. Az ágyúzás az ostrom kezdete óta soha sem volt ilyen heves. A boerok egyszerűen támadták meg a város északi oldalát és a délnyugati örállomásokat, de visszaverték.

Filadelfia, április 10.

Az idevaló tanulóifjúság az Academy of Musicban nagy gyűlést tartott, amelyen több beszéd hangzott el a boerok érdekében. A szónokok egyike Davis Webster volt belügyminisztériumi segédtitkár volt. A tanulók egyikét megbízták, hogy személyesen adjon át az elnöknek egy 22.000 iskolás fiu által alá-írt fölíratot, amely azt a reményüket tolmácsolja, hogy a boerok győzni fognak.

London, április 10.

A Reuter-ügynökség jelenti *Pretóriából* e hó 7-ikéről: Hír szerint e hó 5-ideén éjjel egy csoport fegyveres kaffernek sikerült a boeroknak Mafeking előtt álló vonalán áttörni. A boerok üldözték őket és lövéseikkel egy bozótba szorították. Miután a boerok Nordenfeldt-ágyúkkal hosszabb ideig lövöldöztek a bozótba, rohammal megtámadták és 31 kaffert megöltek. A Briggersbergből és a Szabadállamból előőr-sök csatározását jelentik.

London, április 10.

Az estilapoknak jelentik ma Pietermaritzburgból: Ma reggel Elandslaagte előtt heves ágyúzás kezdődött.

London, április 10.

A Reuter-ügynökség jelenti Szent-Ilona szigetről: A boer foglyokat szállító hajó ideérkezett. A foglyokat valószínűleg holnap szállítják partra.

London, április 10.

A Reuter-ügynökség jelenti *Ladysmithből* e hó 10-ikéről: Ma reggel a Sunday-River felől heves, több órán át tartó tüzelés hallatszott. Részleteket még nem tudni. Egy kaffer futár, aki Newcastletől jött ide, jelenti, hogy a boerok a-val vannak elfoglalva, hogy a Briggersbergen ágyukat állítsanak fel.

Páris, április 10.

Itteni hivatalos körökhöz éppen most az a hír érkezett, hogy Mafekinget a boerok bevették.

London, április 10.

Springfontein körül, ahol Gatacre főhadiszállása van, a helyzet nagyon veszélyes. Jellemző, hogy az éppen most Fokvárosba érkezett nyolcadik hadosztály, melynek Kimberleybe kellett volna mennie, azt a parancsot kapta, hogy Springfonteinbe induljon.

London, április 10.

Wepener mellett, ahol gyarmati csapatok vannak, a támadó boerokat állítólag mindkét részen szenvedett nagy veszteségekkel visszaverték. A tüzelést 1/3-kor délután abban hagyták. Mafeking mellett a mult hét esütőrtökén egy jól felgyezvert kaffer-csapat, állítólag éhség nyomása alatt, megkísérelte a boerok sorait áttörni. — Buller az oranjei szorosok ellen való nyomulást készít elő. — Elands-laagte mellett tegnap állítólag ütközet volt. A boerok megkísérelték az angol pozíciót bekeríteni.

London, április 10.

A Reuter-ügynökség jelenti *Bethulieből* e hónap 2-ikéről: A boerok tényleg megszállta tartják Oran-jeanak a vasuti vonaltól keletre eső területeit. Az

ellenség Bethulietől keletre néhány mérföldnyire foglalt állást.

London, április 10.

A Reuter-ügynökség jelenti Buluwayoból a hó 3-ikáról: Plumer tábornok március 31-dikén útközvetet virott a boerokkal Mafeking és Ramatlabama közt. Délután 3 órakor, midőn Plumer 6 mérföldnyire volt Mafekingtől, nagyobb boer haderő mutatkozott. Plumer, hogy mindkét oldalról körül ne zárják, kénytelen volt lassankint visszavonulni Rabatlabamába és később egy régebbi hadállásába. Az útközvet este 6 óráig tartott. Angol részről 3 tiszt és 24 katona megsebesült és 11 ember eltűnt. A boerok veszteségei hír szerint súlyosak.

Róma, április 10.

A Nápolyba érkezett boer küldöttségnek egy vele utazott német tiszt szerint az a missziója, hogy kieszközölje a német császár békeközlését Viktória angol királynőnél. A boerok mindenesetre készek késbégv harcolni és inkább meghalnak, mintsem hogy hazájukat feladozzák.

HIREK.

Budapest, április 10.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Március 31-én uj előfűze és nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfűzetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról céjekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** *Plás* Sándor igazságügy-miniszter csütörtökön, a hó 12-ikén, nem tart kihallgatást. — *Benczer* Gyula testőrnagy április 30-ikán tér vissza külföldi utjáról Budapestre. A művész meglátogatta Bonnbán Munkácsy Mihályt.

— **József főherceg Flumében.** *József* főherceg családjával együtt Flumében tölti a husvét ünnepét. A főherceg egész családjával együtt a jövő hónap közepén jön vissza Aleuthra. Ugyaneznap érkezik vissza *Fülöp* orléans herceg is, aki akkor fog dönteni végleges letelepülése ügyében.

— **Ebéd Lajos Viktor főhercegnél.** Bécsből jelentik nekünk, hogy ma ő felsége és az uralkodó család Bécsben időző tagjai Lajos Viktor főhercegnél voltak estében.

— **Április tizenegyediké.** A fővárosi állami középiskolák az április 11-ére rendelt nemzeti ünnepélyt a közbejött husvét szünnapok miatt a vallás-és közoktatásügyi miniszterium jóváhagyásával az idén kivételosen a hó 19-én tartják meg. — Holnap, szerdán délelőtt 10 órakor tartják meg a hivatalos főistentiszteletet a Mátyás-templomban a 48-iki törvények szentesítésének évfordulója alkalmából. Miatán az évforduló a nagyhétbe esik, különös zenesemise nem lesz, csak orgonaszóval tartják meg. *Vaszary* Kolos bíboros hercegprímás akadályoztatása következtében dr. *Nemes* Antal budavari apatplébános mondja. A misén részt vesznek a miniszterelnökön kívül az összes méltóságok.

— **A cári pár Dániában.** *Koppenhágából* jelentik, hogy a cári pár a nyár nagy részét Dániában fogja tölteni. Egy hónapig a fredensborgi kastélyban fognak lakni.

— **Cimadományozás.** A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, a kultuszminiszter előterjesztésére, dr. *Hirschler* Agostonnak, a budapesti tudomány egyetem magántanárának az egyetemi rendkívüli tanári címet adományozta.

— **Uj pápai prelátusok.** XIII. *Leo* pápa *Rainer* Lajos esztergomi kanonokot és gróf *Széchenyi* Miklós jáki apátot, a bécsi Pázmáneum igazgatóját pápai prelátusokká nevezte ki.

— **A párisi kiállítás még mindig pongyolában.** Kiállítást még teljesen készen nem igen nyitottak meg a publikum előtt, de olyan készülételeit nem igen várta a megnyitást egyik se, mint a párisi. Teljesen azzal vannak még mindig elfoglalva, hogy a kiállítás helyiségeit alkalmasra tegyék a kiállítandó tárgyak befogadására. Szóval: — csupa *belső* munka folyik még s a kiállítóknak be se szabad menni a területre, nehogy zavarják a munkát. Tizennyolcadikán nyitják meg előtűk a területet. Addig a sok holmi — több mint ezerszáz vasuti kocsiiban — becsomagolva áll a kiállítás előtt. A legelőrehaladottabb stádiumban van a magyar, osztrák és a német kiállítás, de még ezek is messze állanak attól, hogy a publikum elé tárassák a látnivalóikat.

— **Egyetemi élet.** A tudományegyetemen a husvét vakáció miatt héttől óta szünetelnek az előadások. A *Joghallgatók Tudományos Egyesületének* vezetősége felhasználta az alkalmat és dr. *Szekély* Ferenc budapesti kir. főügyész, *Fayer* László egyetemi tanár

és *Vámbéry* Rusztem albiró vezetése alatt az igazságügyminiszterium engedélyével két börtönügyi kirándulást rendezett Kőbányára a gyűjtőfogházba, az elmebeteg megfigyelő intézetébe és a rabeszközök egy-letli menedékházba, továbbá a váci fejérintezébe, ahol *Balkay* István fehérgyázgató fogadta társaságát. Délután megtekintették az országos siketéma intézetét, melynek igazgatója, *Baróky* Sándor érdekes előadás kíséretében mutatta be a siketéma-tanítás módszerét.

— **Hegedűs miniszter Flumében.** A kereskedelmi miniszter és családja Raguzába menet, szombaton este Fluméba érkezett. A pályaudvaron fogadására megjelentek: gróf *Szapary* László kormányzó, *Gaál* Tibor és *Csóke* Ferenc miniszteri tanácsosok, dr. *Wallentits* Antal miniszteri tanácsos polgármester, *Hajnal* Antal miniszteri osztálytanácsos, *Kuranda* Emil, az Adria vezérigazgatója és nagy, előkelő közönség. Az üdvözlések után a miniszter családjával együtt a kormányzói palotába hajtatott, ahol a kormányzó szűkebbkörű ebédet adott, amelyen megjelentek: gróf *Szapary* Pálné, dr. *Krivszinovich* Ede miniszteri osztálytanácsos, dr. *Gaál* Tibor, *Csóke* Ferenc, *Hajnal* Antal, *Leitner* Izidor máv. üzemvezető, *Vallentits* Antal. Tíz órakor a miniszter és családja a kormányzóval együtt az indulásra készen álló *Pannonia* hajóhoz hajtatott, hol az Ungaro-Croata igazgatója fogadta a vendégeket. Tíz óra után néhány percel a *Pannonia* kapitánya jelt adott az indulásra és a szép, karcos hajó kiindult a kikötőből *Ragusa* felé. A miniszter kívánságára a kiránduláson dr. *Gaál* Tibor miniszteri tanácsos is részt vesz. Az utazás 12 napra terjed.

— **Más elnök, más etikett.** Faure nem is annyira elnöke, mint inkább ceremoniamestere volt Franciaországnak. Csodálatos, hogy micsoda raffiniériával csinált magának eszázári udvart az egykori timárlegény, akinek egyszerre ilyen szépen felvitte az isten a dolgát. Heroldot szaladattott a kocsija előtt, meg nem halhatott addig nyugodtan, míg karonfogvást nem sétált a cérral s nem minden igazság nélkül írták meg róla az újságok viccelői azt, hogy otthon, titokban, talán éppen csak a lánya előtt koronát is viselt. Loubet egészen más ember. Csendes, egyszerű öreg ur, aki azzal adta ki a programját, hogy az elnök-választás után üresen küldte Párisba a diszhintót, maga pedig vasuton ment haza a rezidenciájába. Azóta is azon igyekszik, hogy amennyire lehetséges, egyszerűsítse a sok ceremóniát, ami még a császárságból maradt örökség a köztársaság nyakán. Legutóbb elrendelte, hogy az elnök fogadói estéim a hatalmak képviselőinek a nevét és hivatalos állását jelentsék be az ajtómállók. Faure alatt az összes címeket elkiálták, míg végre bejöhettek egy-egy nagykyvet. Most már tessék elképzelni például egy spanyol grandot. Mennyit kellett annak várni...

— **A polgári iskola reformja.** Az új közoktatási tanács öt esztendő óta dolgozik a polgári iskola reformján. A hét osztályos polgári iskola megalakítása most végre a megvalósulás stádiumába lépett. Két különböző iskolafajtát kreált a közoktatási tanács, amiket a miniszterium némi változtatással magáévá tett. Egy alsó négyosztályos és egy felső háromosztályos polgári iskola lesz külön-külön tantervvel és külön-külön tanári karral. A *közös hadügyminiszterium* éber szemmel vigyázott az önkéntesi jog megadásá szempontjából a felső polgári iskola nivójára. A belügyminiszterium, mint kifejezetten közigazgatási iskolát üdvözölte s hajlandó érette a kvalifikációs törvény megváltoztatásába beleegyezni. A kereskedelemi miniszterium is szívesen belátta, hogy a kereskedelmi szakon kívül egy általános közgazdasági szakiskolára föltétlenül szükség van. Az első átiratra a hadügyminiszter az önkéntesi jog megadásának föltételeket szabott. A beavatott körök még ilyen föltételeket emlegetnek. A hadügyminiszter ugyanis kívánta, hogy a felső polgári iskolák tanárképzése magasabb nivójú legyen, mint az eddigi polgári iskolai tanárképzés; részletes kimutatást kért a felől, hogy az új hét osztályos polgári iskola tanterve fölé-e az osztrák hét osztályos reálisiskola tantervével; garanciát kért arról, hogy az eddigi felső kereskedelmi iskolák nagy része fog átalakulni felső polgári iskolává; végül óhaját fejezte ki, hogy az így szaporodó tartalékos tisztekből mentő többen fogják magukat aktiválni. A hét osztályos polgári iskola tantervezeteli föltét a közoktatásügyi miniszter legközelebb határoz.

— **Beaurepaire újságot akar csinálni.** *Quenay* de *Beaurepaire*, aki a *Dreyfus*-ügyben a legalaposabban kompromittálta magát, újságot akar alapítani — a mások pénzén. Meg is próbálta a gründolást, de sehogyse halad előre a vállalkozás. A pénz nem állt, akarta megpumpolni — s a hálátlanok egy sőt se adtak az újsághoz. Ezt is *monsieur* Karlnak köszönheti a derék *Beaurepaire*. Kacag mindenki, ha a nevét hallja s nem nvi a nagybankos bugyelláris után.

— **Zimay László meghalt.** Egy kevésbé ösmert zeneköltő halt meg. Csak magyar zenés írt. A dalait országszerte éneklék, de a szerzőjük nevét kevesen tudták. Nem volt nagystilű komponista, de minden ízében magyar. Abba a gárdába tartozott, amely a magyar zenében keresi és találja ideálját. Annak a művelése, fejlesztése, terjesztése a jelszavuk. *Zimay* halálával ez a gárda egyik legdérekből tagját veszítette el. És gyászolja őszinteséggel a magyar zenevilág...

1833-ban született Gyöngyösön. A hatvanas években jelent meg első magyar műdala a *Hegedűsnek emléke*. Később több dalfűzetet és nagyobb művet is adott ki. Legismertebb és legértékesebb művei a: *Nem hallottam soha sly bus harangot, Boldog éjtel, Napról virít, Szerelmi dalok, Zord az idő, Nem tudom én mi a bajom...* kezdetűek, *Petőfi, Komócsy, Losonczy* és mások szűvegeire. A zongora s a magyar férfi-és vegyeskar-irodalmat is maradandó becsű művekkel gazdagította. Ezek közt legismertebbek: *Zuhog a szél, Honfűd!* Dalra magyar, *Mi riasztja föl a magyart.* E két utóbbi kar az országos dalosversenyen is szerepelt és állandóan műsorán van a hazai egyesületeknek. A hatvanas években, mint a pestibudai dalárda, a hetvenes években pedig, mint a nemzeti dalkör igazgató-karnyaga fejték ki nagy tevékenységet. *Honvédindulóját* énekkarra zenekísérettel egy filharmóniai hangversenyen *Richter* János mutatta be és dirigálta. Az induló nagy sikert aratott. A Nemzeti Zenede a kilencvenes évek elején a magasabb zongora-tanszak tanárának választotta s mint ilyen legutóbb a pedagógia terén fejték ki tevékenységét. 1896-ban jelent meg *Elemi és technikai gyakorlatok* című műve. Ugyanebben az évben a király a művészet terén szerzett érdemeiért a *Ferenc-József-rend* lovagkeresztjével tüntette ki.

Egy hét előtt meghült és öt nap előtt ágyba kellett feküdnie, amelyből nem is kelt fel többet. Ez ő maga is érezte. Két nappal halála előtt azt izente egyik leghívebb barátjának, *Bellovits* Imre igazgató-nak, hogy a temetésén a *Dalra magyar* című kardalt énekeljék. Az énekesek minél távolabb álljanak egymástól, hogy a dal messzi hangozzék...

Holnap délután lesz a temetése Lónyay-utca 11. számú lakásáról.

— **Vándoraktarak.** A vándoraktár se nem bolt, se nem bódé. A kettő között van s körülbelül ugyanaz a szerepe a kereskedelmi világban, mint az elvált asszonynak, aki se nem lány, sem nem asszony. A kettő között valami. Hogy igazságot szolgáltatassunk az elvált asszonynak, itt menten azt is megmondjuk, hogy rosszabb az elvált asszonynál, mert csak kislejtezett portékát árulnak benne, holott az elvált asszony gyakran... De ez megint más.

A vándoraktár tulajdonosa tegnap megvett kétezer darab kislejtezett rossz üvegpotharat pottom áron valamelyik budapesti üvegestől. Holnap már szépen fölpakkolja a széna közé s viszi, mondjuk Malomszalókra. Ott aztán felvesz egy kis boltot, nagy plakátot ragaszt ki a kirakatba, amelyen csoda olesó árakat hirdet. A malomszalóki üveges, aki pedig drága boltot tart, adót is fizet, negyven év óta jótékonykodik s a kisebbik inasnak is tizenöt forintot fizet egy hónapra, szomoruan nézi, hogy ez a világvégéről ide esőppent boltos hogy rontja az ő becsületes üzletét.

Ez a vándoraktár. A becsületes, szolid, adófűtő kereskedő hitvány konkurrense. A kereskedelmi miniszter sem szeretheti őket valami nagyon, mert mai körrendeletében a legszigorubb hangon utasítja az összes iparhatóságokat, hogy a vándoraktárosokra a legnagyobb lelkiismeretességgel olvassa rá az ipartörvény intézkedését, mely a gyors és tömeges eladásra ingerlő módon való árusításra szigorú büntetést szab. A vándoraktáraknak a rendelet szerint csak abban az esetben szabad hirdetniök, ha erre külön iparhatósági engedélyt szereztek s ha az árusításához iparrendélylyel bírnak. Az iparhatósági engedélyért persze külön díjakat is kell fizetni, amik alól a vándorlő kereskedők rendszerint kibújnak. A körrendelet azt is szigoruan meghagyja, hogy az iparhatóságok a vándoraktárak esetleges továbbárlása ellen egy biztosíték magukat, hogy áruikat a kiszabandó pénzbüntetés és engedélydíjak fedezésére tartassák vissza és egyvval az adóhivatal is értesítsék, nehogy az államkincstár a a kivetendő adó erejéig megkárosodjék.

A miniszter ismétellen hangoztatja körrendeletében, hogy a tisztességes kereskedők érdekében az iparhatóságoktól elvárja, hogy a legszigorubb hangon fogják eljárni.

— **Öngyilkos ezredes.** *Bécsből* jelentti tudósítónk, hogy *Göny* Ede nyugalmazott ezredes ma délelőtt agyonlőtte magát. Az elhunyt két évizeden át a hadügyminiszterium elnöki osztályához tartozott, ahol igen jó szolgálatokat tett és nevét az egész hadseregben ismertté tette. Két éve, hogy nyugalomba vonult. Súlyos, fájdalmas betegsége miatt unta meg életét.

Orfeum-dívából főkonzulné. Szép szeren-
osét csinált egy *Heidenfeld* nevű budapesti, szegény
esernyőcsináló leánya. Két évvel ezelőtt egy ének-
társulathoz szegődött, amelyvel bejárta a külföldi
nagy városait. Pétervárot megismerkedett *D'Molinari*
kievi francia főkonzullal, aki erős szívelemlere lobbant
írta és a napokban Párisban meg is esküdött vele.
Az esküvő előtt egy szép levélben kérte meg a
kezet az egyszerű esernyőcsinálótól, aki boldogan
adta rájuk a távollól az áldását.

Az Auer-égők. Az Auer-társaságnak
két krajcárba kerül egy olyan kis fehér harisnya,
amelytől nyolevan krajcárral vagy egy forinttal
szoktunk megfizetni. Ehhez utóvégre semmi
közünk sincs, mindenki annyit adja el a porté-
káját, amennyit kap érte. Miután azonban ez az
új világitási mód országszerte elterjedt, s nagyon
sokakat érdekelt, tudomást kell vennünk arról a
mozgalomról, amely a kis asbesharisyák ellen
készül. Aki nem állja a Németországból hozotni
az izzólámpához szükséges asbesharisyák, *nyole*
krajcárt fizet értük. Az Auer-társaság azonban, a
szabadalmi törvény egynemű paragrafusába ka-
pazkodva ennek az árnak éppen a tízszeresét
vette meg eddig a fogyasztókon. Az ország
nagyobb vidéki városainak legutóbb rájöttek
erre, s egyenesen Németországból hozatták a
hálókat. Így legutóbb *Engel* Lajos szegedi
kiadó rendezte be üzleti helyiségeit berlini há-
líkkal. Az Auer-társaság szabadalom bitorlása ei-
míven bepörölt, de a szegedi járásbíróóság ke-
retével *elutasította*. Kimondta, hogy az Auer-
égőknek nyomdáknak (műhelyeknek) üzletekben,
vendéglőkben vagy kávéházakban való haszná-
lása, „sem iparszerűnek, sem üzemberevendéskén-
tinek” nem tekinthető és így a panaszlott ese-
lekmény (külföldi nem Auer-háló használata)
nem szabadalom-bitorlás. A dolog a fővárosi ke-
reskedők egyesületében is szóba került. A fő-
városi egyelet valószínűleg követni fogja a vidéki
kereskedők példáját, akik immár *négy magyar*
bírói ítéletre hivatkozva kivonják magukat az
Auer-társaság háló-kényszerére alól.

Tavaszi vendégek. Szürke, otromba bér-
kaszárnnyak között még a tavasz sem igazi. A május
is csak azért május itt, mert így hívják a kalon-
dáriumban. Most ideszköketek egy darabka tavasz, az
igazi, hamisítatlan. A *komáromi* lányiskolának negy-
ven növendéke jött megnézni a fővárost. Negyven
csitri-leány, arckon a szendeségi hamvas pirja. Hetek
óta álmódoztak, mit fognak ők látni „bazánk főváro-
sában”. A Muzeumot, az Akadémiát, a királyi várat.
Villamoson is fognak utazni. Talán még liftbe is
ülnek. Istenem, mi szép is az a Pest, mi szép. És
testté lett a vágy. Lejötték tegnap az igazgatónők
vezetése alatt. Amit lehetett, megnézték még tegnap
s hogy teljes legyen álmuk, ma reggel még kávé-
házba is mentek. A New York kávéházban reggeliz-
tek, ahol még ibolyacsokrot is kaptak.

„Életem és halálom.” Az öngyilkos
kispesti orvost, dr. *Héya* Mihályt már eltemették.
És most megtalálták a sok bucsulevél között a
legszomorubb írástát, amelyre ezt írta címül:
Életem és halálom. Csupa vád ez az önéletrajz. Az
önmagával meghasonlott lélek megátokozza a böl-
csőjét, amelyben ringatták, a szülőit, akik erő-
nek erejével urrá nevelték, a társadalmat, amely
nem segítette, végül a közvélemény felmentő ítél-
letért esedezik. „És ne boncoljanak fel, Uram!”
— rimánkodik az orvosok előtt. Bevallja, hogy
már fél esztendő óta foglalkozott az öngyilkosság
gondolatával, de félt a haláltól. Mikor pedig már
megbarátkozott a halál gondolatával, az volt az
egyedüli vágya, hogy a főváros valamelyik nyugal-
mas pontján temessék el. Ma jutott nyilvánosságra
utolsó óhaja, de már eltemették. Budapestet na-
gyon szerette, itt nyomorogta át diákéveit. „Ol-
dozz fel, Istenem!!! — így végződik az élele-
írása — kit a búles lángecs föl nem ér, de leike
sejt... Oldozzatok fel bűnöm, lelkeszeim! Ol-
dozz fel a gyászáság sulya alól, közvélemény,
mert mondom: A magyar erő kell arra, hogy valaki
félénél több ideig mérlegelje, vajjon öngyilkos
legyen-e? s végre is azzá lesz, inkább becsület-
tel, mint vánszorogjon koldusszobákkal, nyomorultul,
kinevetve, bár bukását a sors csapásai szülték...
Irtam Kispesten, 1900. március 6-án.” Udvössé-
get remélt a tulvilágon, — meg is találja az ud-
vösséget a szegény falusi orvos.

Helyreigazítás *Rátkey* László országgyűlési
képviselő által a következő helyreigazítás közlésére
kérteünk fel:

Az igazságtudó tóra költségtérítése alkalmával
tartott képviselőházi beszédében egy naptárra hiva-
tam fel a figyelmet, mely naptár címlapján az orosz
szok bejövetele van lerajzolva, belől pedig az orosz
car és cárné arcát látható. Beszédemben azt mondot-
tam, hogy ez a naptár Szabadkán jelent meg. Azóta
meggyőződtem, hogy Szabadkán megjelenő bünyevé-
napár ellenében hazafiás szempontból semmi kifogás
nem tehető, és az általam említett naptár nem
Szabadkán, hanem Újvidéken jelent meg.

A védgáta megóvása. *Nagyváradról* táv-
írók: *A Sebes-Körös* áramtestítő-társulat fölírja a

kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy ne engedjék
meg, hogy a vasutak védgátakon épüljenek, mert ez
veszedelmesen rongálja a védgátakat.

Sötétség. Ma este kilenc óra tájban a
város egyes részeiben sötétség támadt azokon a
helyeken, ahol már a diadalmas villamosság
ontja a fényt. Barátságos magánlakásokban, ahol
bizalmas vacsoránál ültek szolid családok, díszes
kávéházakban, ahol vidám urak és hölgyek és
szomorú agglegények zene és szeszes italok mel-
lett ültek márványasztalok körül, mintegy titkos
szóra egyszerre elaludtak az iv- és izzólámpák. Jó-
kedvű óhó! kiáltások és ijedt nőhangok váltakoztak
jó ideig a hirtelen támadt homályban s nem egy
helyen győzelmesen hangzott el a „Szabad a
csók!” néven ismert kirgiz csatakiáltás is. Két-
kevénybenvonathatannal igaz tény, hogy ez estén a
kevény villamosság megalkodott vagy egy órára
az elnyomott petroleum és a milligyertya előtt.
És jó ideig misztikus rablóbarlangokhoz hasonli-
tottak azok a helyiségek, amelyekből egyes renitens
villamos vezeték megtagadták a mindenható
áramot. A Nemzeti Színházban is fekete lett hirtel-
telenében a nézőtér. A publikum kissé megijedt,
de Nádai megnyugtatta a kedélyeket. És a szín-
házban — csodálatos dolog — gyorsabban el-
múlt a kellemetlenség, mint egyebet, mert öt
perc muiva folytatták a félbeszakadt előadást.
Azután másutt is elmúlt az áramhiány, a köz-
ponton az elovadt biztosító élmot pótolták, s tíz
óra tájban váratlanul fellobbantak a villamos
lámpák, s hatalmas éjlen, taps és cigánybandák
részéről lelkes tű fogadta a villamosság
győzelmes visszatérését. A petroleumlámpák, a
milligyertyák pedig pirulva aludtak el újra.

Budapest utikala. *A Magyar Királyi*
Allamvasutak Városi Menetjegyjárodája a világbíró *Woerl*
céggel szövetkezve Budapestre utikala adott ki a
külföld számára. A német nyelven megjelent füzet
térképekkel és sok díszes képpel ellátva nagyban
elő fogja mozdítani székes-fővárosunknak az idege-
nek részéről való megismerését. A füzetet öven
pleningert minden külföldi könyvkereskedésben ár-
sítják. Egyben megemlítjük, hogy a menetjegyjároda
Páris utazási kézikönyvét is kiadta. Ez magyar
nyelvű és a kiállításra már nagy haszonnal lesz a
magyar látogatókra nézve.

Halálozás. *Bérczy* Mór, a *Foncière* budapesti
biztosító intézet igazgató-lanácsosa, mint Abbazól
jelenti, 7-ikén ott hatvanegyes éves korában meghalt.
Az elhunyt két évvel több ideig volt az *Anker*
biztosító intézet budapesti igazgatója, ahonnan 1896-
ban lépett át a *Foncière*-hez. Jó szívérű, szeretet-
remélt tulajdonságairól átláthatatlan kedveltek.

Balogh László képviselő fia, Kálmán, a debre-
ceni gazdasági akadémia növendéke, tizenkilenc éves
korában meghalt Nagy-Szalontán.

Leovics Simon szabadkai kir. közjegyző április
8-án Szabadkán meghalt.

Dr. Bernheim Samu th. megyei főorvos április
8-án 77 éves korában Német-Palánkán meghalt.

Tolvaj elmebeteg. *Sieger* István bérkocsis
ma reggel kétfogatu kocsijával megállott az Elemér-
utca 36. számú ház előtt s leszállva a bakról, bement
egy üzletbe, hogy élelmi szereket vegyen. Amíg a
kocsis a boltban járt, felült a bakra Nagy Pál cipész
felesége, aki csak nemrégiben került ki a tébolydából
és a gyepelt a kezébe véve nagyot eserdített az os-
torral a lovak közé. A fogat sebes vágatva ro-
bogott el, míg az asszony visszafordulva így kiáltott
a körülálló bámészködökhöz:

— Megyek Keckszemre!
Mire az emberek magukhoz tértek a bámészko-
dásból, a kocsis már messze járt, s a kocsis, mikor ki-
jött az üzletből, már a nyomát sem látta. Azonnal
jelentést tett a rendőrségnek, amely a tolvaj elmebe-
get nyomozza.

A mócai emberkínzók. *Nyíréről* táv-
íratozza tudósítónk: A belügyminiszter helyben-
hagyta a komáromi megyei közigazgatási bizottság
fegyelmű választmányának határozatát, mely
szerint a mócai emberkínzóokért *Szabó* Kálmán
szolgabíró és *Molnár* Gedeon járási számvévet
hivataltetésre ítelték. Komárom megye főispánja az
ítéletéről az ország összes főispáni hivatalait érte-
sítette.

A debreceni diákkongresszus. Az e hó
28-án Debrecenben megtartandó diákkongresszus
írnt élénk érdeklődés nyilvánul a jogász-ifjuság
körében. Legutóbb a pozsonyi jogakadémia polgár-
sága határozta el, hogy a kongresszuson részt vesz
s hivatalos képviselőként ifj. *Katona* Mór ifjusági el-
nököt s a polgárság több tagját biza meg.

Házasság. *Vásárhelyi* Dezső királyi segéd-
mérnök, *Vásárhelyi* Géza postamegyei földbirtokos fia,
é s hó 8-án eljegyezte *Laskary* Margitot, *Laskary*
Gyula nórágmegeyi földbirtokos, a dunáninneni év.
egyházkerület főgondnoka s főrendházi tag leányát.

Róthy Emil honvéd-főhadnagy *Jaszberényből*
eljegyezte *Fábán* Marika kisasszonyt *Kiszüca-*
Ujhelyen.

Korniss M. Mihály, az *Assiász-oni Generali* osz-
tályfőnöke Budapesten, eljegyezte *Koch* Margit kis-
asszonyt *Bajáról*.

A magyar nyelv Verseoen. *Verse* német
ajku polgárai közül huszan nem régiben azzal a
kéressel járultak a községi iskolázáshoz, hogy a
városi iskolákban a magyar tannyelv helyett állítsák
vissza a németet. Ezt a kérelmet annak idejében az
iskolázás elutasította. A kérvényezők felelebeztek. E
tárgyban, mint leveleznők táviratozta, ma döntött a
közigazgatási bizottság és a felebbezés *egyhangilag*
elutasította. Ennek a sajnálatos kérelmezésnek nincs
semmi mélyebb nemzetiségi jelentősége, amennyiben
a kérvényezők a nép lezalsóbb elemeiből kerültek ki.

Die Magd. Ez alatt a cím alatt regényt
írt egy még ez ideig ismeretlen nevű német író,
Dehmel Richard — s egy hónapja börtönre ítélték
miatta a *Magdeburgban* megjelenő *Volksstimme*
című újság szerkesztőjének. A regényben — az ítélet
szerint — sok az istenkáromlás.

Szédelgés képekkel. Gróf *Zichy* Aladár
Mária-utca 33. szám alatt lévő lakására ma délelőtt
beállított egy fiatal ember és a gróknak egy bárt
Mednyánszky László festőművész aláírásával ellátott
levelet nyújtott át. A levelében báró *Mednyánszky*
a levél átadóját a gróf partfogásába ajánlotta azzal,
hogy az illető nagyon tehetséges festő, aki önhibáján
kívül jutott nyomorba. Egyuttal ajánlja, hogy vegye
meg egy pár képét és egy kis pénzzel is támogassa.
Báró *Mednyánszky* azonban, akinek már tudomására
jutott, hogy valaki visszaéléseket követ el nevével,
éppen a napokban jelentette ki a lapok utján, hogy
a levelével házaló fiatal ember közönséges széhá-
mos, mert ő senkinek sem adott ajánló levelet. Gróf
Zichy Aladárnak tudomása volt báró *Mednyánszky* ome
nyilatkozatáról és ezért felelet helyett rendőrt küld-
dött, aki a fiatal embert a VIII. kerületi kapitány-
ságra kísérte. Ott azután kiderült, hogy a szébhámos
fiatal ember nagyon jó ismerőse a rendőrségnek; *Laczó*
Béla budapesti születésű 18 éves foglalkozás
nélküli egyén, aki már hasonló ügyek miatt ismé-
telten szenvedett börtönbüntetését. *Laczó* töredelme-
sen bevallotta bűnét és elmondta, hogy üzemelt már
hosszabb idő óta folytatta meglehetősen sikerrel. A
rendőrség áttette ügyét a büntető járásbíróihoz.

Öngyilkosjeltek. *Haas* Ferenc 16 éves
hádógosinas ma délelőtt a tabáni hajóállomásnál a
Dunába ugrott, mert a gazdjának üres pénztárcáját
elvezette s a gazda ezért alaposan elverte. A fiatal
öngyilkosjelteket két rendőrkifogta s a mentők a
Rókusha szállították. — *Laki* Juliánna 24 éves, rend-
őri felügyelet alatt álló leány tegnap este az obudai
rakpartról a Dunába ugrott. Egy napomása azonban
észevete a faldoklót és utána evezve, idejekorán
szereztesen kimentette a hullámok közül. A segít-
ségül hívott mentők *Pacsirtamező-utca* 2. szám alatt
levő lakására szállították. Végzetes tettének okát
nem akarja megmondani.

Felsült betörők. Az ötödik kerületi előljá-
rósnak a Honvéd-utca 16. szám alatt lévő épüle-
tében az éjeli betörők jártak. Az ismeretlen tettesek
az előljárórsági számvétség pénztári helyiségeit
akarták kifosztani. A betörést, — amely megihusult
— ma reggel vették észre, amikor a pénztárszoba
ajtájanak alsó falában egy körülbelül 35 centiméter
hosszu és 25 centiméter széles nyílást találtak. Ezen
a nyíláson másztak be a tolvajok, akik aztán a
pénztárszobában a Wertheim-szekrényt keresték. A
pénzszekrény azonban szerencsére külön kis fülké-
ben áll, amelyet erős vasajtó zár el. A betörők mun-
kához fogtak és a vasajtot igyekeztek fölfeszíteni,
vállalkozásuk azonban sikertelen volt. Eszközük na-
gyon primitívek lehettek, mert az ajtót csak karco-
lasok és gyenge vésési nyomok láthatók. A pénz-
tárban *szézezer korona készpénz volt*. A betörők az ered-
ménytelen munka után, talán a járőkelőktől elriasztva
elmenekültek. Minden fel arra mutat, hogy a bető-
rűst olyan egyének kísérelték meg, akik a helzi vi-
szonyokban teljesen járatlanok. Az előljárórsági épü-
lettel szomszédos az ötödik kerületi népkönyha, ame-
lyet csak egy téglakerítés választ el az előljárórsági
épület udvarától. Valószínű, hogy a tolvajok ezen a
téglakerítésen másztak az előljárórság épületébe. A
rendőrség nyomozza a tetteseket.

Beleesetek. *Stilmann* János napzsomás ma
ma délután az Ekeü-téren épülő négyemeletes ház
tetőfelől lezuhant az utstere. Csudalatosképp csak a
bal lábát törte, egyéb sérülés nem látszik rajta. —
Springer Salamon lakotat ma délután a keleti pályá-
udvaron egy waggon elütötte s jobb alsó lábát szórta
összezuatta. A Rókush-kórházban ápólják.

Halál a haldokló mellett. *Madríd*ből táv-
íratozzák, hogy *Armentonban*, *Coruna* mellett, miatt
egy haldokló az utolsó kenet szentségével látják el,
s a szoba padlójá az összegyűlt emberek sulya alatt
beszakadt. A haldokló és négy ember meghalt.

Az osztályorsjáték hazása. Az osztályorsjáték
mai huszán *hatszázszáz koronát* nyert 240: *kétezer*
koronát 96538 10916 72764 83102 70320 11165 12349
240: *ezek koronát* 90235 44773 53644 33387 83935
48524 15247 20864 47680 27423 5546 46428 47309
30058 55559; *ötöszáz koronát* 58861 36055 72266 69971
42899 59811 19675 79884 27769 31257 63983 17225
51998 21785 45567 11276 82247.

A hatszázszeker koronás díjat nyert sorsjegyet Bogdány S. fővárosi sorsjegyirodájában (Váci-utca 18.) vásárolta a boldog nyertő.

Vásároljon osztálysorsjegyet Lukács Vilmos bankházában, Budapest, V., Fürdő-utca 10.

(x) Legjobb egyenruhák, legszebb díszöltönyök, olcsóbb liberálak, revolverek és fegyverek Tiller Mór és társa, cs. és kir. udv. szállítóknál Budapest, Központi városháza.

(x) Línhat Vilmos festő műtermében készülnek: Arképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarell stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképészeti hátterek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

(x) A régi házszerék ujra és ujra becsesé válhatnak. Így válhat azá a vételnél az régi házi szer is, mely cserén alapul és megtakarítás által szerez hasznát a vevőnek. A legmodernebb alapra fektetett üzletében Rothberger udvari szállító ugyanis már régóta bevezette a vevő és eladó között az előnyös, hasznos és egyszerű cseréviszonyt, melyről bebizonyult, hogy ma is van létjogosultsága. Most, mikor a téli ruha fölöslegessé vált, fogjuk azt és elvisszük Rothbergerhez a Kristóf-terre, hol kevés ráfizetés mellett újat kapunk helyette, mely a beköszöntő időny divatjának tökéletesen megfelel.

(x) Husvétii tojások és fecskendők Kertész T.-nál.

Zola haldoklik.

Budapest, április 10.

Mélyen leverő táviratot kaptunk ma este párisi tudósítónktól: Zola nagybeteg s az orvosok a mai tanácskozáson lemondtak arról a reményről, hogy ezt a nagy embert megmenethetik az életnek.

Betegsége új keletű: egy héttel ezelőtt meghűtötte magát és tüdőgyuladást kapott. Bármily önfeláldozóan ápolta is a felesége, bármennyire szorgoskodtak körülötte Páris legjelesebb orvosai: a beteg szervezete nem képes ellenállani a kórnak. Az utolsó néhány esztendő titáni küzdelmei, páratlan izgalmi erősen megviselték és csoda, hogy eddig türethetően szolgálta az egészsége. Egy kis meghülés azonban ágyba döntötte s az orvosi tudomány az egész világ nagy megdöbbenésére kimondta felette az utolsó szomorú szót.

Nem lehet megmenteni. Csak a természetnek titkos erői segíthetnek rajta. A kósszus megroppant, ki bírja ismét lábra állítani? Az igazságnak epikai nagysága katonája épp most vívódik a halállal, amidőn Franciaország az egész világot magánál látja vendégül az immár megtisztított, erkölcsi sebeitől kilábadozó Párisban. Zola hatalmas keze végezte ezt a nagy tisztítást s ha nem is ajánlkozta volna meg a világot azzal a páratlan könyvtárral, amely korszakot jelent, akkor is tüneményes alakja, makulátlan hőse maradt volna a századvégnek.

Mélyen leverve olvassa ezt a szomorú hirt mindenki, akiben él a hősök tisztelete. Azok legjobbjainak sorából való Zola is, aki nemcsak lángész, hanem a jellem zenije is.

Mig e szomorú sorokat ide írjuk, várva várjuk a táviratot, amely egy kis reményt ígér. Ki tudná így első híre elhinni, hogy ez a dicsőséges pályafutás mindörökké le van zárva és ezt a hőst is már csak a mult nagyjainak sorában látjuk viszont...

Zola Emil most hatvan éves s ebben a korban az influenza után föllépő tüdőgyulladás rendszerint halálos kimenetelű szokott lenni. Valamikor igen nagy ellenálló képessége volt a szervezetének, de ma már megtört. A tüdőjével sohase volt baja, pedig sokszor betegeskedett. Negyvenötödik életévétől az ötvenedikig rohamos szívzokulásban, majd váltólázban és közsvényben szenvedett. Később — különösen a Dreyfus-ügyben kiállott nagy izgalmak idején — idegrohamai voltak s gyomorban is szenvedett. Toulouse doktor szerint csak látszólag erőteljes ember s izomrendszere nem egészen fejlett.

Felesége, aki mintaképe a férjét imádó hü asszonynak, a legbuzgóbb odaadással ápolja. Betegségéről eddig azért nem szivárgott ki semmi pozitív hír, mert az utóbbi időben, az izgalmas harcok után a legtekélyesebb visszavonultságban élt. Sehová nem ment, senkit sem fogadott. Csak

legbizalmasabb barátainak volt szabad bejárásuk hozzá.

Orvosai és leghivebb barátai állandóan ágya körül vannak s mindent megtesznek, hogy életét megmentsek. Ma azonban már ezek is kénytelenek voltak lemondani minden reménységről.

Az ezredévi emlékmű veszedelme.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, április 10.

A városligetben épülő ezredévi emlékmű munkálatait egy nagyon kellemetlen esemény akasztotta meg. Most még csak kellemetlennek mondjuk, mert jelentősége még nincs teljesen kiderítve. De nem lehetetlen, hogy a dolog alapos megvizsgálásának az eddigi egész építkezésre nézve lesújtó eredménye lesz. Egyelőre nem mondunk róla ítéletet, hanem egyszerűen elmondjuk értesülésünket, úgy, a mint teljesen jó forrásból tudomásunkra jutott.

Az emlékmű oszlopsora előtt, amint tudva van, magas főoszlop áll, amelyre Gábor arkangyal szobrát szánta a művész. Az oszlop kész, az arkangyal is elkészült, csak éppen föl kellett erősíteni az oszlopra. Erre nézve a lehorganyozásnak egy nálunk eddig nem alkalmazott, érdekes és föltétlenül biztos módját vették tervbe. A mult héten felolvasást is tartottak erről a lehorganyozási eljárásról a magyar mérnök- és építész-egyesületben. Ez az eljárás abban áll, hogy az arkangyal szobrát egy igen erős vasrudra erősítik, amely keresztülfut az egész oszlopon, s mélyen lemegy a földbe. Ez a rud, azonfelül hogy a szobrot az oszlopra erősíti, védi majd az oszlopot is a szélvihar ellen. Olyan erősnek készítették a rudat, hogy ötször akkora erőnek bírjon ellentánni, a mekkora ereje van a nálunk eddig előfordult legerősebb szélviharnak.

A mult héten akarták beereszteni ezt a vasrudat a főoszlopnak erre a célra hagyott nyílásába. A beeresztés közben azonban az oszlop közepe táján két kőkorong meghasadt. A kereskedelemügyi miniszter kiküldött szakemberei erre természetesen beszűntették a munkát és a kormány rögtön elrendelte a vizsgálatot annak a kiderítésére, hogy mi okozta a hasadást. A vizsgálat befejezéséig tartózkodunk az ítéletmondástól. De azt természetesen elvárjuk, hogy a vizsgálat a legaprobált részletekre kiterjedő gondossággal és könyörtelen szigorúsággal fogja kideríteni, hogy honnan támadt és mekkora méretű a baj, továbbá, hogy miképpen lehet segíteni rajta. És már előre bejelentjük azt a természetes várakozásunkat, hogy inkább bontsák le és építsék ujra az egész óriási oszlopot, sem hogy egy szerves hibának kevése becsüléséből, vagy — isten ments — elnézéséből még katasztrófa lehessen.

Más részről a következőképpen adják elő az esetet. Szép műszaki kalandon esett át a városligeti millenáris emlékmű. A hatalmas oszlopsor előtt álló főoszlop, amelyre Gábor arkangyal bronzszobrának kellene kerülni, a műszaki teherpróba alatt oly sérüléseket szenvedett, hogy le kell bontani a már elkészült oszlop-óriást s helyette újat kell emelni. A sérülést pedig az állam műszaki közgei okozták. Mielőtt a szobrot elhelyezték volna az oszlopon, ki kellett próbálni teherviselő képességét és azt, hogy mennyire tud ellentánni a szél nyomásának. Ennél a próbánál oly hatalmas hidraulikus nyomásnak tették ki az oszlopot, hogy az oszloptest alsó harmadában két termsékö-korong megrepedt. A nyomás, szakértők szerint akkora volt, hogy megrepedt volna bármily gránitziát is. A kár most megvan s az építészeti tudomány nem tudja, mihez fogjon. A vállalkozó kijelentette, hogy az oszlopot föltétlenül le kell bontani és a megrepedt kőkorongokat újakkal kell kicserélni, mert ha a repedésbe beveszi magát a víz s ott télen megfagy, okvetlenül szétrepedt az oszlopot s a legnagyobb katasztrófát okozhatja. Az újajépítés tehát föltétlenül szükséges s ez bizony bekekerül néhány ezer forintba. Amit egy kis szakértelemmel el lehetett volna kerülni.

Ezzel az előadással szemben ismételjük, hogy a mi értesülésünk teljesen autentikus.

A kis pupos.

— Egy ismeretlen magyar tudós. —

Budapest, április 10.

Senki sem ismerte Magyarországon, a tudósvilág észre sem vette, úgy halt meg rövid munkásság után, fiatalon, családoktól és betegségtől meggyötörve egy kitűnő magyar tudós, dr. Chliff Márkus, akit most fedezett fel hazájának Grimm Hermann, a világliteratúra egyik legnagyobb nevű esztétikusa. Tavaly december 18-án hunyta be örökre a szemét a huszonöt éves Chliff Márkus, éppen akkor, amikor állásához jutott Budapesten, tanára lett a mintagimnáziumnak és leánygimnáziumnak, miután nagy nyomorban elvégezte tanulmányait Németország fővárosában s éledni kezdett benne a remény, hogy a tudósvilággal el fogja ismertetni nagyráhatóságát.

Hatalmas gondolkodó elme lehetett a fiatal magyar tudós, akiről a világhírű német esztétikus lelkesedéssel szól a berlini *Nationalzeitung* legutóbb érkezett számának tárcájában.

Íme, a cikk:

Dr. Chliff Márkus tanár rövid pályafutása.

Az 1896—97. év telén, amikor éppen Raphaelról tartottam előadást, feltűnt nekem az első padok egyikében, balra, az ablakhoz közel egy alacsony termetű fiatal ember, aki feszült figyelemmel hallgatta magyarázatomat. Csak akkor láttam, mennyire szánalmas szegény, amikor bemutatkozott. Dr. Chliff Márkus volt, Magyarországból jött s átadott egy ajánló levelet Weiss-Schrottenthal pozsonyi tanártól, aki felhívta figyelmet a legtehetségesebb tanítványára.

Senkisé nem nézte volna a szegény embert husz évesnek. Pupos volt és ezek a szerencsétlenek öregeknek jönnek a világra. A homlokáról leritt, a beszédén megérzett, hogy a sors nagyon, de nagyon próbára tette, a lelkét, a nyomorok testét úgy megviselték a súlyos csapások, mint pusztító, ellenséges sereg a természetet.

Sokszor meghívtam asztalomhoz s örömmel tellett benne, amint láttam, hogy a szegény ifju szerénységével és jó kedélyével egyre-másra megszerette magát azokkal, akik házámhoz jártak. Egy ilyen alkalommal véletlenül tudtam meg tőle, hogy már letette a tanári vizsgát, okleveles tanár. Most, amikor először hallom róla, hogy még csak huszonöt éves volt, amikor meghalt, csodálkozom nagy szerénységén, de még inkább kora érettségén; ha beszélt, szabatosan, egyszerűen, igénytelenül fejtette ki értékes nézeteit. Nagyon meglepett, a mint megtudtam, hogy 1899 december 19-én temették el a zsidó temetőben, mert sohasem tudtam, hogy zsidó. Dr. Chliff Márkus egy szegény színésznek volt a fia. A családjában senki sem értette meg, hogy mire készül, micsoda tanulmányokat folytat. Egyszer beszélt nekem erről, de azt hittem, hogy réges-régen volt az.

A kormány ösztöndíjjal jött Berlinbe. Elmondotta nekem, hogy számít Budapesten egy könyvtárosi állásra. Élete feladatául azt tűzte ki, hogy németre fogja fordítani a magyar költőket. Főképpen és nagy szeretettel tanulmányozta a német irodalomtörténetet. Sokat olvasott és igen biztos volt az ítélete. Hamar észrevettem, hogy milyen kitűnő tanítványt lett Chliffben Weiss-Schrottenthal tanár. A német irodalomtörténet tanulmányozása lélekemelő és nemestítő. El a studium Goethe által olyan magasra emelkedett, amelyet ma még általában nem tudnak felogni. Még nagy idő fog beletelni, erős átalakulások kellene hozzá, amíg a közudatba fog átmenni nagy költőinknek az a hatalma, amelyvel az emberiséget képesek megváltani a mindennapiasságtól. Ennek a szegény magyar zsidónak, akivel a természet olyan mostohán bánt, megadatott az a lelki nemesség, amely megvolt azokban, akik mint Goethe is, ideális magasságok felé törekedtek.

Chliff sokkal szegényebb volt, semmint gondoltam. De ugyszólván semmi sem volt szüksége. A *Moabit* egy nyomorúságos házikójában lakott egy zugban, amelynek ablaka kertre nyílt. Gyakran hosszabb időre eltűnt, mert beteg volt szegény. És mégis minden valószínűség szerint az volt életének legboldogabb kora, amelyet Berlinben töltött. Megismerttettem őt honfitársával, Joachimmal s akkor tűnt ki, hogy mennyire imádja a zenét. Ettől fogva volt alkalma gyönyörködni benne. Aztán bemutatam Chliffet *Keudell*nek, ennek a nemeslelkű asszonynak, aki bámulatosan értett ahhoz, hogy mint lehet észrevétlenül belevinni embereket abba a légkörbe, amely eszményi lelkületűnek a legjobban megfelel. Ez a kitűnő asszony gyakran meghívta a szegény ifjut ebédre s házában mindenki megszerette Chliffet. Különösen vonzódtak hozzá a gyermekek. Egy este láttam ott a jeles fiatal embert. Joachim játszott s Keudellné kísérte zongorán. Chliff széken ült, a lába

nem ért a földre. A társaság minden tagja látta, hogy nagyon nagyra becsülik ezt az embert, aki boldogan merült el a művészi játéknak élvezésébe.

Amikor Joachim utoljára Budapesten járt, felkereste Chiflet. Jegyet vitt neki a hangversenyére. De nem beszélhetett vele, mert a szegényt mellettséggel kinezta. Nemsokára aztán meghalt. Utolsó napjaiban tanító volt egy leányiskolában. Tanítványai csüggték rajta. „Az itteni mintagimnáziumban tanított” — írta nekem 1897. novemberben — „nagyon szeretem növendékeimet. Kölosönös bizalom fűz bennünket egymáshoz s oly jó álmódolni a boldog gyermekévekről.”

Lelki szükség volt rá, hogy e fiatal ember rövid pályafutásáról ezeket megírjam.

Grimm Hermann.

Áradások.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, április 10.

A folyóvizek mindenütt dagadnak, a Rába, a Répce és az Ikva folyó az egész környéket nagy veszedelemmel fenyegeti. Az áradásokról ma a következő híreket kaptuk:

Sopronból jelenti tudósítónk, hogy Bükkön az árvíz folyton nő, a helyzet súlyosbodott. A forgalom Kanizsára újra megakadt. Csepregen is árad a víz. A pápa-csornai helyi érdekű vasút ártérhídját az áradat elöntötte, a közlekedés ott is megszűnt. A Rába vizállása nagyobb, mint valaha. A szónyi védőtöltést teljesen lerombolta. Csornán várják az árvizet, a belvizek gyülekeznek. Hang mentén a Rábca töltései gyöngyök. A Répce folyton árad. Répceszemerén a helyzet rettenetes. A nagymérvű áradás már vasuti szerencsétlenséget is okozott. Tegnap délután ugyanis a nagyszombat-kutti vonalon Szenc és Királymajor között a személyvonat gőzgépe és egy másodosztályú kocsija az álamosott hidról hat méter mélységű vízbe zuhant. A postatiszt és még másik hat utas nagy írádsággal és kisebb sérüléssel kikapaszkodtak a vízből a kupé folyosójára, a fűtő azonban bevesztette az áradásba.

Bain alispán a közigazgatási bizottságban jelentést tett az árvédelemről. A jelentésében fejtegette a répece-szemerei katasztrófnának okait is. Az alispán az okokat abban látja, hogy a Fertővasut pályatestében kevés a hid és az átérés, amiért is a vízlefozolás lehetetlen. A bizottság elhatározta, hogy távirati fölterjesztést intéz Hegedűs és Darányi miniszterekhez, hogy intézkedjenek a veszély okának sürgős elhárítása iránt.

Szanynál a helyzet délután válságos lett. Győr-ből egy zászlóalj katonaságot rendeltek ki. Sopronból pedig dr. Simon Elemér tiszteletbeli szolgabíró ment ki a veszedelem színhelyére a mentési munkálatokhoz.

Győrből táviratozza tudósítónk: A Rába ma romosan áradt, reggeltől esti 8 óráig 4-5 méterrel 5-14 méterre emelkedett. Ma délelőtt a víz sebes folyása magával ragadott egy deregyét. Rába-Patonán nagy veszedelem volt; az alispán az utászokat és négy század gyalogságot rendelt oda. A Szanynál történt szakadás következtében a veszély elmúlt. Győr város töltései felügyelet alá helyeztetek.

A Duna a felső szakaszon a földmívelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához ma érkezett jelentések szerint Schárdingtól Bécsig apadóban van, s pár nap múlva az áradat minden baj nélkül elvonul. A fővárosnál a víz nem is jön ki az alsó rakodópartra, s azon alul marad mintegy méterig. A fővárosnál tegnap óta 77 centiméternyi emelkedéssel a mai vízmagasság 430 centimeter. A többi vízmagasságok a következők: Passau 376, Linz 120, Stein 176, Bécs 174, mindenütt apadt a víz. Pozsony 403, Komárom 458 csekély emelkedéssel; Paks 330, Mohács 417, Gombos 444 cm. közepes emelkedéssel.

A földmívelésügyi minisztérium az áradásokról ma a következő hivatalos jelentést adta ki:

A földmívelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések szerint a Duna felső részén Steinig apad, innen Komáromig lassan árad, Komáromtól Bajáig erősebben, innen Báziasig lassan árad. Ez idő szerint a Duna vizállása Passautól Pozsonyig közepesen aluli, Komáromtól Orsováig közepes, helyenkint valamivel a közepesen felül van, egyelőre a Dunán nincs veszély.

Nagy a veszély azonban a Rába mentén, ahol tegnap óta a helyzet jóval rosszabb. Az árvíz magassága helyenkint 62 centiméterrel haladja felül az eddig ismert legmagasabb árvizet és az egész alsó Rábavonalon a víz megközelítette a töltéskoronát, hol nyugalttal védekeznek, sőt a Sebesi erdőnél, továbbá Csécsény és Rabapatona közt a töltéseket a víz meghaladta és azokon keresztül folyik az ártérre. Várkeszénél a belvízlevezetés céljából kivágtott és utóbb eltömött töltést, valamint Szanynál a balparti töltést víz átszakította, a szakítás elfogásán dolgoznak.

A Répce és Ikva mentén a nagy víz Viltényed, Agyagos, Szergevn, Endréd, Süttös, Kapuvár, Hővej, Himód, Gyuró, Cirák, Dénesfa, Répce-Szemere, Répce-Szt.-György, Bükk és Loosmánd községek határaitban mintegy 10.000—12.000 holdnyi nem ármentesített területet öntött el.

A Rábaszabályozó társulat kérésére a földmívelésügyi miniszter újabb négy állami mérnököt küldött ki az árvédekezéshez.

Az áradások folytán beállott forgalmi akadályokra vonatkozólag ma a következő értesítéseket kaptuk:

A magyar északnyugati helyi érdekű vasút nagyszombat-nádasszomolányi vonalán és a soprony-pozsonyi helyi érdekű vasuton a vízáradások által okozott forgalmi akadályokat elhárították és az összes forgalmat újból megindították.

A szombathely—pinkafői helyi magyar királyi állanvasutak győr—fehringi vonalának sárvár—kis celli szakaszon, valamint a pápa—csornai helyi érdekű vasuton, a Rabának kiöntése által okozott pályarongálások miatt, az összes forgalmat beszüntették.

Szombathely—Sárvár között a személyforgalom az 1303., 1304., 1305. és 1306. számú vonalakkal, Kis-Cell—Győr között pedig az összes személyszállító vonatokkal fenntartatik.

Az I. cs. kir. szab. Duna-gőzbaházi társaság magyarországi forgalmi igazgatósága, tekintettel a fenyegető árvízveszélyre, melynek folytán a budapesti alsó rakpartok esetleg víz alá kerülhetnek, felkéri az üzleteit, hogy a Budapesten megérkező és nekik avizált áruküldeményeket, sürgősen szállítsák el, különben azokat a címzetek költségére és veszélyére kellene biztonságba helyezni.

A külföldön is áradnak a folyók. Bécsből táviratozzák, hogy a déli vasút szombathely-bükki vonalán az áradás miatt ismét meg kellett szüntetni az egész forgalmat.

Brünnből jelentik: Kunowitznál a hradischi járásban az árvíz áttörte a töltést. A szántóföldek el vannak árasztva. Az árvíz nagy kárt okozott. A Holsava vize azóta nagyobbára már visszafolyt medrébe. Trebitschben néhány ház víz alatt van. Lundenburg környéke teljesen el van árasztva. Emberben nem eseti kár.

Örökimádás.

(Az Erzsébet királyné emlékére emelendő Örökimádás-templom javára a kecskeméti színházban ma este rendezett Erzsébet-emléknapon szavalt a szerző.)

Tavaszi ibolya nyílik a mezőn,
Az erdő bontja zöld bársony palástját.
Kikelet fénye, friss sugárzóan
A téli gondot enyhültre váltják.
Derül a lélek! hegedő sebére
Gyógyulást hoz egy új élet reménye,
S mint diadalmas, túlvilági hangok:
Megkondulnak a husvétii harangok.

Jön a bűbajos, ifjú kikelet!
Szórja pazarlón illatos virágát.
Ébred csermely kék habja felett
Vadrózsa bokra hajtogatja ágát.
Délzaki tájról visszatér a fecske,
Ősi fészket hogy újra felkeresse;
Virágba' fűbe' fölpezsdül az élet,
Pacsirtaszivből zeng győzelmi ének.

Valaki nem jön! nem szed ibolyát;
Vadrózsa bokra mindhiába várja.
Kéklő hegyen, virágos völgyön át
Nem száll szemének bánatos sugára.
Az erdő, melyben andalogva jár,
Nem szórja lombját léptei nyomára;
Szép arca bája, hangja lágy zenéje
Eltűnt örökre sirja éjjelébe.

Erzsébet alszik! alma éjjelét
Tavaszi napfény nem ragyogja át;
Erzsébet alszik! kietlen, setét
Koporsó rejti hamvadó porát.
Bolygó hajója csendes révbe ére,
Égi balzsam szállt vérező sebére;
Gyötrött szívének nincs több gondja, bűja,
Lehullt fejről tőviskoszorúja.

Erzsébet alszik, útja véget ért.
Bús nappalára ráborult az este;
Örökhonába lelke visszatért,
Kriptája mélyen porlad drága teste.
Lombhullató ősz ásta meg a sírját,
Szemeink vissza mindhiába írlák;
Eltűnt a tél, hajnalra fordul éjünk,
De ő nem adja semmi vissza nekünk.

S ibolya nyílik zöldelő mezőn,
Kihűlt fészkeire visszaszáll a fecske.
Fáradt szemünk sóváran, epedőn
Néz a tavaszra enyhülést keresve.
Orgona, jázmin bontogatja ágát.

Kínálja fűrtös, illatos virágát;
Temető árnyán zöldülnek a hantok,
S megkondulnak a husvétii harangok.

Katona Ernő.

FŐVÁROS.

(*) A terhes kocsikkal való közlekedés. A székesfőváros közlekedési ügyosztálya elkészítette annak a szabályrendeletnek a módosítását, amely a terhes kocsikkal a főváros területén való közlekedésre vonatkozik. A tervezetet tárgyalta és elfogadta a tanács is s legközelebb a közgyűlés elé terjeszti. A tervezet többi közt kimondja, hogy a főváros belső területén csak olyan terhes kocsik közlekedhetnek, amelyek rugókkal vannak ellátva vagy pedig a keréküknek talpszélessége legalább 10 1/2 centiméter (4 hüvelyk). A szabályrendeletben foglaltak meg nem tartását kihágásnak minősítik és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel vagy öt napig terjedő elzárással büntetik.

(*) Adókvetés. A fővárosi adókvető bizottságok holnap, e hó 11-ikén, a következő helyraizi számú házakban összeitzet adókvételesek III. oszt. keresetadó-javaslatait fogják tárgyalni: a II. kerületben (viziváros) a 2363—2462 helyrajzszámig a meghívottakat; a VIII. kerületben a második bizottság a külön meghívottakat.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Mozart Figaroja. Mozart, a zenei grácia mestere, vig operának tervezte Figaróját és Európa különböző színházaiban fényleg víg opera gyaránat kerül színre a Figaro lakodalma. Talán a budapesti Opera az egyetlen színház, ahol a Figaro lakodalmat szomorúan adják elő, zenedramái stylen, kedv és vidámság nélkül. A mai előadás még a szomorubból is szomorubb volt. Kivéve a komikus epizodistákat (első sorban a mindig jókedvű Kornayt és a Bazilliót egyenesen játszó Kiss Bélát) minden főszereplő olyan busan és pathetikusan énekel, hogy talán még a sugó is sirva fakadt homályos lyukában. Így azután nem csoda, hogy Mozart legjobbja dalművének nálunk nincs közönsége. A nézőtér éppen olyan szomorú volt, mint az előadás: kongott az ürességtől.

** Eihari Akos. A Vígsház igazgatósága ma hivatalos kommunikékében tudatja, hogy Bihari Akost az intézet tagjai sorába szerződtette. Első fellépése a Vígsházban Phaedra bemutató előadásán lesz Hipolit szerepében. A Vígsházban direktója derék dolgot művelt, amikor ezt az ifju művészt ideplántáltván, munkájának és fejlődésének alkalmas keretet adott. A fiatal hősszínész szerepkörében mostanában olyan vékony a termés, hogy a színházaknak kapva kell kapniuk minden tehetség után, ha valamelyik a vidéken felszínre kerül. Bihari még egészen ifju ember. Csengő organum, sugár legény, aki minden tekintetben alkalmas arra, hogy azokban a feladatokban, amelyeket szerepköre rárt, teljes illuziót keltsen. A fiatal művész ambicióját, rátermettségét, tudásvágyát, kötelességtudását nagyon dicsérik. Több évi színészkedés rendjén Aradon, Pécsen, Szabadkán és legutóbb Kolozsvárott egész sorát aratta a biztató sikernek egy széles szerepskálán, amely a klasszikus műsört és a modern drámát egyaránt felöleli. Vidéki színész létere nemcsak sok szerepet játszott, de lejátszotta sok darabnak majdnem minden jelentékegyebb férfiszerepét is, néha úgy lehet a maga kedve, de legsűrűbben a szikszék szerint. Most egy fényes színpad levegőjében komolyabb studiumra, nagyobb elmélyedésre nyílik alkalma azon a pályán, amelyik igen hálás azok iránt, akik iránta nem háladatlanok.

** Az új Nemzeti Színház terve. Megemlékeztünk arról a mozgalomról, amely azt célozza, hogy az új Nemzeti Színházat a Kálvin-tér, Soroksári-, Lónyai- és Oroszlán-utak által határolt 2,073-96 négyszögűl területre javasolja felépíteni. A Ferencvárosi Polgári Kör, amely ezt a mozgalmat vezet, emlékiratot is nyújtott be Széll Kálmán miniszterelnökhez, amelyben bőven kifejti a ferencvárosi Nemzeti Színház tervét. A memorandum szerint 1895-46 négyszögűl jutna a színháznak, 688-50 négyszögűl pedig a szabályozásra esnék. A kijelölt ház a város központján van, közel esik a mostani színház helyéhez, a főforgalmi utak, a közlekedési vonalak mind érintik s a főváros jobbparti részéről is legkönnyebben megközelíthető. A színház ezen elhelyezésével a Kálvin-tér végleges rendezése is megoldatnék, nemkülönben nyerne megoldást a 40,000 hívő számára ma már nagyon szűknek bizonyult református templom áthelyezése. Ami a pénzügyi oldalát illeti a kérdésnek, a színház forgó teletűmb jelenleg három tulajdonos birtokában van. Első sorban érde-

kelt a főváros 848-23 négyyszögöl telek területével, melyből azonban a szabályozás folytán 688-50 négyyszögöl területet közterület címén visszanyer. A másik ingatlan a Tamásy-féle ház, mely ingatlan 210.000 forint értéket képvisel. A harmadik tulajdonos a Református egyház, melynek e területen két épülete van és pedig a templom és a paplak, mely egyúttal a teológiai intézet helyiségeit is magában foglalja. A memorandum a református egyház ingatlanainak a megszerzését úgy véli megoldani, ha a templomot a Vámbáztérre, a paplakot és a teológiai intézetet pedig a Váci-utca és Vámbáztér sarkára helyeznék át. Az egész áthelyezési költség 500.000 forintba kerülne. Mindezeket tekintve, a Nemzeti Színház összes áthelyezési költsége 750.000 forintot tenne ki. A memorandum azzal végződik, hogy a miniszterelnök nem zárkozhatik el a kérdés megoldásától, mert a *Nemzeti Színház* fölfűlése már sokkal sürgősebb, mintsem azt elodáznai lehetne.

** Phaedra a Vígyszínházban. *Racine Phaedra*-jából, melyben *Jászai Mari* játsza a címszerepet, javában folynak a színpadi emlékp próbák. A korbü díszletek és jelmezek a *Vígyszínház* saját műtermében készülnek. A *Vígyszínház* fennállása óta darab iránt oly érdeklődés nem mutatkozott, mint a *Phaedra* előadásai iránt. A *Phaedra* első előadására az összes főbőhelyek elvételben kelttek el és más jegy, mint második emeleti álló, nem kapható; a második és harmadik előadás is előreláthatólag zsúfolt ház előtt fog végbemenni.

** A pozsonyi kétnyelvű színezet. Megemlékeztünk róla, hogy a belügyminisztérium döntött a pozsonyi *Városi Színház* kétnyelvű színezetére ügyében. A miniszteriumnak *Pozsony* városához küldött leírata mellett van *Relle* Iván igazgatói koncessziója s a fontos kérdésben való döntés ebben a koncesszióban történt meg. Ez a koncesszió szövegében így hangzik:

Ervényes 1901. év virágvasárnapjig. *Relle* Ivánnak megengedtetik, hogy *Pozsony* szab. kir. városban a fent kitett idő alatt magyar és németnyelvű színelőadásokat rendezhessen, azonban köteleességévé tétetik, hogy a tennálló rendőri szabályoknak, valamint az orsz. színezeti egyesület és nyugdíjintézet a szabályainak pontosan eleget tegyen, kivéve az alapszabályokban kötelezőnek kimondott szerződési mintának a választott bírósi (5. pont) és próbaidőre (15. pont) vonatkozó rendelkezéseit. Egyúttal felhatalmazatik, hogy mindkét nemzeti ennékárít oly anyéknél állíthatja össze, akik a színezi egyesületnek nem tagjai. Ezek egy évre szóló fellépési engedélyt nyernek és szerződés esetén az országos színezeti egyesület tagjai közé felveendőek. Budapest, 1900. április hó 4-én. *Szűll* s. k.

Mint hogy a koncesszió szerint a pozsonyi igazgató által esetleg nem egyesületi tagokból szerződött karának tagjai egy évre szóló működési engedélyt kaptak s az egy év lefolyta után magukat az *Országos Színezi-Egyesület* rendes tagjai sorába felvétetni kötelesek, az egyesület alapszabályainak szelleme szerint semmi kétség nincs az iránt, hogy a pozsonyi kóristák az egyesület gyakorlatosaival egyenlő elbánás alá tartoznak. Ebből az következik, hogy ezek a pozsonyi óristák nem vehetnek részt, csakis magyar előadásokban. Az egyesületben az a meggyőződés, hogy a belügyminisztériumban is így fogták fel a dolgot.

A félévitalos *Budapesti Tudósti* írja:

A legilletékesebb helyről azt az értesülést kaptuk, hogy a miniszterelnök a színezi egyesület részéről előterjesztett óhaj figyelembevételével döntötte el a fennforgó vitás kérdést akképp, hogy nem csupán a színezi egyesületi tagok, hanem a pozsonyi igazgató által szerződött egyéb magyar színészek (kóristák) az általa rendezett német nyelvű előadásokon *még statisztai minőségben sem szerepelhetnek*, vagyis német nyelvű előadásokban még e minőségben nem léphetnek fel.

** Blaha Lujza a Vígyszínházban. *Blaha Lujza* holnap, szerdán, ismét vendége lesz a *Vígyszínház*nak. A művész az alkalomra legjobb szerepeinek egyikét választotta, a *Székely János* fogadósnét, az *Aramy kákas* című népszerűvé vált enekes bohózatban, mely ezúttal hetvenegyedzser kerül színpadra. A darab legutóbbi előadását is, amelyben ugyanacsak *Blaha Lujza* vendég szerepelt rendkívüli sikerrel, telt ház nézte végig.

** A Nemzeti Zenéde igazgató választmányának Gerliczy Károly elnöke alatt tartott ülésén *Bartay* Ede igazgató bejelentette, hogy *Bogosich* Mihály püspök 210 és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár 200 koronás alapítványt tett. A *Művészetek Köre* 200 koronás ösztöndíját *Röck* Károly, a *Bartay* Ede-féle 100 koronás ösztöndíját *Koffler* Kamilla nyerte el. *Meger* Károly tanárt április elsejével végleg nyugdíjazták és *Mészáros* Imre tanárt 1900. augusztus 31-ikéig szabadságot kap. A gróf *Zichy* Gusztáv 200 koronás pályázati bírálbizottságot *Thomka* István és *Széchényi* Károly tanárokkal egészítették ki.

** A krízisek színháza. *Adorján* Sándor ur, a *Magyar Nemzet* felelős szerkesztője az alábbi nyilatkozat közlésére kér fel bennünket. A nyilatkozatot kollégialis készséggel adjuk közre, természetesen idevágó közléseink minden betűjének teljes tökéletes fenntartásával:

Tisztelt szerkesztő ur!

Becsés lapija mai számában *Jászai Mari* asszony erősen a nézetem szerint igazságtalanul támadja meg a *Magyar Nemzet*et és névszerint engem is azon álláspontért, amelyet a f. szerkesztőem alatt megjelenő lap a „*Jászai—Keglevich—ügyben*” elfoglal. Engedje meg, hogy e támadásra néhány szőnyi megjegyzést tehessen b. lapjában.

A Magyar Nemzet álláspontja mindig az volt, hogy *Jászai Mari* a Nemzeti Színházról elbocsátani nem szabad, mert az ő nagy művészetének egyedüli méltó helye a Nemzeti Színház.

„Hálálansággal” vagy azzal, hogy *Jászai Mari* „pénzkülönbség erti el” a Nemzeti Színházról, mi *Jászai Mari* sohasem vádoztunk.

A Magyar Nemzet azt írta, hogy *Keglevich István* gróf intendáns örökös szerződéssel akarta a Nemzeti Színházhoz kötni *Jászai Mari* asszonyt s ezt teljes joggal írhatta. A midőn ugyanis kiderült, hogy *Jászai Mari* asszony elszorított a *Vígyszínház*-hoz, kérdést intéztem ez iránt az intendánshoz. Az intendáns megmutatta azt a felterjesztést, a mit *Jászai Mari* asszony örökös szerződése ügyében a belügyminiszterhez intéztem, s mit a belügyminiszter jóvá is hagyott. Elmondta, hogy erről a szándékról értesítette felőben *Jászai Mari* asszonyt is, aki tehát arról tudomással bírt. De *Jászai Mari* asszony mégis elszorított január 18-án a *Vígyszínház*-hoz, amikor még a Nemzeti Színház szerződési ajánlatát nem is ismerhette. Ezt az ajánlatot tízenkilenc nappal később kaptam meg *Jászai Mari* asszony, amelyre azonban már nem is felelhetett, minthogy a *Vígyszínház*-hoz volt lekötve. Ez az ajánlat nem tartalmazta az „örökös” szót, de a művészre bízta az időtartam megállapítását. Az én kérdésemre gróf *Keglevich* azt válaszolta, hogy ez az „örökös” szó hiányzik ugyan az ajánlatból, de mi helyett *Jászai Mari* asszony megmondja, hogy örökös szerződést kíván, azt ő azonnal megadja. Ez a szót azonban *Jászai Mari* asszony nem mondta ki. Amint hogy kétségem, hogy a *Jászai Mari* asszony az örökös szerződés helyett eddigi szerződését kívánja vala meghosszabbítani, ezt a kívánságát is teljesítették volna. De egy szerződési ajánlat mindig kölcsönös megállapodás tárgya, megállapodni pedig csak ott lehet, ahol a felek legalább is szóba állnak egymással.

Megkérdézttem a „függelék” értelmét is, amit *Jászai Mari* asszony annyira meggyaláznak tart. Erre azt a felvilágosítást kaptam az intendánstól, hogy örökös szerződésnél a felmondható 4000 korona azért jogosult, mert ezt csak addig kaphatja a művész, amíg működik. Fizetésének többi részét, a 11.000 koronát pedig huzza mindvégig. Így van ez *Priele* Kornélia asszonynál is, aki szintén örökös tagja a Nemzeti Színháznak. E magyarázat után én a függelékkel nem tarthattam többé meggyalázónak.

Az kérdi tőlem *Jászai Mari* asszony, hogy „ön, *Adorján* ur, maga is elhiszi-e, hogy az intendáns egy színésznek, akinek az a január 3-iki levelet írta, huszonegy nap múlva egy végtelönül megtisztelő, lélekemelő, örökös szerződést küld?”

Igenis, hiszem. Mert komoly meggyőződésem, hogy olyan művésznöknek, mint *Jászai Mari* asszony, akinek a Nemzeti Színház annyit köszönhet és aki én a közönséggel együtt felülmulhatatlannak tartok a tragikai művészet terén, nemcsak meg lehet, de meg is kell adni az örökös szerződést.

„Igen? — folytatja a művész. — Adják hát elő, ha olyan nagyon ragaszkodnak a létezéséhez.”

En ugy tudom, hogy ezt az örökös szerződést akkor írhatta alá a t. művész, amikor akarja. Rajta áll, hogy annak létezéséről meggyőződjék.

Adorján Sándor,

a *Magyar Nemzet* felelős szerkesztője.

** Pálmay Ika Budapestben. *Pálmay* Ika, külföldi utja előtt, amelyre e hónap közepén indul, két napot töltött *Budapest*ben, egyedül abból a célből, hogy jó ismerőseit meglátogassa. A diva, mint rendszeren, a *Bristol* fogadóban szállt meg és ez idő alatt nagyreszt látogatókat fogadott. De volt egy érdekes — látogatója is. *Porzsoló* Kálmán, a *Népszínház* igazgatója, értesülve a diva ittéléről, felkereste és megkérte, hogy — vendégzerepeljen néhány estén át a *Szép Helén*-ban. A diva a maga részéről szívesen fogadja a kérést, de határozott ígéretet nem tehetett.

— Meg kell kérdeznem az uramtól, — volt a felelete.

S tegnap csakugyan *Budapest* és *Bécs* közt, ahol gróf *Kinsky* Jenő, a diva férje ez idő szerint van, sürű táviratváltás folyt a *Szép Helén*-kérdésben.

A diva azonban a *Szép Helén*-ban való vendégzerepelése ügyében két aggodásnak adott kifejtést, az egyik: hogy a választás szép görög királynét már régen nem játszotta s aztán a *Népszínház*ban most új fordításban adják az *Offenbach*-operettet. A *Népszínház* igazgatója a divának mind a két aggodalmát elosztotta, de hogy a budapesti — bécsi táviratváltásnak minő eredménye volt, az eddig — színház-diplómáciai titok.

Ha azonban a diva most nem lépne fel, akkor a jövő ősszel bizonyosan előjön és résztvesz a *Népszínház* huszonegy éves fennállásának fordulójára alkalmas jubilárius előadásokon.

** Felvételi vizsgálatok az Országos Színezi-Egyesületben. Az *Országos Színezi-Egyesület*ben ma délelőtt kezdődtek meg a rendes évi felvételi vizsgálatok, amelyek előreláthatólag két napig el fognak tartani a százzszámra jelentkező színész-aspiránsokra való tekintettel. A humor vírága, amely ezeken a vizsgálatokon az előbbi években bőven szokott ki-sarjadzani, a mai első napon nem igen hajtott ki. A felvételi bizottság nagyon komolyan veszi a dolgát s konstatálnak kell azt az ürvendetes tényt is, hogy az idén a színéssz pályára jutni igyekvő fiatalság legnagyobb részt az intelligensabb osztályokból került ki. Ez is egyik oka a vizsgálat magasabb és komolyabb színvonalának. A felvételi bizottság *Molnár* László elnöke alatt *Tiszai* Dezso, *Komjáthy* János színigazgatókból, *Márkus* József, *Komor* Gyula, *Tapolczai* Dezso tanácsosokból és *Mészáros* Kálmán irodigazgatóból állott. A vizsgálat mai eredménye a következő volt:

A régi gyakorlatok közül felvétettek az egyesületbe: *Arnold* Antal, *Fekete* Ferenc, *Havas* Jenő, *Fallos* Pál (karmester), *Hegyi* Izso és *Juhász* Pál a tanács alá utasítatik.

Az új jelentkezők közül, tekintettel arra, hogy budapesti színpadon már működött, gyakorlati idő nélkül felvételt *Haller* Irma.

Félévi gyakorlatra becsátattak: *Gincz* Nina, *Tihanyi* Miklós, *Tihanyi* Miklósnak, a *Népszínház* felejtethetelen művésznök a fia.)

Egy évi gyakorlatra becsátattak: *Lukácsi* Olga (*Lukácsi* Sándor, az ismert népszínműíró leánya), *Vasváry* Gizella, *Huber* Juliska, *Koncz* Iván, *Mező* Nina, *Lengyel* Margit, *Várdy* Margit, *Karcsay* B. Irma, *Gönczy* Bella, *Fort* Ferenc, *Szilágy* Jenő, *Sárosy* Iren, *Szilágy* Blanka.

Két évi gyakorlatra becsátattak: *Vári* Mariska, *Halász* Ede.

A vizsgázók nagy részét a bizottság, mint a színpadra nem alkalmasakat elutasította. A vizsgálat délután folytatják.

** Hírek a Vígyszínházról. A *Phaedra*-próbákkal párhuzamosan a *Polyás baba* című angol bohózatból folynak az előkészületek. A darabot *Sterner* eredetié meg *Marquis* Géza fordítását után *Szomaházy* István alkalmazta magyar színpadra. — *Guthi* és *Ildosi* nagy-sikerű bohózatát, a *Napoleon öcsém* a husvéti ünnepek előtt még egyszer és pedig csütörtökön, folyó hó 12-ikén kerül színpadra. Ez lesz a kacagató bohózat harminckedik előadása.

** Szentgotthárd utolszor. Szerződési kötelezettség következtében a *Szentgotthárdi* alagut díszletei sürgősen Moszkvába mennek. E miatt holnap, szerdán még egyszer előadják az *Uranában Szentgotthárdot*. A műsorra kitűzött *Jézus a Szentföldön* szerdán délután ötödfél órakor mérsékel arakkal kerül színpadra.

** Hunyadi László a Telefon Hírmondóban. Ma este újból díszelőadásaként adják a *Magy. Kir. Operaházban* *Erdő* Ferenc *Hunyadi László*-ját. Az előadást a maga egészében a *Telefon Hírmondó* közvetíteni fogja az előzetesnek szórakoztatására. S így mindazok, akik jöghhez már nem juthatnak, de *Telefon Hírmondó* jan. van, oalahoz is végighallgathatják az előadást. Utána felolvasás következik, majd még katonas és cigányzene egész 11 óráig.

MŰVÉSZET.

□ **A tavaszi tárlat.** A városligeti műcsarnokban ma nagy volt az élénkiség. A főváros előkelősége nagy számban látogatta a tavaszi tárlatot, amelynek ma is ünneplés képe volt. A kiállítást *Zsilinszky* Mihály közoktatásügyi miniszteri államtitkár tegnap nyitotta meg. Az államtitkár, aki *K. Lippich* Elek miniszteri osztálytanácsos kíséretében jött a tárlatra, a bejáratnál a képművészeti társulat választmányára és tisztikára fogadta elón gróf *Andrássy* Tiivadar elnök és *Berzevich* Albert alelnökkel. Az államtitkár a fogadására megjelenteket üdvözölte, aztán megnyitotta a kiállítást és *Karlovics* Bertalan előadása mellett megkezdte körutját a kiállítási termekben. Figyelmesen megnézte minden képet és érdeklődött a művészek tanulmányai iránt, több művészt be is mutatott magának. A megnyitáson nagyszámban előkelő közönség volt jelen, közte közéletünk számos kitünősége. Ott volt többek között: *Percelei* Dezso, a képviselőház elnöke, gróf *Andrássy* Gyula, *Gromon* Dezso államtitkár, *Latkóczy* Imre, a közigazgatási bíróság alelnöke, *Szerv* György, *Végh* Arthur, *Berezik* Árpád, *Ambrozovics* Béla, *Berkes* Antal miniszteri tanácsosok, *Kammerer* Ernő kormánybiztos, *Vésci* József, *Szemere* Attila és *Szinyei-Merse* Pál országgyűlési képviselők, *Kullmann* Lajos városi tanácsos és még több.

□ **A Székely-kiállítás meghosszabbítása.** A *Székely* Bertalan műveiből rendezett kollektív-kiállítás és az ezzel kapcsolatos grafikai tárlat bezárását 10-ére tervezte a Nemzeti Szalon. Tekintettel a nagy érdeklődésre a kiállítás a husvéti ünnepek alatt is nyitva marad, hogy így a vidékről fölranduló is gyönyörködhetnek a nagy művészt választott műveiben. A belépő díj az ünnepek alatt is 50 fillér lesz.

□ **Klein Miksa hazáján.** Klein Miksa évtizedeken át távol élt magyar hazájától, porosz állampolgár lett s mint ilyen aratta sikereit Berlinben. A művész ember már régóta hazavagyott, előbb elküldte a Műcsarnok tavaszi tirlátára válogatott szobornóit, majd maga is Budapestre jött, és végre elhatározta, hogy állandóan itt telepedik meg. Az öreg szobrász folyamodni fog a magyar állampolgárság elnyeréséért, műtermet bérel és mindjárt hozzá fog az Erzsébet-szobor megmintázásához, amelyrel pályáznia fog. Klein Miksa feleslatja berlini háztartását és nemsokára végleg bucsut mond a porosz fővárosnak. Ma megjelent a közoktatásügyi minisztériumban, hogy Wlassics miniszterelnök tisztelegjen. A miniszter még nem érkezvén haza, Molnár Viktor miniszteri tanácsos fogadta.

□ **A postakárempénztár palotája.** Lapunk hétfői számában a postakárempénztár palotájának tervpályázatáról hosszabb nyilatkozat jelent meg. Egy építész küldte be hozzánk, aki maga is résztvett a pályázatban, nyilvánosságra hozva, hogy a kereskedelmi miniszter a jury határozatának megdöntésével szűkebb pályázatra hívta föl a díjazott tervek szerzőit: Berceik Gyulát és Lechner Ödönt. Mint értesülünk, a két építész már be is nyújtotta új terveit, amelyeknek megbírálására a miniszter új bíráló bizottságot küldött ki kizárólag oly szakférfiakból, akik az első jury-nak nem voltak tagjai.

□ **A Képzőművészeti Társulat tavaszi kiállításán** a csütörtöki sétahangversenyeket, melyek a közönség osztatlan telesszével találkoztak eddig is, most is meg fogja tartani, ebben a hónapban oktetlenül s valószínűleg a jövő hónapban is. A csütörtöki sétahangversenyen a kedvezményes jegyek nem érvenyesek. Az első hangverseny április hó 12-én lesz.

□ **Előadás az iparművészeti muzeumban.** Keszler József a harmadik, utolsó előadását az üvegről az ünnepek közbefoite miatt nem pénteken, hanem már holnap, szerdán délután 5 órákor fogja megtartani az illó-üti iparművészeti muzeumban.

VIDÉK.

— (Pestmegyei közgyűlése) mai második napján az üresedésben levő szolcábirói állásra közfelkiáltással Ney Géza közigazgatási gyakoronokot választották meg; a másik jelölt: Melezer Gyula visszalépett. A közgyűlés a közegészségügyi bizottság javaslatára hozta hozzájárult ahhoz, hogy Rákospalotán második patikát nyissanak. Balla Jenő és dr. Rényai Károly fővárosi hírlapírók kérelmére elhatározta a legutóbb tartott megyei közgyűlés, hogy a részükre szerkesztendő Pestvármegye című lapnak, mint megyei érdeklő közlönynek a megindítását támogatja s a módzatok megállapítására héttagú bizottságot küldött ki. Szabó Géza jegyző a mai közgyűlésen előterjesztette a kiküldött bizottság jelentését, amelyben azt javasolja, hogy a Pestvármegye hivatalos közlöny legyen. A közgyűlés ezt a javaslatot egyhangulag elfogadta.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A május havi esküdték.** A májushavi esküdtéket ma délelőtti sorsolták ki. A sajtóbizottság e célból nyilvános ülést tartott, melyen Zsitvay Leo elnökölt. A törvényszék részéről jelen voltak dr. Sántha Elemér és Cseke Kálmán törvényszéki bírák, az ügyészség részéről dr. Geguss Gusztáv főügyészhelyettes, az ügyvédi kamara részéről dr. Brüll Ignác. A jegyzői teendőket dr. Krenedies Gyula törv. jegyző végezte.

Rendez esküdtelnek a következőket sorsolták ki: Ifjabb Raehbauer Károly sertéskereskedő, Mezey Gyula nagykereskedő, Tretina József fűszerkereskedő, Zsarnay Lajos ügyvéd, Stohrer Viktor kereskedő, Molnár Vilmos keztvélis, ifj. Petz Armin műkertész, Dollinger Lajos kocsigyártó, Müller Károly borkereskedő, Villányi Alajos nyuz. telekkönyvvezető, Wirth Antal fűszerkereskedő, Hajdinger Gábor vaskereskedő, dr. Krishaber Adolf ügyvéd, Latabár Kálmán, a Nemzeti Színház tagja, Löwinger József kereskedő, Klenovits György háztulajdonos, Kóga Lajos lakatosmester, Rozsonyi Károly magánzó, Tódy Lajos könyvkereskedő, Stéger Károly háztulajdonos, Strobotz Károly háztulajdonos, Deli Zsigmond fűszerkereskedő, Radánovits Dániel gyógyszerész, Dévay-Szóllósi István gyógyszerész, Köszky Gábor háztulajdonos, Klimesch András műépítész, Ernst József kereskedő, Mihálovits Ödön zeneakadémiai igazgató.

Pótlésközpontok: Lusztig Albert kenőcsgyáros, Pollák Ignác kereskedő, Szommer Lipót háztulajdonos, Kálmán Mór könyvnyomdász, Öhegyi Laos óras, Hoffmann Ferenc kárpitos, Pintschoff Mór papírkereskedő, Schlezák András kéményseprő, Schlézinger Manó nagykereskedő, Benes József, a Hungária-nyuz. igazgatója.

§§ **Az Isten akarta.** Nyuly Mihály, Horváth István budapesti ügyvéd gyilkosától kérdezte meg ma a védője dr. Vaisz Sándor, hogy intelligens ember létező, hogyan feledkezhetett meg magáról anyira.

— Az Isten akarta így — mondta ez az ember, aki néhány nap előtt gyilkolt meg másik embert.

Látningaló, hogy Nyuly István nem az elvetemlő gylkosok közül való. Szomorú története van annak, hogy mint jutott szegény Nyuly István odáig, hogy ennek a szenzációs gylkosságnak hősévé legyen.

§§ **Hay Mór ügye.** Hay Mór főszabizományos, akit a törvényszék vizsgálóbírája, Halds Elemér panaszára letartóztatott, a törvényszék végzése ellen a királyi táblához felebbezett. A királyi tábla ma délelőtti tárgyalta Hay felebbezését s Desseuffy bíró előadása alapján helybenhagyta a törvényszék végzését.

SPORT.

• **A magyar vívókör** ma este tartotta meg a Fodor-Rákossy-lela vívótöremben alakuló közgyűlést. Tiszteletbeli elnökök Hentaller Lajos országgyűlési képviselő választották meg. A kör elnöke Rohoczey Lorinc, alelnöke Vásárhelyi Zoltán főhadnagy, titkar Szász József, jegyzője Köller Viktor, pénztárosa Fehér Hugó, ellenőre Bleuszy Antal, báz-nagya Halbleib József lett.

Legujabb.

A háboru.

London, április 10.

A Reuter-ügynyökség jelenti Bloemfonteinből e hó 9-éről: A legutóbb szerzett tapasztalatok után csaknem mindenki azt kérdezi, vajjon nem bántak-e az angolok a Szabadállam lakóival tulajánosan enyhén. Azon farmerek bántalmazása, akik kiszolgáltatták fegyvereiket, a hadseregben nagy izgatottságot szüit. Mint a Reuter-ügynyökség levezetője tovább jelenti, az angoloknak szakértők véleménye havonként 5000 elvesztésre kell számítaniok.

London, április 10.

Reuter-ügynyökség jelenti Gaberonesből e hó 3-ikéről: Plumer ezredes a március 31-iki csatában könnyű sebet kapott a karján.

London, április 10.

A Reuter-ügynyökség jelenti Bulowayoból, e hó 2-ikéről: A Mafeking felszabadítására rendelt csapat előőrse elindult Vryburgból Mafekingbe.

Nyiltör.

Vese, húgylólyag, húgylólyag és kövszény-bántalmak ellen, továbbá a légzés és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által

a Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emésztenő!

Kapitáló ásványvízkereskedésekben és gyógyszer-tárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Budapesten, Főraktár Édeskuty L. úrnál.

TELJESEN PÓTOLJÁK a francia cognacot

Gróf KEGLEVICH ISTVÁN utódai

hírnemes promontori cor-nagvár gyármányai (alapítottott 1882-ben)
Az *, **, ***, Extra **** és V. S. O.
 (fine champagne d'Hongrie) jezzű cognac-jainak, kiváló jó minőségű folytan kiegészítésben részesülnek és mindenütt kaphatók.

**A gyár központi irodája:
 Budapesten, Rudolf-udvar 7. szám.**

(Az e rovat alatt közöltteknek sem tartalmát, sem alakjért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Berlinből Konstantinápolyba.

Frankfurt, április 10. Konstantinápolyból jelenti a Frankfurter Zeitungnak, hogy mivel a berlin-konstantinápolyi összeköttetés Konstanzián keresztül a várakozásoknak nem igen felelt meg, az érdekelte vasutak abban állapotok meg, hogy május 1-től kezdve Berlinből Konstantinápolyba egy háromszor hetenkint oda és vissza közlekedő

közvetlen, a keleti-expresszhez hasonló vonatot Boroszló—Oderberg—Budapest—Belgrád—Szófia utirányán fogják járát. Az ut Berlinből Konstantinápolyig 50 órás fog tartani.

Bolgar-orosz katonai konvenció.

Pétervár, április 10. Paprikov bolgar hadügyminiszter az Odeszkoj Lisztok egy munkatársát előtt így nyilatkozott:

— A bolgar tisztok ezután magasabb kiképzetésüket kizárólag Oroszországban fogják nyerni. A Moszkovszkija Vjedomoszti is biztos forrásból tudja, hogy Paprikov utja katonai megállapodásokat létesített Szófia és Pétervár közt.

Köln, április 10. A Kölnische Zeitungnak jelenti Szófiából, hogy egy ottani lap szenzációs cikket közöl az orosz-bolgar katonai egyezményt küszöbön álló megkötése alkalmából.

Zavargások az Aranyparton.

London, április 10. Hodgson, az Aranypart kormányzója a következőket táviratozza Kumaszióból: A zavargás abból keletkezett, hogy Hodgson egy rendőr-csapatot küldött ki az asantik aranyszókének megkeresésére. A kumaszi megtagadták a rendőrcsapatot, amely huszonhárom embert vesztett, akik közül azonban tízenkilenc csak jelentéktelenül sérült meg. A bennszülöttek főnökei lojalisan viselkedtek s nem akartak a kumaszihoz csatlakozni. Hodgson reméli, hogy a zavargásnak vérontás nélkül fog véget vethetni s a bujtatókat elfoghatja.

Az orosz kéz Perzsiában.

Pétervár, április 10. A Novoje Vremja jelentése szerint a pénzügyminisztérium három hivatalnokot küld Perzsiába kereskedelmi szerződés megkötése végett.

A sztrájk.

Schlau, április 10. A bánya munkások legnagyobb része ma munkába áll. A sztrájk megszünése legközelebb várható.

Gablonz, április 10. A tannwaldi gyapotfonó gyárban tegnap ötszáz takács abbahagyta a munkát, mert az igazgatóság elbocsátotta egyik társukat, akit a bíróság egy szövömester bántalmazása miatt elítélt.

A pestis.

Sídnoy, április 10. Hivatalosan konstátálják, hogy eddig 93 pestises megbetegedés fordult elő 29 halálessel.

A berlini „Jámborok”.

Berlin, április 10. A birodalmi törvényszék a Klub der Harmlosen reviziókérelmének helyt adva, a per újabb tárgyalását rendelte el.

Közigazgatási táviratok.

Bécs, április 10. Spens-Boden igazságügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi bírósághoz és államügyészséghez, amelyben gyorsabb eljárást rendel el csőd- és végrehajtási ügyekben.

Bécs, április 10. A déli vasut az idén életbe akarja léptetni a naponként közlekedő harmadik triestzi gyorsvonatot és reméli, hogy ezt a tervet a nyár folyamán megvalósíthatja.

Triest, április 10. Az osztrák Lloyd-társulat mérlege 521,355 forint tiszta nyereséggel záródott. Az igazgató tanács 20%-os osztalék fizetését hozza javaslatba.

Liverpool, április 10. (Gabonapiac.) Buza változallan. Amerikai tengeri ¼ p.-vel drágább, amerikai liszt 3 p.-vel drágább, magyar liszt 6 p.-vel drágább. Az idő szép.

New York, április 10. (Terménytözsde.) (Zárlat)

Gyapot: New Yorkban helyben 9 ¾ (9 ¾) Májusra 9.30. (9.37). júliusra 9.31. (9.32). New-Orleansban helyben 9 ¾ (9 ¾) — Petróleum Stand white New Yorkban 9.50. (9.60). Stand white Philadelphában 9.45. (9.50). Refined in Cases 11.70. (11.80). Credit Balances at Oil City 17.0. (16.0). — Zsir: Western steam 7.35. (7.20). Robe és Brothers 7.60. (7.50). — Tengeri irányzata szilárd. Áprilisra —. (—). Májusra 45 ½ (45. —). Júliusra 46 ½ (45 ¾). — Buza irányzata szilárd. Piros ősz helyben 79 ¾ (80 ¾). Szeptemberre 74 ¾ (74 ¾). Áprilisra —. (—). Májusra 74 ¾ (73 ¾). Júliusra 74 ¾ (74. —). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3 ¾ (3 ¾). — Káv: fair Rio 7. sz. 7 ¾ (7 ¾). Májusra 6.80. (6.75). Júliusra 6.85. (6.75). — Liszt: Spring Wheat clears 2.75. (2.75). — Cukor: 3 ½ (3 ½). — Oly: 30.65. (30.40). — Réz: 17.25. (17.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, április 10. (Terménytözsde.) (Zárlat)

Buza irányzata szilárd. Júliusra 67. — (66 ¾). Májusra 67 ¾ (66 ¾). — Tengeri irányzata szilárd. Májusra 39 ¾ (39 ¾). — Zsir: Áprilisra 7. — (6.80). Májusra 7. — (6.80). — Sealonna short clear 7.25. (7.40). — Sertéslihus: Februárra —. (—). Áprilisra 13.05 (12.80). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Álláspontok.

Ha néki árudat kínálod,
„Nagyérdemű közönség” cím illeti meg —
S ha másutt vásárl, nem tenálad,
A neve „léha, hitvány, buta nagy tömeg.”
Méry Károly.

† Főjedelmi vendégek a kiállításon. A francia lapok most sokat emlegetik ezt a kérdést. Hogy micsoda koronázott államfők jelennek majd meg a párisi kiállításon. Csakbogy ez a kérdés még nagyon megoldatlan. Eddig tudniillik csak a görög király és a perza sah jelentette be hivatalosan, hogy a meghívást elfogadta. Várják azonban a szeb királyt és remélik, hogy a cár is eljön. A trónörökösök közül a veli herceget és Ferenc Ferdinánd főherceget reménylik, esetleg a nápolyi herceg is elmegy a kiállításra, ha ugyan Umberto király nem szánja rá magát az utazásra. Aztán ott van még Menelik, Abesszinia császára. Ő igen nagy kedvet mutat a párisi kiállítás meglátogatására, csakbogy mindenféle okok hátráltatják ezt a vágyát, politikai, gazdasági és családi okok. Először is a császári Wertheimkassza most nagyon üres, a négusnak azonban még csak gondot okoznak a szudáni nyugtalankodások, végül az addis-abebai lakájkronika azt suttogja, hogy a császárné nem igen szívesen bocsátja el az urát Párisba. A császárné félti az urát a párisi női szépségek befolyásától. Gyöngének tartja a császárt, hogy nem nagyon erős ellentállást fog tanúsítani velük szemben, mivel ő az örök nőiesnek nagy híve. A császárné pedig nem tudja ellejteni azt a kis históriát, amely legutóbb odahaza megessett azzal a francia chasonette-tel, akit az orléansi herceg vitt el a legsötétebb Afrikába. A fekete császár azonban mégis tárgyal az abessziniai francia követ-tel, Lagarde-dal. Az eddigi megállapodás az, hogy a császárt egy francia pánceos hajó veszi majd fel Dzsibutiban, hogy Marseillebe vigye.

— Ha azonban — jegyzi meg Menelik — nem mehetnék el a kiállításra, Abesszinia Ras Makonnenal képviselheti magát bizonyosan.
Perze a franciák, ambár tisztelik, becsülik Ras Makonnenat is, mégis csak jobb szeretné magát a fekete császárt.

† Charitas. Lajos Ferdinand bajor herceg neje egy Charitas című albumot szerkesztett, amelybe csupán uralkodó családok tagjai írtak. Az album eladási befolyó tisztá jövedelmelet a müncheni Szent-Mária árvaház javára fordítják. A pápa egy ódáját, Vilmos német császár egy verset és egy akvarélt, a német császárné egy vallásos tárgyú kőleményt,

Carmen Sylva egy novellát, a svéd király egy szalon vigjáték-jelenetét küldött. Az orosz cárné egy dallal, a görög király egy rajzzal, a khedive egy filozófiai tárgyú értekezéssel szerepel a munkatársak között. Az album fac-similekben közli a rajzokat, aquarelleket, novellákat.

† A Barnum-múzeum. A Barnum-Bailey múzeum virágvasárnap megnyit Hamburgban. A világ-hírű csodaintézet Európát járja most és mint mindenütt, ordító plakátokkal hirdette jöttét. Hogy mi minden látható benne, arról tanuskodik a plakátja. A következők:

Amerika Németországba jön!
A legnagyobb nemzetközi látványosság két zászló alatt egyesülve!
Amerikai mulató óriás!
Ötven év óta Amerika büszkesége!
Naponkint harmincezer márká költséggel járja be Németországot!
Hetven darab saját vasuti kocsija van, mindenik husz méter hosszú!
Négy százhetven szebbnél-szebb ló, husz igen okos elefánt!
Johanna, az egyetlen fogva levő gorilla!
Ezer férfi, asszony, óriás és törpe.
Kardnyelők, tetováltak, szakállas asszonyok, egy kutyafejű fiu.
Kezetlen és lábatlan férfiak, tűzkirályok és tűzkirálynők.
A világ legnagyobb és legkisebb emberei, egy fejetlen fiu.
Mindenféle vadállatból egy-egy idomított pár.
Az előadásokat tizenkét pavilonban tartjuk, amelyek legnagyobbja tizenkétezer ember befogadására van berendezve.
Európában sohasem látott és soha többé nem látható mutatványok!
A legvakmerőbb pro-ukciók! Minden művész első a maga szakmájában!
Minden szereplő valódi csillaga művészetének! Minden produkció szenzációs újdonság! Minden, amit az arénakban bemutatnak, nagy meglepetés! A legizgalmasabb mutatványok, amiket eddig produkáltak!

† A felhő vizirtalma. Annak az eldöntésével, hogy mennyi vizirtalma van egy felhőnek, már sok meteorologus és fizikus foglalkozott. 1856-ben Schlagintweit Hermann, az ismert fizikus és utazó próbálkozott meg elsőnek a Monte Rosa csucsan azzal, hogy a ködnek a vizirtalmát megmérje és azt találta, hogy egy köbméter ködben $2\frac{1}{4}$ gramm viz van. Később Flügger Salzburgban és Pernter Innsbruckban végzett hasonló kísérleteket, az ő eredmények azonban kétségtelenül szintén megbízhatatlanok voltak, amennyiben nagyon kevésre állapították meg a ködfelhő vizirtalmát. Schlagintweit és követőinek az eljárása abban állott, hogy ők a ködös levegőt egy sor palackon préselték át, a palackokban pedig klórkalcium volt, mely anyagnak tudvalevőleg az a sajátja, hogy a levegő nedvességét fölveszi, úgy

hogy a klórkalcium szulfátizálásból a vizirtalom megállapítható. Legutóbb Conrád a „Meteorologische Zeitschrift“-ben ezt az eljárást megbírálva helyette egy megbízhatóbbat ajánlott, amely szerint a ködös levegőt egy nagy tartóba préselik, vagy üvegharangba elzárják s a tartóba vagy harangba aztán klórkalciumot préselnek be, hogy aztán a szulfátizálását megmérjék. Az eredmény, mint előrelátható, az lett, hogy a ködfelhőben annál nagyobb a vizirtalom, minél sürűbb, vagyis más szóval, minél kevesebb távolságra látni benne. Így egy olyan ködfelhőben, amelyben csak huszonöt lépésnyire láthatnak, ötödfél gramm vizet tartalmazott egy köbméterben, az a felhő pedig, amelyben harminc-negyven lépésre lehetett csak látni, vagy három gramm vizet tartalmazott az, amelyikben hetven lépésre ellátott, egy gramm folyós vizet. A vizirtalom tehát nagyon különböző és határa ötödfél grammon is tulerjedhet, amennyiben hegyesucsonkon nem ritkán olyan ködfelhők is vannak, amelyekben legfeljebb tíz lépésnyire lehet ellátni.

† A lámpa kezelése. A lámpa lángjának a lobogását azzal szüntethetjük meg, ha a petróleum-tartóba egy kis konyhasót, vagy kámfort vetünk bele. Ezzel a láng élekenbb is lesz. A lámpa lecsavarása éppenséggel nem jelent petróleum-kimelést, csak átmelegszik a bétartó, s rossz szagú és kártékony gázt fejleszt. A bétartót smirglipapírossal kell tisztítani. Hogy a lámpaüveg tartósabb legyen, használat előtt jó sósvizben tartani.

Öttek.

— Salomon Üdön. —

A végzet oly uszorsá, aki iszonyú sorscsapások fejlődésén hajítja be kamatát minden oly boldogságot, amelyhez nem volt semmi érdemünk.

Van olyan szabály is, amelynek még kivétele sincs: „A szerencsében mindenki melletünk, a bajban mindenki ellenünk.”

A legjobb barát sem használhat annyira, mint a legádázabb ellenség, amikor ügyetlenül támad.

Az egyetlen tőke, amely soha kamatot nem hajt, az idealizmus.

N a p i r e n d.

Naptár. Szerda, április 11. — Római katolikus: Leo pp. et. — Protestáns: Leo. — Görög-ország: (március 20.) Márk p. — Zsidó: Niszán 12. — A nap két 5 óra 4 per. — Nyugszik 6 óra 26 per. — A hold két dél-után 3 óra 11 per. — Nyugszik éjjel 3 óra 12 per. A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor.
Nemzeti múzeum: Képtára, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi társi 1 korona belépődj mellett meglehethetők.

REGÉNY.

UJ FÖLD

Írta: KNUT HAMSUN

(55)

Hazafelé, mintha kieserélték volna Irgenst; sokat beszélt, mulattatta a hölgyeket, sőt még Ojennek is segített, akit újra meggyőzött a tengeri betegzég. Milde előtt egy nagy üveg pjoletter állott, Irgens kocintott vele, csak azért, hogy kedveskedjen a festőnek. Hanka asszony arca sugárzott az örömtől, olyan boldog volt, mint a gyermek; hirtelen gondolatköttéssel elhatározta, hogy nem fogja elmulasztani, hogy még ma este pénzt fog kérni a férjétől. Egy vagy kétszáz koronát.

Tidemand most is a kormányánál ült és sohogymen lehetett rábírnai, hogy a társalgásban részt vegyen. Egyre a vitorlákat és a hullámokat nézte s egy szót sem szólt. Jól illett a kezébe a kormányrud; félig ősz haja is illett az arcahoz, alkja szinte elmerült az esti levegőben. Hanka asszony egyszerű azt kérdezte tőle, hogy nem fázik-e. Tidemand nem merte hinni, hogy ezt az előzékenységet megérdemelte, nem is felelt ház: — Nem is hallja — mondta Hanka asszony — fázol, Andrés?

— Fázni? Nem — felelte.
A társaság kis vártatva a kikötő hidjához érkezett.

Ojén azonban kocist hozatott. Hogy rögtön haza kell mennie, mert nem bírja már ezt a kínos bizonytalanságot. Meg kell keresnie a költeményét. Nincs nyugta — mondta. De hogy talán később találkozhatnának valahol? Hogy nem mennek-e a vendégülbe?

A társaság nem tudta, hogy hova mennek.

Henriksen azt mondta, hogy ő neki haza kell mennie; Tidemandra gondolt és tudta, hogy szegénynek jól fog esni a pihenés. Hanka asszony a pénzre gondolt s elkísérte a férjét. A társaság Tidemandék háza előtt oszlott szét.

Hanka asszony egyenesen a dologra tért. Még ki sem nyitották az ajtót, már így szólt: — Légy olyan szíves s adjál nekem száz koronát.

— Száz koronát? Igen. Előbb azonban lejöhetnél velem az irodába. Nincs nálam pénz. Lementek az irodába.
Tidemand átnyújtotta a bankjegyet. A keze remegett.

— Itt — mondta.
— Köszönöm... Miért remeg egy a kezéd? kérdezte Hanka.

— Hm. Az onnan van, mert egész nap a kormányrudat fogtam. Hm! örvedetes hírt monddok Hanka. Te nagyon sokszor kérted már tőlem azt a szíveséget, hogy váljak el tőled, most megteszem. Isten nevében!

Hanka alig hitt a füleinek. Hogy most beleegyezik? Ránézett. Tidemand halovány volt s lesütötte a szemét. A nagy áruaszat mellett álltak. Tidemand beszélt.

— A körülmények kényszerítenek... A rozslizet balul ütött ki s én, ha nem is jutottam koldusbotra, de tönkrementem. Ma már nem folytathatom ezt az életmódot s nem löghatok tovább rajtad, mint a golyó az ember lábán. Nem nyújthatom neked ezental mindazt, amit eddig.

Hanka úgy hallgatta ezt a beszédet, mintha a távból jöttek volna a hangok. Eleinte örült a szabadságnak, örült, hogy most megszabadul ettől az embertől, aki olyan régen játszza már a kölőne szerepét. Most megint leány lesz, Lange Hanka, egyszerűen csak: Lange Hanka. Az, hogy Tidemand vagyonilag is tönkre ment, nem szomorította el, sőt vizsgálódott, hogy a dolog nem oly rettenetes. Híz nem kell bezárni az üzletet s Tidemand nem fog éhen pusztulni.

— Csakugyan? — mondta. Csakugyan?

Szűnet. Tidemand megint visszanyerte nyugodt-ságát s úgy érezte, hogy most is a yachton ül s biztos kézzel vezeti a hajót. Tekintete Hanka nyugodott. Tehát Hanka belenyugodott. Nem is várta különben, hogy nem fog belenyugodni.

— Nincs más mondani valóm Hanka — mondta aztán.

Nagyon nyugodtan beszélt, majdnem parancsoló hangon. Hanka most vette csak észre, hogy ezt a szokatlan hangot már három év óta nem hallotta. Csodálatos erő volt ebben a hangban.

— Te akard? kérdezte. — Tehát el kell válnunk? Jó, de hát... Talán csak nem nekem akarsz szívességet tenni vele?

— Természetesen. Ezt akarom. Nagyon sokszor kértél már, sajnos, sohasem teljesíthettem a kérésedet. Ma azonban... Egy csepp harag sem volt a hangjában, mikor hozzátette: Kerlek, bosszúság, hogy én miattam ennyi időt elveszítettél. Hanka figyelt.

— Te általad? Elvesztetted az időt?
— Nem? Legalább egy évet.
— Nem értem, hogy mit akarsz — mondta Hanka türelmetlenül.

Erre nem is felelt, oda sem hallgatott. Hát nem követelte-e mindig, hogy váljanak el. Hát nem vesztett-e azáltal időt, hogy nem vált el tőle? Begombolta a kabátját s csodálatos nyugalommal egy keresztet irt a zsebkönyvébe.

Hanka észrevette ezt a nyugodtságot, ezt a sajátjágos hidegséget, melyet még sohasem tapasztalt a férjénél, így szólt tehát: — Ugy látom, nagyot változtál...
— Igen, az ember megöregszik, de...
— Nem, te nem értesz — szakította félbe.

Tidemand most lassan beszélt, miközben egyre Hankát nézte:

— Oh ha te úgy megértettél volna engemet, mint ahogy én téged Hanka! Akkor talán nem ez lett volna a kettőnk dolgából... Igen, igen, most úgy kell fogadnunk a dolgot, ahogy jön, én nem tudok egyebet tanácsolni.

A műcsarnok tavasz i tárlata nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Bolépdíj 1 korona. Országos Képtár az Akadémiában nyitva délelőtt 9—1-ig. Iparművészeti Múzeum és az Iparművészeti Társulat Állandó tárlata nyitva délelőtt 9—1-ig. Technologiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és d. u. 3—5-ig. A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1 óráig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, és délután 3—8-ig. Muziumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerespesi-ut. 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerespesi-ut. 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása. A Keleti mintárai és kereskedelmi történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az fizetvétség árúitásokat is eszközöl) a városligeti iparsarokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kiállítások központi fizetvétsége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek. Allatkert nyitva egész nap. Somossy Múlató. Nagyzmező-utca. Ma egész új szenzációk műsor. Folies Caprice. VI. Róvay-utca 13. Naponta fényes műsor. Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállodája. Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitások konyhájában. Petanovits Metropoli szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetést.) Újonnan berendezett fényes étterem. Putzer-pince Deák-tér naponta a pince é-termekben Dobronyi Géza 1-5 rangú zenekarának hangverseny.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Osztrák-Magyar Bank. A jegybank állása április 7-én a következő volt: Bankjegyforgalom 1.298.216.000 kor. (-3.237.000 kor.), érc-értékfeszlet 1.194.258.000 korona (+2.563.000 korona), váltóforgalma: 293.702.000 korona (+ 5.854.000 kor.) lombard-üzlet: 66.212.000 korona (+ 607.000 korona), adómentes bankjegytartalék: 221.174.000 korona (+ 6.593.000 korona). Anként a földmívelésügyi minisztériumban. A földmívelésügyi minisztériumban Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter előktele alatt a dohánytermelésnél alkalmazott állandó munkások, az ugyanevű dohánykertészekre vonatkozó törvényjavaslat előadói tervezetnek tárgyalása céljából tegnap délelőtt fél 11 óráig értekezlet volt. Az igazságügyminisztérium részéről dr. Márkus Rezső, a pénzügyminisztérium részéről Ferleberg Arthur miniszteri tanácsos, dohánygyövedéki igazgató, az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület részéről Szilassy Zoltán titkár és Csobor Gyula.

Begombolta a kabátját s mintha el akart volna menni.

— Ami pedig a pénzt illeti...

— Kedvesem, itt a pénze — mondta Hanka s vissza akarta adni a szászast.

Tidemand hevesen tiltakozott.

— Nem erről a pénzről beszélnek. Legalább most figyelhetnél és megérthetnél az embert. Azt a pénzt, amely a te fenntartásodhoz szükséges, el fogom küldeni. Mondd meg a címedet.

— De édes istenen — mondta Hanka zavartan — hát el kell mennem? Hisz itt maradtatok a városban? Hova menjek?

— Ahova tetszik. A gyermekek pedig itt maradnak. Majd gondoskodom róluk, nyugodt lehetsz. Ami pedig téged illet... Valahol bérelsz egy szobát s három év múlva újra férjhez mehetsz. Három év múlva, a törvény mondja.

Még mindig úgy állt ott Hanka. A papírpénzt tartotta a kezében. Nem tudott gondolodni, de szíve mélyén valami öröm volt. Nem szólt s Tidemand véget akart vetni ennek a dolognak.

— Most pedig még akarom neked köszönni...

— Nem bírtam tovább, kezem nyújtott. Hanka megfogta. — Még látjuk egymást, de mégis meg akarom neked köszönni, mert nem maradtatok együtt... Minden hónap elsőjén megkapod a pénzt.

Feltette a kalapját s az ajtóig ment. Hanka utána nézett. Hogy csakugyan András volna ez?

— Igen, igen — mondta aztán. — Menni akarsz, nem tartóztatlak. Legyen... Különbben pedig... Tudom is én.

A hangja remegett.

Tidemand remegő kézzel nyitotta ki az ajtót.

(Folytatása következik.)

Váczy András voltak jelen. Miután dr. Bartók József előadó előterjesztette a tervezetet, hosszabb eszmecsere volt ama kérdés felett, hogy a dohánykértészek részére külön igazolói könyvek adassanak-e ki és hogy a törvényben megállapítottak-e az, hogy egy-egy dohánykértéssel hány hold mívelésre lehet szerződni? Beható megbeszélés tárgya volt továbbá a bírságolás, továbbá a kártérítési jog érvényesítésének kérdése is. Az értekezlet Darányi miniszter délután fél három órákor rokesztette be. A jelen voltak nevében Kállay András mondott köszönetet a miniszternek az értekezlet összehívásáért.

Az Országos Iparegyesület kis- és kézműipari szakosztálya tegnap délután 5 órákor Rath Károly előktele alatt ülést tartott. Az előktele megnyitóján Kőváry Miklós értekezett a munkásszolgálatokról, behatóan ismertetve az általa tervezett magyar munkás rokkant- és nyugdíjintézetet, amelynek alapszabályait tudvalevőleg a belügyminiszterhez benvújtotta.

A naprend második pontja volt dr. Soltész Adolf titkár előadása a munkaközvetítő intézetről. Az előadó behatóan ismertette az intézet szervezetét, működésének eddigi eredményét és felhívta a jelenlévő iparosokat, hogy az intézetet teljes jóakarattal támogassák és szolgálatait a munkaerő szükséglet fedezése végett minden esetben igénybe vegyék. A hallgatóság figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta az ismertetést, amelyért az előktelemondott köszönetet az előadónak.

Az előadás után következett vitában felszólalt Cserna Lajos, Fenyvessy Adolf, Krassó János, Meskó Bertalan, Havas Sándor, Mezei Péter, mire az előktele üggyetért abban, hogy a munkaközvetítő intézet nem cél, hanem eszköz. Hogy ezzel az eszközzel mily eredményeket lehet elérni nálunk, azt még most nem tudhatjuk. Várjuk be az egy évi működés eredményét. Közönetet mond az előadónak és a választmány jelenlévő tagjainak, akik a kérdés tisztázásához felszólalásokkal hozzájárultak.

A napirend további tárgya volt az egyesület díszreimre való ajánlás. A szakosztály Leszik Károlyt, Schlamjér Ferencet, Englebrecht Károlyt és Hajts Jakabot ajánlotta. Ezeket kívül pedig a bronzéremmel már kitüntetett Blazek Adolot az ezüstéremmel való kitüntetésre. Az ajánlata hozott iparosok műhelyeinek megszemlélésére szakbizottságok küldettek ki. Végül az ülésel kapcsolatban ipari újdonságok bemutatása következett. Előnk ezután az ülés bezárt.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Wahl Zoltán kereskedő Budapest (Ujvilág-utca 14.), Scharf Izsák borkereskedő Uj-Sandec, Zuelliger Jakab divatárkereskedő Miskolc, Pagliarini Adriano azelőtt Fratelli Pagliarini kézműárkereskedő Fiume, Petras József kereskedő Jabunka, Rath József szabó Ober-Premstätten.

Szeszarak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 37,50 korona pénzben, 38,— korona áruban. Bécsben a nyersszesz ára 40,80 korona pénzben, 41,20 korona áruban.

Borjűvásár. 1900. évi április hó 10-én. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borjú 1060 drb, leült borjú — db, bécsi élő borjú — db, — db. horvát, növendék marha 31 darab, bárány élő — darab, leült bárány 310 darab. Árjegyzés azonos tételékből: Árjegyzések. Belföldi élő borjú 46—56 f.-ig, i. r. 60—70 f.-ig, kivételes 80 f. kilónkint, leült borjú — f.-ig, i. r. — f.-ig, kivét. — f. kilónkint, levonás nélkül. Bécsi leült borjú — f.-ig. Növendék marha 44—48 f.-ig kilónkint, i. r. 50— f.-ig. Bárány élő — k., leült bárány 8—13 k., kivételes ár — k.-ig páronkint. A vásár hangulata lanya volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székcs-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi április 10-én. Kézelt 153 darab. Erkezett 1136 darab. Összesen 1294 darab. — Eladatot 919 darab. Maradt 375 darab. — Napj árak: 120—180 kgr. sulyban 98—104 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 96—106 koronáig, 320—380 kgr. sulyban 96—104 k.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 88—92 koronáig, Malacok 74—76 korona 100 kilónkint. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásáron bejelentettek: 10217 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 5150 darab fiatal sertést, 4401 darab magyar hizott sertést, — nehéz sertést, összesen 9551 darabot. Élénk az irányzat.

Jegyzések: kgként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 96—98 fillér, kivételesen 100 filléren, középminőségű sertés 88—94— fillér, könnyű sertés 78—86 fillér, fiatal sertés 64—80 fillér.

A budapesti gabonafőzsde.

Budapest, április 10.

A mai üzlet nagyon élénk volt. A kínálat elegendő, a kereslet élénk volt. Forgalomba került 50.000 métermázsza buza szilárd irányzattal 10 fillérel magasabb árákon. Rozsban az irányzat szilárd volt. Forgalomba került 1900 métermázsza rozs 10—15 fillér áremelkedéssel. Zabból 1900 métermázsza került a forgalomba 15—20 fillérel magasabb árákon. Tengeriben a forgalom nyugodt volt.

Table with 3 columns: Buza, Tiszavidéki, and other types. Rows include various measurements and prices for different grades of wheat and other grains.

Szerbiai: 900 mm. 77 k. 7 k. 50 f. Mind 3 hónapra. Ross: 200 mm. 6 K. 90 f., 500 mm. 6 K. 80 f. három hónapra, 300 mm. 6 K. 85 f., 350 mm. 6 K. 74 f., 500 mm. 5 K. 78 fillér.

Zab: 200 mm. 5 K. 65 f., 200 mm. 5 K. 55 f., 100 mm. 5 K. 55 f., 1200 mm. 5 K. 27½ f., 100 mm. 5 K. 25 f., 100 mm. 5 K. 30 f.

Table showing prices for different types of wheat and other grains, including 'Egyéb gabonafélék' and 'Bécsi'. Columns include 'kifejezés', 'K-től', and 'K-ig'.

Table showing prices for various types of wheat and other grains, including 'Rozs', 'Arpa', 'Zab', 'Tengeri', 'Repece', and 'Köles'. Columns include 'kifejezés', 'K-től', and 'K-ig'.

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek: Buza áprilisra 7.93—7.96—8.03—7.96—7.88. Buza májusra 7.90—8.01—7.90. Buza októberre 7.99—8.05—8.09—7.94—7.93. Rozs áprilisra 6.88. Rozs októberre 6.96—6.86—6.01. Zab áprilisra (1900) 5.25—5.16. Zab októberre 5.44—5.45—5.40. Tengeri júliusra 5.58—5.52. Repece augusztusra 12.30—12.90.

Dél egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a főzsden: Buza (1900) áprilisra 7.86 pénz 7.87 árú. Buza októberre (1900) 7.97. Buza májusra (1900) 7.88. Rozs áprilisra (1900) 6.85. Rozs októberre 6.87. Zab (1900) áprilisra 5.21. Zab októberre (1900) 5.45. Tengeri (1900) máj-ra 5.39. Tengeri júliusra (1900) 5.51. Repece augusztusra 12.90.

Délután fél 5 órákor zárul: Buza áprilisra (1900.) 7.85—7.86. Buza májusra (1900.) 7.87—7.88. Buza októberre (1900.) 7.95—7.96. Rozs áprilisra (1900.) 6.80—0,—. Rozs októberre (1900.) 6.85—6.86. Zab áprilisra 5.14—5.16. Zab októberre 5.45—5.46. Tengeri májusra 1900. 5.37—5.38. júliusra 5.43—5.50. Repece augusztusra 12.80—12.90.

A budapesti értéktőzsde.

Ma a realizációk napja volt. Ugy külföldön, mint nálunk, felhasználták az utolsó napokon elért nyereségeket haszonbiztosítási műveletekre, minék folytán az internacionális értékek lassan, de biztosan visszafejlődtek. A zárlat csendes volt.

A helyi piac kezdetben szilárd volt, annál inkább, mert a ma végbement medió-halasztás gyors, sima és jutányos elintézését nyert. Az üzlet folyamán itt is nyomtak a realizációk a zárlat gyenge volt.

A déli tőzsde teljesen üzletellen és változatlan volt.

A helyi piacon Salgóban realizációk némi árveszteséget eredményeztek a végül minden árral esett.

Az előzősde: csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 731.50—733.50, Osztrák hitelrészvény 753.—756.—, Osztrák-magyar államvasút 640.—642.50, Jelzálogbank 459.—460.—, Rimamurányi 627.—628.—, Városi villamos vasút 339.—, Salgótarjáni közszobánya részvény-társaság 620.—682.—, korona.

A déli tőzsde: változatlan.

Magyar hitelrészvény 730.—731.—, Osztrák hitelrészvény 731.80—734.—, Jelzálogbank 457.50—458.—, Leszámlító-bank 492.50, Rimamurányi vasút 626.—628.—, Közúti vasút 652.—658.—, korona.

Forgalomba került: Koronajáradék 93.70—94.10.

Magyar jég- és vízszobiztosító-társaság részvény 250, Salgótarjáni részvény 680—675, Adria tengerhajózási társaság részvény 501—503 korona árfolyammal.

Utöltőzsde. A 4 órai zárlatok maradt:

Osztrák hitelrészvény 731.40, Magyar hitelrészvény 731.—, Leszámlító bank 491.50, Rimamurányi vasút 627.50, Osztrák-magyar államvasút 637.—, Közúti vasút 652.—, Villamos vasút 335.—, korona árfolyammal.

A hivatalos zárlatok a következők voltak: *)

I. Államadósság.

Table with columns for Magyar Államadósság and Osztrák Államadósság, listing various securities and their values.

c) Idegen Államadósság.

Table listing foreign state debts and their values.

II. Más kölcsönök.

Table listing other loans and their values.

III. Zálogvevők és kölcsöntővények.

Table listing mortgagees and loan certificates with their respective values.

IV. Elsőbbségi kötvények.

Table listing priority bonds and their values.

V. Bankok részvényei.

Table listing bank shares and their values.

* A I—V. alatt jegyzett papirok árfolyamai 100 koronánként értendőek, a VI—XVI. alatt jegyzetteké pedig darabonként koronákban.

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Table listing savings bank shares.

VII. Biztosító társaságok részvényei.

Table listing insurance company shares.

VIII. Gőzmalomok.

Table listing steam mill shares.

IX. Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing mining and brick factory shares.

X. Vasutak és gőzgyárak részvényei.

Table listing railway and steam engine shares.

XI. Könyvnyomdák részvényei.

Table listing printing house shares.

XII. Különböző vállalatok részvényei.

Table listing various other company shares.

XIII. Közeledési vállalatok részvényei.

Table listing communication company shares.

XIV. Sorstestvérek.

Table listing fraternal societies.

XV. Pénzmenek.

Table listing currency exchange rates.

XVI. Külföldi váltók (látra).

Table listing foreign exchange rates.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonosított hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következők árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 36.—46.—, korona, vörös aprószerű 48.—56.—, korona, vörös erdélyi —, korona, vörös bángási —, korona, közpesszemi 58.—64.—, korona, nagyszemű 66.—70.—, korona. Dísznöszir: budapesti 57.—58.—, korona, vidéki —, korona. Táblazalonna: légszárlított vidéki —, korona, városi 4 darabos 47.50—48.—, korona, 2 darabos 51.50—52.—, korona, füstölt 56.—57.—, korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 17.25—17.50, korona, 120 darabos —, korona, 100 darabos 22.50—23.—, korona, 85 darabos 28.50—29.—, korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 15.50—15.75, korona, 100 darabos 21.75—22.—, korona, 85 darabos 27.75—28.—, korona. Szilvaiz: szilvóniai 18.50—19.—, korona, szerbiai 16.50—17.—, korona azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, április 10. (Magyar Napló telefonjelentése.) Jegyzetelt: Buza tavaszra 8.17—8.08, május-juniusra 8.18—8.06, buza őszre 8.26—8.31—8.18—8.19, rozs május-juniusra 7.22—7.16, rozs őszre 7.37—7.38—7.21—7.23, zab május-juniusra 5.60—5.57, őszre 5.81—5.82—5.79, tengeri május-juniusra 5.76—5.70, jul.—aug-ra 5.86—5.89, rozs tavaszra 7.17—7.20, zab tavaszra 5.55—5.57, repe augusztus—szeptemberre 13.25—13.35 koronán.

A bécsi értéktőzsde.

A királyi berlini útjára a tőzsde szilárd, bécsi tőzsde azonban gyengült, későbbi berlini kedvező irányzatra az árak emelkedtek, úgy hogy a tőzsde nyugodtan zárult, de forgalom nélkül.

Bécs, április 10. (Magyar Napló hírlapja.) 4% aranyjárdék 97.25, Tiszai és szeredi kölcsön sorozat 140.—, Magyar vasúti kölcsön ezüstben 99.80, Magyar keleti vasúti állami kötvény 98.00, Magyar leszámlító 64 pénzártóbank 122.—, Rimamurányi vasút részvény 312.75, Magyar koronajárdék 93.65, 4%-os Magyar földtöherm. kötvény 92.50, Magyar hitelbank részvény 132.—, Magyar nyugatny. kölcsön sorozat 165.—, Kassai-odobergi vasúti részvény —, Magyar kereskedelmi bank 275.—.

Bécs, április 10. (Osztrák Napló hírlapja.) 4 2/3% panirjárdék 99.10, 4% osztrák aranyjárdék 93.45, 1890-iki sorozat 138.50, Osztrák hitelsorozat 397.50, Angol-osztrák bank 122.50, Bécsi bankjegyek 134.25, Osztrák-magyar bank 126.75, Déli vasút 25.10, Dunagőzhajózási részvény 72.10, Dohányrészvény 158.75, Csedázi és királyi arany 11.41, Német bankváltók 118.45, 4 2/3% ezüst járdék 98.95, Osztrák koronajárdék 98.90, 1894-iki sorozat 201.—.

Osztrák hitelintézet részvény 228.50, Unionbank 151.—, Osztrák Länderbank 118.80, Osztrák-magyar Államvasút 173.—, Elbavölgyi vasút 123.75, Alpesi bányarészvény 268.—, 20 frankos arany 19.26 Londoni váltóár 242.75, Bécsi Tramway 131.50, Az irányzat nyomott.

Bécs, április 10. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 228.30 Magyar hitelrészvény 182.—, Angol-Osztrák bank 123.—, Union bank 134.25, Länderbank 151.—, bankjegyek 114.—, osztrák-magyar államvasút részvény 132.80, északnyugati vasút részv. 25.10, elbavölgyi vasút 123.75, dunagőzhajós részv. 118.50, alpesi bányarészvény 158.50, májusi járdék 267.10, osztrák koronajárdék 313.—, magyar arany, 99.10, magyar koronajárdék 93.65, német birodalmi mária készpénz 119.25 ultimóra 118.42, törökországyek —, rimamurányi vasút 118.60 déli vasút —, dohányrészvény —, Napoleon d'or 19.26 Lombard —.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, április 10. (Tiszai tudósítás.) A tegnap esti közszobizto lefolyásáról szóló kedvező jelentés közszobizto részvények vásárlására késztette a spekulációt. A közszobizto részvények erre jelentősen emelkedtek, mire a közszobizto részvények is emelkedtek. Egyébként az árfolyamok csakúgy forogtak mellett nem igen változtak. Spanyol járdék gyengült arra a hírre, hogy belöldi spanyol kölcsön felvétele várható. A második tőzsdésórán általában gyöngyöbb irányzatra hajlott a tőzsde. Magán-leszámlítási kamatláb 4 3/4%.

Berlin, április 10. (Zárlat.) 4 2/3% panirjárdék 98.50, 4% osztrák aranyjárdék 99.75, Elbavölgyi vasút —, Magyar koronajárdék 93.25, Osztrák-magyar államvasút 135.75, Kassai-odobergi vasút —, Bécsi váltóár 84.30, Magyar vasút beruházási kölcsön 101.75, Alpesi bányarészvény —, Disconto-Commandit 191.60, Általános villamosági Edison 255.—, Gelsenkirchen 220.75, Laurakohé 280.75, Osztrák ezüstjárdék 97.10, 4% magyar aranyjárdék 97.50, Osztrák hitelrészvény 227.75, Déli vasút 28.—, Károlyi Lajos vasút —, Orosz bankjegy 218.15, 4% uj orosz kölcsön —, Török dohányrészvény 159.—, Olasz járdék —, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 163.30, Harpeni 237.75, Az irányzat ingadozó.

Berlin, április 10. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyeszázalkos magyar aranyjárdék 97.50, Magyar koronajárdék 93.25, Osztrák hitelrészvény 227.40, Osztrák-magyar államvasút 135.75, Déli vasút 28.—, Északnyugati vasút 207.25, Elbavölgyi vasút 115.80, Orosz bankjegy 216.10, Buschthoradi —, Orosz bankjegy —, (Ultimo) Lombard —.

Hamburg, április 10. (Zárlat.) 4 2/3% ezüstjárdék 97.95, 1890. sorozat —, Déli vasút 77.75, 4% osztrák aranyjárdék 99.50, Osztrák hitelrészvény 227.40, Osztrák-magyar államvasút 135.75, Olasz járdék 94.50, 4% magyar aranyjárdék 97.20, Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, április 10. (Zárlat.) 4 2/3% panirjárdék —, 4% osztrák aranyjárdék 99.80, Magyar koronajárdék 93.25, Osztrák-magyar bank 127.—, Déli vasút 28.05, Elbavölgyi vasút 122.—, Londoni váltóár 20.99, Bécsi bankjegyek 135.—, Villamos részvény —, 8% osztrák magyar aranykölcsön 78.40, 4 2/3% osztrák ezüstjárdék 98.20, 4% magyar aranykölcsön 97.40, Osztrák hitelrészvény 228.—, Osztrák-magyar államvasút 136.20, Északnyugati vasút 115.10, Bécsi váltóár 84.25, Párisi váltóár 81.35, Unionbank 149.50, Alpesi bányarészvény 271.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, április 10. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok januárja. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 227.50, Osztrák-magyar államvasút 137.—, Déli vasút 28.30, Osztrák aranyjárdék —, Olasz járdék 94.08, Laurakohé 279.50, Harpeni 237.90, Disconto 191.10, Alpesi —, Bécsi bankjegyek —, Szilárd.

Páris, április 10. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút 683.—, 4% osztrák aranyjárdék 98.—, Osztrák Länderbank 479.—, 3% francia járdék 101.55, Ottomanbank 577.—, 3 1/2% francia járdék 103.32, Alpesi bányarészvény —, Déli vasút 156.—, 4% magyar aranyjárdék 97.75, Párisi bankrészvény 1168, Olasz járdék 94.55, Francia törleszt. járdék 99.85, Osztrák földhitelintézet részvény 1285, Török dohányrészvény 330.—, Az irányzat nyugodt.

V i z á l l á s .

Table showing exchange rates for various currencies and locations, including London, Vienna, and others.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 10. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) 98—100 fillérig, Öreg közep (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — krajcrig, Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 107—108 fillérig, Fiatal közep (páronként 251—320 kilogrammig való súlyban) 104—105 fillérig, Fiatal könnyű (páronként 150 kilogrammig terjedő súlyban) 104—105 fillérig, — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm

mon felüli sulyban) 97—98 krajcárig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban 98—100 krajcárig. — Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 103—104 krajcárig. — III. Romániát: Nehéz (páronkint — 820 kilogramm felüli sulyban) fillérig. — Közép (páronkint 250—290 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. — Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. — IV. Romániát: Német (Stachl) Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. — Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 104—105 fillérig. — Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 103—104 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 102—103 fillérig.

Számtartási szám: 1900. ápr. hó 8. napján volt készlet 33636 darab, 1900. április hó 9. napján felhajtott 100 darab, 1900. évi április 9. napján elszállított 333 darab, 1900. április hó 10. napjára maradt készletben 33403 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 10. —

Kinevezések. A kereskedelmiügyi miniszter Nagy Elemér posta- és távírdá-főtiszt vezérlegény minőségű posta- és távírda-számvizsgálóvá, Demjén Sándor posta- és távírda-fogalmazót, a IX. fizetési osztály 3. fokozatába posta- és távírda-főtisztá; az igazságügyi miniszter Sándor József szegedi törvényszéki aljegyzőt a csurgói járásbírószághoz jegyzővé, Harsányi József rimaszombat törvényszéki joggyakorlókat a szigetvári járásbírószághoz jegyzővé; a vallás- és közoktatásiügyi miniszter Molnár Sándor miskolci katolikus algináziáusi és Simonyi Béla újpesti katolikus főgináziáusi helyettes tanórákat a IX. fizetési osztály II-ik fokozatába való sorolás mellett rendes tanórként, Halász József polgári iskolai rajztanítójelöltet a pástói állami polgári iskolához, a XI. fizetési osztályba segédtanítóvá, Gaál Ilona okleveles kisdedóvónőt a választi állami kisdedóvóház kisdedóvónővé, Simon Erzsébet okleveles kisdedóvónőt a nagy-ugrci állami kisdedóvóház kisdedóvónővé; a szegedi itélőtábla elnöke Csorba Lajos végzett joghallgató

kaposvári lakost a vezetése alatt álló itélőtábla kertletébe díjazott joggyakorlókká; a pécsi itélőtábla elnöke dr. Nagy Béla keszthelyi lakos végzett joghallgatót a pécsi itélőtábla kertletébe díjazott joggyakorlókká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyi miniszter Bogdán Elek kolozsvári itélőtáblai és Öservinka József deségi törvényszéki írodatisztokat kölcsönösen, Kiss Lajos közép-vidéki törvényszéki és Rákosi Béla gyergyó-szentmiklósi járásbírói irnokokat kölcsönösen áthelyezte. — A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Springhöl Amália majszóci és Cziedler Ilona szentantali állami óvónőket, Lukács Katalin választi állami óvónőt a zajtoni állami kisdedóvóház áthelyezte.

Pályázatok. Bíró a debreceni törvényszékénél 14 nap. Több pénzügyi vizgató a zala-egereszi pénzügyvizgatószághoz május 31-ig. Díjnok a fagarasi járásbírószághoz 14 nap alatt. Szolga a nagybányai bányavezgatószághoz május 10-ig. Aljegyző a gyulafehérvári járásbírószághoz két hét. Aljegyző a malackai járásbírószághoz két hét. Pénztárnok a székesfehérvári adóhivatalnál 14 nap. Irnok a győri itélőtáblához 4 hét. Ellenőr a szombathelyi adóhivatalnál két hét alatt. Hivatalosolga a pénzügyminisztériumánál május 10-ig.

Evenként 4 huzásban
játsszanak az 1907. évig az
OLASZ
vörös kereszt sorsjegyek.
Főnyeremény 35000
líratól 15.000 líráig

Kapható 21 havi részletfizetésre,
havi befizetés darabonként 1 korona 35 fillér.
Már az első részlet (és 25 fillér portó) kifizetése ellenében kiadom a sorsjegyek sorsozatát és számtár tartalmazó részleírtet, azonnali jétékkel.
Legközelebbi huzás május hó 1-én
Legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek legalább nyernie kell.

35 líratól 45 líráig.
Fleissig Sándor
bank- és váltóháza
BUDAPEST,
VII. ker., Erzsébet-körút 2. szám.
hol a m. k. sz. osztálysorsjáték
240,000 kor. főnyeremény nyeretett.

Czerny-féle legjobb a szájak és fogaknak.
OSAN
1 üveg Osan-szájvíz-esszencia ára 1 kor. 76 fill.
1 doboz Osan-fogpor 88 fill.
Kapható minden gyógyszertárban, árucseréiben és lí-teszertárban.

Titkos betegségeket
meggyógyíthatunk és sebeket, az őnfertőzéstől utóhátra, az égysértől főről, megválaszthatjuk a bukkor utóhátra, nemcsak női betegségeket, hanem férfiakat is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magyarságnak egyike főképpen a börténbetegségeket gyógyít az egészséghez vezet, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. Garai Antal
orvos, sebész, szemész és szülészeti doktor, volt császári kir. orv. főorvos
RENDEL: naponta d. e. 10 órától óráig délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobbsá figyelemmel válaszolnak és gyógyászerrel foglalkoznak a legújabbak és legújabbakról is gondoskodva leír.

Nőknek külön váróterem.
A gyógyászerrel és a szülészet: Dr. Garai Antalnál meggyógyíthatjuk a NŐI BETEGSÉGEK, UTERINÁRIUS, 10-15 évtől kezdve meggyógyíthatjuk a nem betegségeket és ezek őszeregyre gyógykezeléséhez elvárni könyv, volt ár 2 írt 50 kor. most csak 30 kor. A könnyű női betegségokról is gondoskodva leír, 1 írt beszállítást meggyógyítva 50 kor. utánvétel mellett.
A könnyű férfiak: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemek által átvihető. — III. Az őnfertőzés és az őnfertőzések. — IV. Huzadékok (trümp) és huzadékok (kürt). — V. A bukkor (alphia). — VI. Fehérvény. — VII. Eü-vények leírása. — VIII. Női magyarság. — IX. A ivarszervek megbetegedéseinek főnyelve, prostitúció.

A 20-ik század
víványa talán, hogy a t. e. butorvásárló közönség egyes égek cselofogására által mint az árak leírása, magánlak berendezések eladása, csak kevés használt butorké vétele és eladása révén tévútra vezetett magát és igen tanácsos lesz, ha a t. e. butorvétel a jelen körülmények között óvatosok lesznek, mert butort csak egyszer szokás venni, de ekkor jó minőségben s ez csak egy érhető el, ha szolid és kiterjedt veőkörrel bíró butorvező fordulunk, a minő van elég s ezek közé bátran és szoronytelenség nélkül sorolhatjuk évek óta főnálló s az egész országban a legjobb minőségnek őrvendő cégünket, mert kizárólag saját kézműves és legjobb minőségű kárpítás- és asztalos-árukat árusítunk a legutányosabb árak mellett. Személyes meggyőződésünk céljából a t. e. butorvásárló közönség b. látogatását kérve, maradtunk

Sárkány és Schütz
kárpítószok és díszítők.
VII. ker., Erzsébet-körút 12. sz. a New-York-kívázt állíttatban.

Elég
a gyermek korát megelölni, hogy egy jó állás, remek gyermekétönyt 4 írtól kezdve beküldhessünk.

Elég
versenyképességünk bizonyítására, hogy már 12 írtó csinos férfi-felöltök és öltönyök kaphatók.

Elég
azon tény, hogy meg nem felelöt kicsorölünk vagy a pénz visszafizetjük.

a kiterjedt helyiségünk megtekintése, hogy árunk kiválóságáról és azoknak eddig el nem ért olcsóságáról meggyőződjön.

Az „Angol szabó“-hoz
KOHN HEILMANN ÉS FIAI
elsőrangú férfi-, fiu- és gyermekruha-áruház
BUDAPEST,
IV. ker., Károly-körút 12. sz. földszint és első emelet.
Szabott árak. Kérjük a pontos címre ügyelni.

Rövid zongora!!!
alig használt, terjedelmes szép hanggal, elegáns külsejével, írásbeli jótállás mellett 270 írtórt eladó.

Éder Antal Gyula
zongorateremben
IV., váci-utca 28. sarokház.

Titkos betegségek szakorvosa
gyanút, gyors, alapos és könyvelés módon biztos gyógyást óhajtó szűveőknek. 20 éves váraklat és mátrák gyakorlati tapasztalatainnál fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.
egyetem. orvostudor
gyógyít férfiaknál és nőknél foglalkozást zavarr nélküli mindennemű bármely régi kelótó

Nemi betegségeket
ugymint húgyszófolysát, hólyag- és vizelet bajokat, bukkorósebeket, sypillist, őnfertőzést eredő idegbajokat, a legmaktaosabb, börténbetegségeket és szépségbájkákat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat
(impotencia)
megleő biztos eredményrel gyorsan a legújabb módon.

Remdelő-intézet: Budapest, VII. Kerepeid-ut. 14. sz. 1. e.
Rendelés: délelőtt 10—11-ig, délután 3—8-ig.
Külön váróterem. Külön be- és kijárót.
Levelekre részletes válasz.

Utolérhetlenek
szépségre és jóságra nézve az én valódi svájci

brillánt-fekete-acél
savonnetto-remontoiraim, duplán fedte három brillánt-fekete-acél köpenyzővel, iron finom precizitás minivel 13 évtől kezdve aranciaival, szabad, belső mutató igazításával, opál csillámosítással rendelés, a karika, a mutatók, képzényel és korona valódecső aranydouble. Ezek az órák elegáns kiállításunknál továbbá állanios telésre találhat őnkínöndöttől előzetesen írtordják.

Az óraconzállást a vízmentes kijelölés csak 5 írtórt.
Brillánt-fekete-acél női órák nyíltak nagyon finom kiállításban 7 írt. Az óráknak hozzá-illő női vagy női aranydouble-órák is kaphatók. Nem tehető kicsorölötök vagy a pénz visszazadatok, tehát nincs kockázat.

SPIERING JÓZSEF, BECS, I., Postgasse 2.
Nagy képes árjegyzék őráról, láncokról, gyűrűkről stb. ingyen és börtmentve.

Magyar kir. államasvutak. Üzletvezet. Zágráb.
Pályázati hirdtemény.
A magy. kir. államasvutak Fiume állomásán 2 tüzőrségi felvígázóí és 8 tüzőri állás töltendő be. A tüzőrségi felvígázói állások 840 korona, a tüzőri állások évi 500 korona fizetés, a szabályszerű lakáspenz, a Fiume részére jelenleg megállapított drágasági pótlék és szolgálati ruházat éltözvetelivé vannak egybekötve. Felhívatomk mindazok, a kik ez állásokra pályázni óhajtanak, hogy pályázati kérvényeiket kelő okmányokkal felszerelve a zágrábi illetvezettséghez legkésőbb f. évi április hó 18-ig nyújtsák be. Később beérkező kérvények nem vétetnek figyelembe. A pályázók okmányokkal tartoznak igazolni, hogy magyar honpolgárok s a magyar nyelvet tökéletesen bírják, hogy 18-ik életévüket betöltötték, de 35 évnél nem idősebbek, hogy tényleges katonai szolgálataikat kitöltötték, vagy a katonai kötelezettség alól felmentveék, hogy ép és egészséges testalkatúak, erkölcsi tekintetben fődhelden előéletük s vagyoniilag rendezettek. Okmányokkal igazolálandó továbbá, hogy a pályázók a tüzőri teendőkben kellő jártassággal bírnak, a tüzőrségi felvígázói állásokra pályázók azonban álló lakatos, vagy rőzműves mesterségek egyikében jártasak. Iskolai képzettség szempontjából a tüzőrségi felvígázóktól a középiskolák 4 osztályának megfelelő képzettség, a tüzőrkötől pedig az irni olvasni tudás és a számtalan elemiben való jártaság kívántatik. Rendelés d. e. 8—1-ig d. u. 2—8-ig. Levelekre díjmentesen válaszolattik. Prospectus ingyen.

IMAKÖNYVEK
A LEGSZEBB ÉS LEGOLCSÓBB IMAKÖNYVEK A RÓMAI KATHOLIKUS IFJUSÁG SZÁMÁRA

*** ÜDVÖSSÉG UTJA ***
Ökötöl- és imádságokönyv római katolikus leányok számára.
Szerkesztették
Papának Ferenc és Zeiliger Vilmos **
budapest-terézvárosi káplánok
Ára díszes vászonkötésben . . . . . 1-20 írt

*** ÁHÍTAT GYAKORLATAI ***
Imák és énekek. A r. kath. ifjúság építőedése írta: SZEPESI IMRE.
Ára díszes vászonkötésben . . . . . 1-40 írt

Megjelent és kaphatók:

LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fia) császári és királyi udvari könyvtérkeskedésnek kiadóhivatalában BUDAPEST, Andrássy-út 21.

Postzó széjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszú, elegendő 1 írtól öltözetre ennyibe kerül.	2 írtó 50 írtól jó, 3 * 10 * jó, 4 * 10 * jó, 7 * 10 * finom, 8 * 70 * finom, 10 * 50 * igen f., 12 * 40 * angol, 13 * 15 * kanz.	valódi gyanú- jelzőbol- szövetből.
---	--	---

Egy vég fekete azonosítványoz 10 írtó.
Föltöltőszövetek méterre 3 írtó 25 írtól jobban. Loden gyönyörű szemében, egy vég 6 írtó, 1 vez 9 írtó 30 kor. Peruwenne és Dooking, állami, vasatki hivatalnok ruházatok és bírói társzövetők. Ige-finomabb karmazok és evertók, valamint egyenruha-posztókat, pénzügyőrség és csendőrség számára stb. gyári áron küld a szállítási költség ismert

postafizetkár
Kiesel Amhof, Brünn.
Mintak ingyen és börtmentve. — Mintához szállítás.
Figyelemztetés: A t. közönség különösen ügyelmezettik, hogy a posztók árak, ha lévettéknél hozzájak, sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetlen útján vászrolják. A Kiesel Amhof bírati rög az ösöz s szöveteket valósalág gyári áron küldi a engedményt nem számít hozzá

Ideg- és nemi betegségek
macacs vér- és börtbajok, mint gyoneségi állapotok raddikális gyógyítására páratlan sikerű gyógyhatásait folytatán legmelegebben ajánljuk

Dr. Mitzger Tivadar
HIRNEVES
HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI
RENDELŐ-INTÉZET
Budapest,
VI. ker., Teréz-körút 44. l. emelet.
Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytatán honorarium teljes gyógyulás után is fizethető.
Rendelés d. e. 8—1-ig d. u. 2—8-ig.
Levelekre díjmentesen válaszolattik. Prospectus ingyen.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárlunk szolid és izléses

URI-, FIU- ÉS GYERMEKRUHÁKAT

Neumann M.-nél, Budapest, Múzeum-körut 1. sz.

Lelkiismeretes kiszolgálás, mint az egy szolid cégnél természetes.

A ki jó servkötőt akar, forduljon bizalommal alantli céghez.

Ajánlja kizárólag saját gyártmánya servkötőit, haskötőit, egyenestartóit, suspensziókat, valamint az összes betegápoláshoz szükséges kötszereit. Köszit minden testnek Orthopedfűzőket, mulabakat és keszket és minden a szakmába vágó kötszereket. Hivatkozom arra, hogy számos éven át a külföldön, kórházokban, mint sebészeti kötszerezés dolgoztam és munkám a legjobb tanácsok a legjobbak bizonyult. Servkötő-megrendelésénél kérem a test körmértét és hogy jobb, bal vagy kétoldali sérvetű szükséges. Ara egy oldara 4 frittól 6 frittig, két oldalra 8 frittól 10 frittig. Kizárólag egyedül fűrártak valódi francia és angol gummi és halállyag küllőrengésben, tucata 1.20 frittól 6 frittig. Párisi óv-spongya Safeti-Sponges, tetia 4 frittól 6 frittig, Pessarium oclusivum (máhvédő), hölgyeknek nélkülözhetelen, drága 1.50 firt. Megrendeléseket pontosan eszközöl a legnagyobb dícsertő mellett!

RADVÁNYI L.

sebészeti kötszer-gyáros Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 36.

POSZTÓMARADÉKOK

minden célra, melyek posztószétküldési világáruházamban visszamaradnak, kicsinyben, rendkívül olcsó árakon adtnak el.

Stikarovszky János

Budapest, V., Erzsébet-tér 16.
Maradékekból minták nem küldhetők.

Titkos betegségek

gyógyítására e specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján.

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyít legrovidebb idő alatt biztos sikerrel ferdáknál és nőknél: húgyócsfolyást, hólyagbajokat, bna-kóros sebeket, syphilit, ennek következményeit, makacs bőrbajokat és az énfertőzésből támadt idegbetegségeket.

Meglepés az eredmény fértől gyengeségűnél Ompe-tentia) új fátal, mint öregbő egynekad.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerék.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körut 12. sz., (Dohány-utca sarok, 1. emelet).

Bejárati a lépcsőnél. Külön váróterem.

Rendelés éjjeli 9-3-ig, este 6-8-ig.

Kerékpárosok figyelmébe!

Nagyobb bevásárlás folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a legjobb gyártmányu

kerékpárokat

olcsó árakon adhatom el.

Egyszersmind bátorodom a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Tattersallban lévő „Velodrom” kerékpáriskolám egész napon át a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Kiváló tisztelettel

Herbster Károly

Budapest, Károly-körut 9.

BARTOS és KRISZTICS

asztalos és kárpitos butor-raktár

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13, csak az I. emeleten.

Szállítás Budapest és környékére költségmentesen.

Allandó nagy butor-kiállítás.

Nagyobb vételeknél díszítő díjmentesen.

Butorok menyasszonyi kelengyékre

a legmodernebb styben, jó, száraz anyagból, három évi írásbeli jótállással, a legmérsékeltbb árakon.

Hallatlan árleszállítás.

Betyárok.
Történetek az alföldi rablóvilágból gr. Ráday korában.
Előbb 2 K. most 80 fillér.

Brédy:
Fehér könyv. Új regény és egyéb dolgozatok. 1-ső kötet.
Előbb 2 K. most 1 K.

Darwin:
Az ember származása és az ivari kiválás.
Előbb 3 K. most 1 K.

A szabadság vértanúi.
Regényes korrajz.
Előbb 2 K. most 1 K.

Egy szegény ifju története.
Fennlét Octave-tól.
Regény.
Előbb 2 K. most 60 fill.

A világ vége.
Flammarion Camillától 43 képpel.
Előbb 2 K. most K. 1.10

Mámoritó történetek.
(Maupassant.)
Előbb 1.60 most 60 fill.

A bánya.
(Ohnet).
Előbb 3 K. most 1 kor.

Jó madarak.
(Ujdonság!) Ujjab törvényeszi karcolatok.
Előbb 2 K. most 60 fill.

A háromszoknyás leány.
(Kock Pál).
Előbb 2 K. most 50 fill.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében. 2 koronán alóli rendelések csak az összeg előzetes beküldése ellenében eszközölhetnek.

ANTISEPTIKUS

Hölgy-óvszer

Rég elismert és natásában biztos, feleslegeső tesz minlennemű gyöngédelen gummi és spongya cikket, 1 dooz (12 db) pontos használati utasítással 3 korona. — 3 kor. 50 fill. előleges beküldése mellett bormente. Gyors és dískert szétküldés. Kapható a feltalálónál: **László József** gyógyszerész, Marsa-Ujvár Erdély. Budapesten: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12. és **Kerpel V.** gyógyszerész, Lipót-körut 28.

Olaszország Remekai.

Olaszország és az olaszok műkincseinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye.

Remek diszalbum hosszúszukás negyedréte formában.

A teljes mű 30 füzetből áll, ára füzetenként 1 K. 20 fill.

Megjelenik havonként kétszer.

A magyar kiadás szerkesztője: Boross Vilmos.

Igazgató: LAURENCIC GYULA.

A kiadásunkban legközelebb megjelenő, páratlanul szép és gyönyörű diszalbum, mely minden részében kizárólag a legkiválóbb intézetekben készült, művészi elrendezésű és fényes kiállítású, valamint nagy, pompás és tiszta fényképfelvételei által elsőrangú alkotásként hódít majd az egész művelt világón. — A műbe felöltelt képek, melyek teljes és tiszta egészét képezik Olaszország természeti szépségeinek és gazdag műkincseinek, az olasz vidék beható ismerete s az ottani építészeti, festészeti és szobrászati páratlan műveinek alapos tanulmányozása alapján választattak össze és rendeztettek el.

A füzetek két hosszukás nyolcadrés oldalán a szerkesztő joles tollából, aki alapos ismerője Olaszország tájainak, népének és műkincseinek, lebilincselő szöveg szorgalmatmóltó cícerone gyanánt. — E mű össze nem hasonlítható az eddig Olaszországról megjelent seletjes vásári munkákkal és ezek elmosódott és tisztátalan nyomott elchibével; e diszalbummal

monumentális remekművet alkotunk

az olasz klasszikus földről, olyan nagyszabásu művet, melynek értéke minden időben maradandó lesz s a melynek jelentőségét az Olaszországot szeretők és ismerők legszélesebb köreiben éppen úgy, mint a művészetet kedvelők, művészek és tudósok között a legmelegebben fogadják és elismerik.

A képek hibátlan tisztasága és azoknak a legpróbb részletig tökéletes élessége folytán a remekmű egytuttal nélkülözhetetlen munka a művészek különböző ágának tanulmányozásánál.

A füzetek 1 korona 20 fillőryi ára e terjedelmes és nagybecsű művészi teljesítmény mellett páratlanul olcsó.

Előfizetések elfogadtnak a

„Budapesti Napló” kiadóhivatalában (Budapest, VIII., József-körut 18.)

Előfizetési ár:

6 füzetre	7 korona	20 fillér.	18 füzetre	21 korona	60 fillér.
12 „	14 „	40 „	30 „	36 „	— „

A kiadóhivatal, Budapest, V., Mérég-utca 11. szám.

A munka elkészülte után bolti ára lényegesen magasabb lesz. — A második füzet kiadása után kéthetenként egy-egy újabb füzet jelenik meg. — Az egész mű 1900 karácsonyra készen lesz.

Minden azo egyzersi bojtattas pest betikből 2 kr. Cimmel ellatott hirdotekeirt kulon 30 kr. kincsirt belyogdj jár.

APRO HIRDETÉSEK

A hirdetesekre dijmntesen ad felvilagositast a kiadohivatal: Jozsef-kortut 18. szám.

Levelből tudakozásra ingyen adunk felvilagositast, csak a valaszra szukseges belyeget kell mellékelni. Tudakozadosoknál a hirdetes számát a kiadohivattal mindig közföldni kell.

APRO HIRDETÉSEK és ELÖFIZETÉSEK

felvettünk a BUDAPESTI NAPLO részere a kiadohivatalban Jozsef-kortut 18. számra a következo dohad-taszokban:
Breuer nevére, Teréz-kortut és Podmaniczky-utca sarak.
Nemesceke-féle tózsede Pe-tófi-ter.
Benda Jozsefné, Andrassy-ut 50.
Sopronyi V., dohany-nagy-tózsede, Kerepesi-ut 1.
Deutscli Miksa, Andrassy-ut 35.
Szaót Mór tózsedejében Keskeny-méző utca 14.
Wettenfeld Jakob, Király-utca 1.
Eloekner J. hirdetesí iroda IV. Sütö-csöke u.
Elek Bernát hirdetesí iroda V. Fardö-utca 4.
Fischer J. D. hirdetesí iroda IV. Zsibarus-utca 7.
Goldberger A. V. hirdetesí iroda IV. Vac-utca 9.
Haasenstein és Vogler hird. iroda V. Dorottya-u. 9.
Leopold Gyula hirdetesí iroda VII. Erzsébet-kortut 14.
Mosse Rudolf hirdetesí iroda VII. Karoly-kortut 9.
Schwarz Jozsef hirdetesí iroda V. Marokkó-u. 4.
Tanczer Gyula hirdetesí iroda IV. Szerviz-ut 8.

Édes öregem!
Épvede várom a pillanatot, midőn karjaimba zárhalak, a jelzett időben ott leszek. Az ígért ékszer nem ved meg, e helyett kérek hozz nekem egy példányt a Kereskedelmi Vegyészeti című híres könyvből.
Bizonyára fogod tudni, hol szereztél ez meg. Ahova megyek, mindenütt ott látom ezt a könyvet, és a hol megyek, oda beledőntötték a jölet. Oszdolgoktat bevezélek az ersei a könyvről. A tanácsok Eméjja 3000 forintnál többet szerzett a mult évben e könyv utmutásai nyomán, a szöke Joánka ezzel szerezte egész hozományát (a jövő héten lesz a lakodalma), az adószíték (akik két év előtt a néni házában laktak és a hol szegények voltak), a mióta meghozattak, dusüdködnak minden jobán. És emlékszem-e a sarki szatócsra, az örökön-örökké panaszkodó Weizra (a kilenc gyerekeivel), ez az ember dusgazdag lett és csupa megelégedés (a gyerekek sem olyan rongyosak már). Most rendez be egy fényes füszerüzletet, ahol négy segédet fog foglalkoztatni. Maga mondta, hogy ő is mindenét ennek a könyvnek köszönheti. Szántalan kérdésre majd személyesen, ha ugyan lesz rá idő, hisz oly régen nem láttalak. Légy pontos és ne feledd a könyvet.
Isten velél, ezerszer csókol Boriskád.
Patyám.
Leveled hiába kerestem. Rendkívül nyugtalanul várálak csütörtökön, Imádod. 5889

Ngyal.
Férfini szent becsületessémet adom arra, a mire körtél, Reméltem nem kételkedél bennem. Izen nevezem esett, lelkeim sirt — de megiettem mindig. A másikat illetőleg ne felej, nem fog megtörténni — számoihi fokoz azzal, hogy iyi ádozatra más nem képes. Én minden — és más? Istenem, mily iirtóztató gondolat maradosta lelkeimet! A haradikait illetőleg nem kellett volna úgy felszínre hozni azt. Az utódigyis, úgy is megvetésre méltó abban az értelemben, de erri szó sem lehet — én legalább eltemettem ezt a gondolatot, mert érti szerelmemet, ellenkezik a céllal, mely kellem előtt lebeg. A tisztá, igaz, mély, Isten szikrájének nyilvánuló szerelmeknek nincsen salakja. Kérlek ne beszélj többet erről. Borus a kezeim — szomoruka zavaim, de nincsen-e okom arra? Töled várom üdvömet — s to félsz megadni azt nekem. 5990

Vasuton
10-én reggel először látott kicsiny feketét, ki utánam könezt, kérem írja meg "Nyék Gyors" címre ide vagy Budapest főpostá restante hol s hogyan lehet találkozní. 5993

Keresetük
a mult évben teljes érettséget tett gimnazista, ki kénesnek érzi magát egy korosabb embertársaságban gimnazista érettségire előkészíteni. Tanítsa ide naponta 4 órától 6 óráig Csakiss szegénysoron egyesnek pályázzanak. Ajánlatok a tanítási díj közzélével a kiadóhivatalban. "Érettségi" címen. 2867

Házmasternek
ajánlókik egy jelenleg is oly minőségben levő tisztességes egyén. Címe megtudható a kiadohivatalban. 2712

Ügyes
expedíós lány, ki egy nagyobbi fővárosi lapnál néhány évig volt alkalmazva, lapexpedíósiba vagy könyvkötészetbe ajánlókik. Címe megtudható e lap kiadohivatalában. 2868

Kitűnő gyermekruhavarróné,
A nagybecsűlt előkelő hölgyközönség figyelmét bátorítkodom ezenél felhívni, miszerint a legegységesebb és a legkényesebb izléseknek megfelelő gyermekruhákat jutányosan elővállalok. Jóél Mór ur gyermekruhás-szalójában évekig működtem. Cím e lap kiadohivatalában. 2754

Egy izraelita
nevelő, ki már régebbi óta működik e pályán, állást keres mint háztanító, vagy mint hitoktató vidéken. Szives megköresetek kér e lap kiadohivatalában "Szorgalmas és lelkiismeretes" jellege alatt. 5566

Előkelő
magyar állami hivatalnok a lezserenyehb feltételek mellett házfelügyelői állást keres. Cím a kiadohivatalban. 2345

Intelligens
urbhlyg teljes ellátást keres. Szöröny, de rendszeres polgári kosztot és tisztá kis szobát. Lehetőleg nem messze a Kerepesi-utól. Ajánlatokat e lap kiadohivatalába kér "Helen". 2860

Ngyal évi!
Édes szivem! Boldog ünöpeket. Vágródnom utánad; szivem jobban fáj, mint az előtt. Ezerszer ölel és csókol — 4d. 5991

NINCEN TÖBBÉ NELKÜLÖZÉS ! ! ! : NAGY VAGYONT, ÓRIÁSI JÖVEDELMET.

naponta 20-30 kronát, de évente legkevésbé 5-6000 kronát szerezhet mindenki könynyű otthoni munkával — társadalmi állásra való tekintet nélkül, a ki a "Kereskedelmi Vegyészeti" című könyv legújabb, két-szeresen bővített és javított kiadását megrendeli. Ez az ezer ember hajhász munkát és mellék-foglalkozást eredménytelenül, pedig csak e könyvet kellene megrendelnie, mert általa 540 új foglalkozás sajátítható el, melyek bármelyikével, előképzettség és tőke nélkül férfi, nő, gyermek könnyű és jövedelmező megélhetést biztosíthat magának. A könyv előtűt kiadásának bolti ára 6 kor. volt, ennek dacára a legújabb, két-szeresen bővített kiadást, a mig a csekély köszielt tart.

2 kor. 60 fillér kedvezményesen árért még pedig az országunk posta-talványon előzetes bekioldése esetén portmentesen küldi meg minden-kinék a "KERESKEDELMI VEGYÉSZET" könyvkiadó hivatala UJPEST, Lőrinc-utca 24/6. szám

Ügynökök esetleg
ők is, kik a fővárosban és környékén magánkö-rosben ismeretsegelbirnak, kelendő fogyasztási cikk előadására magas jutalék, esetleg fizetés mellet felvevettnek. Jelentkezni csak délelőtt lehet. Cím a kiadóhivatalban. 5992

Övadákképes
29 éves fiatal ember jelenleg egy nagyobbi intézet hivatalnok, mint pénéziáros, vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatok kérek "2000-3000 korona." 2723

Magyar gyorsíró-
nyelvi a Remington és Yost-répet kitűnően kezeli, hosszabb idő óta íródában működik, állását változtatni óhajtja. Szives megköreseteket "Szorgalmas" jellege alatt a kiadóhivatalban. 2800

Az anyalföldi
rendező-pályaudvar mellett egy saroktelek 376/60 ól ölesön eladó. Cím a kiadohivatalba. 2744

Kutyakedvelők
figyelmébe. Ritka szép tarka him dán dög elé költözés miatt száz koronáért eladó. Cím a kiadohivatalban. 5985

Tözsédet,
tejsarnokot vagy kávé-mérést keresok jóforgalmu helyen átvetéltre. Ajánlatokat "K. M." jellegével e lap kiadohivatala továbbít. 2870

Utcai szoba
szépön butorozva, különbőjárattal, distinctivált nagyosan urnövelő kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5986

Különbejárati
féregmentes, tiszta, csinos butorozott szoba a Teréz-körtuton azonnal kiadó az Andrassy-ut (Oktozon) közelében. Cím a kiadohivatalban. 2866

Női Kérekárp
kitűnő amerikai gyártmányu, alig használt, ócsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2871

Jókarban
levő pedalos cimbalom jutányosan eladó. Cím a kiadohivatalban. 5988

Kiadó.

Egy butorozott szoba és konyha a Hermina-utca, a villányos vasuti megállóhely közvetlen közelében, gyönyörű helyen, jutányosan kiadó a nyári idényre. Cím a kiadóhivatalban. 2869

Kitűnő
karban levő uti vereménygépj jutányosan eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2855

Budai nyaralóban
esetleg a Svábhegyen, Zugligetben, vagy a Lipótmező környékén butorozott szobát keres fiatal hivatalnok, mersőket díjaz. Esetleg 2-3 szobát több hivatalnok. Szives ajánlat "Buda környéke" címen a kiadohivatalba kerütk. 2843

Csinos
fiatal intelligens urinó ajánlókik jobb üzlethez pórtár szűnek előadására, szép irással bír, irodákba is alkalmas, esetleg biztosítékai is rendelkezik Cím a kiadohivatalban. 2857

Butor részletfeladásra
éves lakók, hivatalnokok, egyházkörszervek és tiszturknek öleső árban és ölfőnyös fizetési feltételek mellett eladnak. Andriasy-ut 95. földsz. 7. 5993

Ökmányszerző Vállalat!
Mennyasszonok Völögyének. Az ország Eszkétisi Ügynövőség Budapest, VII. Kerepesi-ut 14. szám, mindenféle ökmányt megszerez. Keserüztívizsi és étváljalja a házassági "diszpenzációkat", névmagyarosítást, minden-fajta tiszti és katonai ügyeket, uttevél. Állampolgárságot, örökelfogadási ügyeket és külömbözö engedélyk megszerezést jogtanácsosa segélyével. — Beszerzi a házasságközteshez szűksűcs összes ökmányokat, engedélyket, elvegzi a ki-hirdetes körüli utat. Amerikai s minden külföldi megbízásokat lebonolít. Ügynövü: Kistelek! I. Szegényeknek ingyen áll rendelkezésére a vállalat.

500
házhely eladó Kispeszt-Szent Lőrincen. A vételár egész, fél- és negyedéves, sőt négyeszereslenteletti heti egy krajcárs részletekben is törleszthető. Ezen házhelyek villák, családiházak és gyárak építésére rendkívül alkalmasak. Folyó évi május 1-től 500000 forint villamos közelekedés. Bővebb felvilagosítás szerezhető Schiffer Miksa ökl. mérnökönél. Budapest, VI. Szob-utca 5. Podmanitzky-utca mellett és a postamasternél-Szent-Lőrincen Díjfosar.

A legjobb szivarka hüvelyeket
árusítja az Urania szivarkahüvely bizonyányi raktár Budapestben, Kertész-utca 35. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Szepességi kárpátí fenýborovicska,
valódi, legfinomabb minőségű, kis üstben égetet, állott régi, egyike a legörögsebbesbb itatoknak, kiűnő szeg gromorjában, hathatós étvágygerjesztő, a vesék működésére szerlelt kedvező hatású. 5 kilós palack bérmentve, utánvétele mellett 3 frt 75 kr. Ganovszky Gusztáv fenýborovicskatermelő. Szepes-Szombat (Szepesmegye).

ESZÉRGÖZÖNŐ,
erkekdesznöl vegyenek 30 kreót Réthy-féle pemetőfúrókat!

Bisznuós
finom fűsűt, 30 krajcár kölőja, 10 kilós vételme! 28 kr. Perlesz gyára, Budapest, IX., Sorokszári-ut 17. 2183

Szivarka-hüvely
nagyban árban kapható **Kohn Simonnal,** BUDAPEST, VIII., Jozsef-körtut 5. Minta bérmentve és ingyen.

ERKENYI-féle
szünetelt "N E R V I N" nagy íveggel 80 krajcár. Legjobb: esz, kösvény, esontbántalmak, derékfájás és szaggatás ellen.

Magy. kir. Államvasutak. Üzletvezet. Debrecenben.
Pályázati hirdetmény.
A m. kir. államvasutak alulított üzletvezetősége pályázatot utján biztosítási kívánja 1900. évi július 1-től három egymás után kövekező évre azon egyenruhákát, a melyeket hivatalnokai szolgálat közben viselni tartoznak.
Az ajánlatok 1900. évi június hó 10-ig, a bánatnapig, az üzletvezetőségi kényvára 1900. évi július 1-től három egymás után kövekező évre azon egyenruhákát, a melyeket hivatalnokai szolgálat közben viselni tartoznak.
Az ajánlatok 1900. évi június hó 10-ig, a bánatnapig, az üzletvezetőségi kényvára 1900. évi július 1-től három egymás után kövekező évre azon egyenruhákát, a melyeket hivatalnokai szolgálat közben viselni tartoznak.
A pályázatra vonatkozó részletes szűlítási feltételek az üzletvezetőség anyag- és leltár beszerzési ígyszólályában megtalálhatók, vagy postai utján megrendelhetők. Postán való szűlítés esetére a 20 fillér postaköltségek bekioldendők.
Debrecen, 1900. ápr. 6. Gyagar kir. Államvasutak Üzletvezetősége Debrecen. (Utánnyomás nem díjazt.)

Zálogházi
cédlulát veszek. Eladók 13 latos ezüst évökeszűket, grammja 5 kr., gi-randoiókat, gyertyatárókat, hátulakát, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst évöszűköz 6 frt 50 kr., teljes 12 szemelyre való teljes évökeszűket 138 forint kezdve, dus vá-laszték mindennemü ezüst mütvös tárgyakban, arany ferliciók és kö-löggová, grammja 35 kr., masszív arany gyürük 2 frt 40 krtól, tula remon-torórák 6 frt. Grünberger Ármén Béla örökös. Budapest, IV. Városház-ter 9., Isten 23. Harisshazar. Képes árjegyzékét bér-mentve és ingyen. Részletfeladásra is.

Magy. kir. Államvasutak. Üzletvezetőség.
Hirdetmény.
Ezenél közhírre téteik, hogy a vasuti koscsiban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. böröndök, táskák, kalapok, ruha és feléromieük, botok, napranyók és esernyök stb., az alább felsorolt állomásokon árverési alkalmával azonnal készűnjőfőzötés mellett el fognak adatni.
Debrecen Állomáson f. é. ápril 12-én d. e. 9-kor.
Szeged áll. f. é. ápril 19. d. e. 9-kor.
Arad Állomáson f. é. ápril 26. d. e. 9-kor.
Budapest, 1900. március havában. Az igazgatóság.

A budapesti Kávemagazin bérmentve küld **Cuba Mocca Java Gyöngy**

postán utánvétellel **3 kiló frt 4.80.**
Belák István BUDAPEST, VII., Rottenhiller-ut 4.

Köznepszitály.
Ferenc Jozsef-kabát 4 frt
Jaquet " " " " 3 frt
Frack " " " " 5 frt
Nadrág " " " " 2.50.
Rothberger Jakob,
Kristósför 2. 1-ső emelet

Urasági butorokat
villa vagy szállóba berendezéseket, szőnyegeket, lámpákat, olajfestményű képeket, veszek és eladok vagy újakkal becserelek. Nagy raktár használt és tiszta állapotban levő baroque, angol, 6-nömet és antique stílyű láda, ebédli, szalon és uri szoba berendezéseket, valamint szőnyeg, lámpák és valódi olajfestmények egyzersi polirotozott és matt butorokban. Budapest, Kerepesi-ut 64. I. emelet.

Ujdonság!
MAKAI EMIL:
Tudós professzor Hatvani.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Az országos magyar gyorsíró egyesület

Báthori Dezső
középszkolai tanár ur vezetése alatt e hóban új magyar és német nyelvű gép- és gyorsírási tanfolyamot nyit. Jelentkezőket felvesz a „YOST” írógép részvénýtársaság Erzsébet-körtut 9-11. New-York palota

alkalmi vétel!
Könyvszerelés folyán megvett a m. öklőközség alkalmi árban, árverésen stb. kiad-olható legjobb készítényű írtabernozóeszközök és pedig teljes hátd, ebédli, szalon-fő-főszoiba e vitrolált tárgyakban és vitrolált tárgyakban a közösen közösen közösen alkalmi butorok telepe Budapest, Dorottya-utca 5. sz. 1. emelet.

Képes levelező lapok
Magyar művészek újabb alkotásai után.
Finom fénynyomat. Hazai késtémény.
Badits Ottó: Vagyok olyan legény mint te.
Bihari Sándor: Munka után.
Innocent Ferenc: Fátvöltanc.
Karvaly József: Vásárija.
Konok Ida: Havasi páztorok.
Margitai Tibamér: Ronót Pál hitóriája.
Márk Lajos: Ezernyelcszázszubban.
Márk Lajos: Terefe és Szerelmi dal.
Neogrady Antal: Veszett boldogság.
Senyoi Károly: Szökőkút, Keszkepásztor.
Szemes Fülöp: Kása nem étel.
Teles Edg: Enyelgés.
Tolnay Akos: Diana és Enyelgés.
Neogrady Antal: Az erdő titka.
Pechán József: Utolsó gyufa.
Vajda Zsigmond: Kedélyes bírák.
Vajda Zsigmond: Kedves író.
20 darab ára 1 frt bérmentes küldéssel.

Hirdetmény.
Megrendelhető a Budapesti Napló kiadohivatalában VIII. Jozsef-körtut 18. szám

A budapesti Kávemagazin
bérmentve küld **Cuba Mocca Java Gyöngy**

postán utánvétellel **3 kiló frt 4.80.**
Belák István BUDAPEST, VII., Rottenhiller-ut 4.

Köznepszitály.
Ferenc Jozsef-kabát 4 frt
Jaquet " " " " 3 frt
Frack " " " " 5 frt
Nadrág " " " " 2.50.
Rothberger Jakob,
Kristósför 2. 1-ső emelet

Urasági butorokat
villa vagy szállóba berendezéseket, szőnyegeket, lámpákat, olajfestményű képeket, veszek és eladok vagy újakkal becserelek. Nagy raktár használt és tiszta állapotban levő baroque, angol, 6-nömet és antique stílyű láda, ebédli, szalon és uri szoba berendezéseket, valamint szőnyeg, lámpák és valódi olajfestmények egyzersi polirotozott és matt butorokban. Budapest, Kerepesi-ut 64. I. emelet.

Ujdonság!
MAKAI EMIL:
Tudós professzor Hatvani.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Több kitűnő északnömét-honi nevelőnő, kik az angol és francia nyelvet Angol- és Franciaországban sajátították el, kitűnő zongoristák, rajzolnak és festenek, szonali alkalmazást keresnek magyar uri családoknál, ugyszintén két ír, német nevelőnő nyelv és zeneművellettel, ajánlókik előkelő ír. családokhoz

Szegheőné S. Luiza
irodája Által Budapest, VI. Dessewffy-utca 22. sz. Magyar ökl. tanítókézet sürgösen keresek.

Radó Antal: Költők Albuma
Jelenkori magyar költők verseiből. Harmintöt magyar festőművész képeivel. 28 forint helyett 18 forint.

Megrendelhető a "Budapesti Napló" kiadohivatalában Jozsef-körtut 18.

Magy. kir. államvasutak. Hirdetmény.

A kézbesíthetelen és fölös szállítmányok a vasuti záletszabályzat 70. § értelmében nyilvános árverés utján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások telekerüzi raktárában a telekerüzi napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség ezonnal meghívatik.

Budapest Dunapart Állomáson I. é. ápril hó 19. Budapest Jozsefvaros áll. t. é. április hó 18. Budapest nyugoti p. u. áll. f. é. április 28. Budapest, 1900. évi ápr. havában. Az igazgatóság.

Köznepszitály.
Ferenc Jozsef-kabát 4 frt
Jaquet " " " " 3 frt
Frack " " " " 5 frt
Nadrág " " " " 2.50.
Rothberger Jakob,
Kristósför 2. 1-ső emelet

Urasági butorokat
villa vagy szállóba berendezéseket, szőnyegeket, lámpákat, olajfestményű képeket, veszek és eladok vagy újakkal becserelek. Nagy raktár használt és tiszta állapotban levő baroque, angol, 6-nömet és antique stílyű láda, ebédli, szalon és uri szoba berendezéseket, valamint szőnyeg, lámpák és valódi olajfestmények egyzersi polirotozott és matt butorokban. Budapest, Kerepesi-ut 64. I. emelet.

Ujdonság!
MAKAI EMIL:
Tudós professzor Hatvani.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. **Ara 1 korona.** Kapható a "Budapesti Napló" kiadohivatalában, Jozsef-körtut 18.